

Gezondheidsenquête door middel van Interview België 2001

Deel 3 Leefstijl

**Wetenschappelijk Instituut
Volksgezondheid**

**Afdeling Epidemiologie
Juliette Wytsmanstraat 14
1050 Brussel**

Tel : 02/642.57.94

e-mail : his@iph.fgov.be

**[http://www.iph.fgov.be/epidemie/epinl/
index4.htm](http://www.iph.fgov.be/epidemie/epinl/index4.htm)**

**Nationaal Instituut voor de Statistiek
Institut National de Statistique**

**Leuvenseweg 44
1000 Brussel**

Onderzoeksteam :

**Jamila Buziarsist
Stefaan Demarest
Lydia Gisle
Jean Tafforeau
Johan Van der Heyden
Herman Van Oyen**

Met de medewerking van :

**Pieter-Jan Miermans
Francis Sartor**

Logistieke steun :

**Monique Schoonenburg
Véronique Verhocht**

Inhoudstafel

DEEL 1 :

Blz.

Introductie	8
-------------------	---

Doel en opzet van de Gezondheidsenquête 2001

I. Inhoud van de bevraging	8
II. Samenstelling van de steekproef	11
III. Actoren	18
IV. Veldwerkorganisatie	19
V. Netwerk enquêteurs	21
VI. Kwaliteitsbewaking	25
VII. Participatiegraad	29
VIII. Wegingsfactoren	34
IX. Tabellen	35
X. Studiepopulatie	40

DEEL 2 :

1. Gezondheidstoestand	45
1.1. Subjectieve gezondheid	47
1.2. Lichamelijke gezondheid	81
1.2.1. Chronische aandoeningen	81
1.2.2. Acute aandoeningen	237
1.3. Mentale gezondheid	305
1.4. Beperkingen en Participatieproblemen	419

DEEL 3 :

2. Leefstijl	623
2.1. Lichamelijke activiteit	625
2.2. Voeding	697
2.2.1. Voedingsstatus	697
2.2.2. Voedingsgewoonten	765
2.3. Gebruik van alcohol	875
2.4. Tabaksgebruik	949
2.5. Gebruik van illegale drugs	1035
2.6. Gezondheid en seksualiteit	1079

Inhoudstafel

Blz.

DEEL 4 :

3. Preventie	1129
3.1. Vaccinatie bij volwassenen	1131
3.2. Cardiovasculaire preventie	1199
3.3. Vroegtijdige opsporing van diabetes	1281
3.4. Vroegtijdige opsporing van borstkanker	1321
3.5. Vroegtijdige opsporing van baarmoederhalskanker	1377

DEEL 5 :

4. Medische consumptie	1403
4.1. Contacten met zorgverstrekkers	1405
4.1.1. Contacten met de huisarts	1405
4.1.2. Contacten met de specialist	1529
4.1.3. Contacten met de spoedgevallendienst	1623
4.1.4. Contacten met de tandarts	1673
4.1.5. Contacten met paramedische zorgverstrekkers	1727
4.2. Opname in het ziekenhuis	1767
4.3. Gebruik van geneesmiddelen	1853
4.4. Patiëntentevredenheid	1987
4.5. Niet-conventionele geneeswijzen	2083

DEEL 6 :

5. Gezondheid en samenleving	2149
5.1. Toegankelijkheid van gezondheidszorgen	2151
5.2. Socio-economische verschillen in gezondheid	2197
5.3. Gezondheid en omgeving	2203
5.4. Ongevallen, verkeersveiligheid en geweld	2243
5.5. Sociale gezondheid	2349
5.6. Sociale en preventieve diensten	2419

2.4. Tabaksgebruik

Dit onderzoek wordt uitgevoerd op initiatief van :

M. AELVOET

Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

J. CHABERT

**Minister van Openbare Werken, Vervoer, Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

T. DETIENNE

Minister van Sociale Aangelegenheden en Gezondheid van het Waals Gewest

D. GOSUIN

**Minister van Leefmilieu en Waterbeleid, Natuurbehoud, Openbare Netheid en Buitenlandse Handel
van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

N. MARECHAL

Minister van Jeugdhulp en Gezondheid van de Franse Gemeenschap

H. NIESSEN

**Minister van Jeugd en Gezin, Monumenten en Landschappen, Gezondheid en Sociale Zaken
van de Duitstalige Gemeenschap**

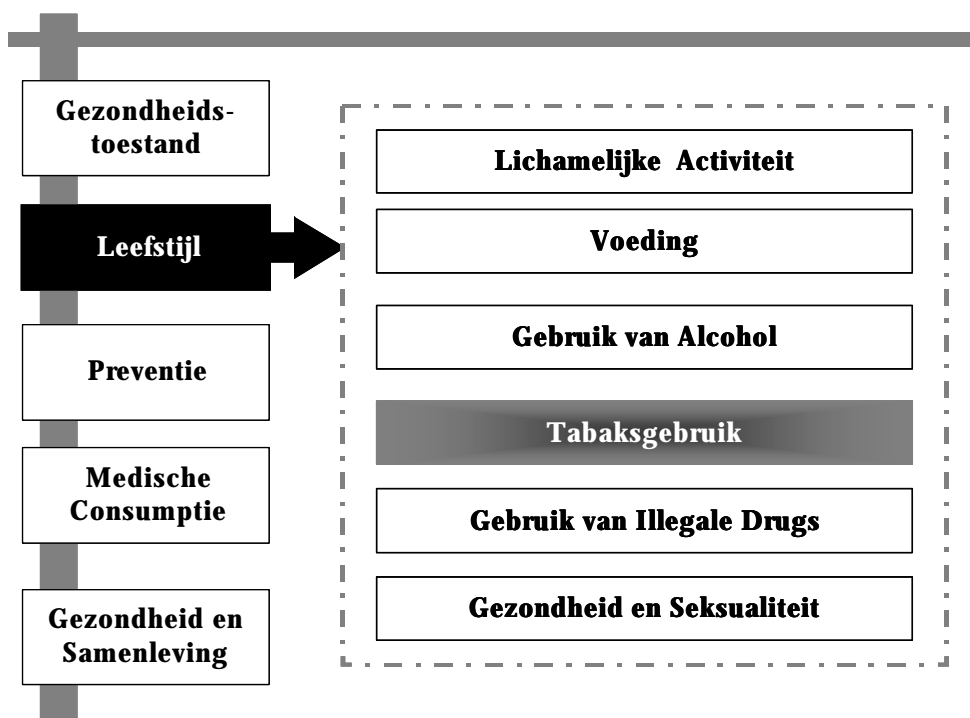
F. VANDENBROUCKE

Minister van Sociale Zaken en Pensioenen

M. VOGELS

Minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen van de Vlaamse Gemeenschap.

2.4. Tabaksgebruik

I. Samenvatting

Van alle risicofactoren voor de gezondheid is roken ongetwijfeld de belangrijkste, zowel in termen van morbiditeit als mortaliteit. Ook al is het globaal aantal rokers dankzij preventiecampagnes in de loop van de afgelopen dertig jaar afgenomen, toch maakt roken nog steeds deel uit van het dagelijks leven van heel wat personen. Hoewel de nefaste effecten van roken reeds lang gekend zijn, blijft tabak – ondanks de vooruitgang van de geneeskunde – een belangrijke risicofactor voor het ontwikkelen van verschillende ziekten (longkanker, ischemische hartziekten, chronische luchtwegaandoeningen, emfyseem,...) en blijft het de belangrijkste oorzaak van vermijdbare sterfte. Geschat wordt dat roken in 1995 verantwoordelijk was voor 20% van de sterfgevallen in België als gevolg van ziekte. Het is bijgevolg duidelijk dat een daling van het tabaksgebruik één van de prioriteiten is in de volksgezondheid.

De resultaten van de gezondheidsenquête i.v.m. het tabaksgebruik hebben betrekking op personen van 15 jaar en ouder.

In België telt men 28% rokers, waarvan een derde zware rokers (20 sigaretten of meer per dag). Deze cijfers gelden voor alle drie de gewesten van het land. Mannen roken meer (34%) dan vrouwen (24%). Ook het percentage personen dat ooit gerookt heeft is hoger bij mannen (68%) dan bij vrouwen (51%). Mannen starten ook vroeger met roken (gemiddeld op 17 jaar) dan vrouwen (gemiddeld op 18 jaar). 25% van de huidige rokers, zowel mannen als vrouwen, rookten reeds vóór de leeftijd van 15 jaar.

Op dit moment is in België één jongere (tussen 15 en 24 jaar) op drie (33%) roker en heeft één jongere op twee (51%) ooit gerookt. 16% van de jonge rokers rookt minstens 20 sigaretten per dag. In het Waals Gewest is het rookgedrag bij jongeren het meest alarmerend: 40% van de jongeren tussen 15 en 24 jaar is er roker (waarvan 20% dagelijks minstens 20 sigaretten per dag rookt) en 63% heeft er ooit gerookt. Deze percentages zijn sinds 1997 toegenomen.

59% van de totale bevolking (15-jarigen en ouder) heeft ooit gerookt. Dit percentage is hoger in het Brussels Gewest (63%) en Waals Gewest (64%) dan in het Vlaams Gewest (57%). Van alle personen die ooit rookten is op dit moment 48% gestopt, heeft 34% proberen te stoppen zonder daarin geslaagd te zijn en heeft 18% nooit geprobeerd om te stoppen. Hoe hoger de leeftijd en hoe hoger het socio-economisch niveau, hoe hoger de kans op slagen om te stoppen met roken.

59% van de rokers rookt in vergelijking met twee jaar geleden meer of evenveel, wat wijst op een bestendiging van hun rookgedrag. Dit percentage is kleiner in het Brussels Gewest (52%) dan in de rest van het land (59-60%).

Leeftijd is een belangrijke determinant van alle indicatoren i.v.m. tabaksgebruik: het percentage rokers, zware rokers (> 20 sigaretten/dag) en personen die beginnen roken daalt in de oudere leeftijdsgroepen (65 jaar en ouder). Opmerkelijk is dat de indicatoren i.v.m. tabaksgebruik over de globale lijn slechter zijn voor personen die behoren tot de lagere sociale groepen.

In vergelijking met 1997 is het percentage huidige rokers niet veranderd. Daarentegen is het percentage personen dat ooit gerookt heeft wel hoger in 2001, net zoals het aantal personen dat er in slaagde om te stoppen met roken. Dit wijst op het bestaan van "tijdelijke" rokers, personen die het roken weliswaar uitproberen, maar er naderhand mee stoppen. Veel jongeren tussen 15 en 24 jaar lijken tot deze groep te behoren.

De vergelijking van het tabaksgebruik tussen 1997 en 2001 geeft bovendien een dalende trend aan bij mannen en een licht stijgende trend bij vrouwen. Het Brussels Gewest lijkt aan deze evolutie te ontsnappen: het rookgedrag bij vrouwen daalt er met 6% t.o.v. 1997. Deze vermindering is meest uitgesproken bij jonge vrouwen van 15 tot 24 jaar (-19%) en 25 tot 34 jaar (-12%). Deze cijfers worden bevestigd door de belangrijke toename in Brussel van het aantal jonge vrouwen dat gestopt is met roken: 32% meer bij jonge vrouwen tussen 15 en 24 jaar en 21% meer bij jonge vrouwen tussen 25 en 34 jaar.

II. Inleiding

Van alle risicofactoren voor de gezondheid is roken ongetwijfeld de belangrijkste, zowel in termen van morbiditeit als mortaliteit (1). Reeds een veertigtal jaar geleden werden de nefaste gevolgen van het roken voor de gezondheid aan de hand van klinische en epidemiologische studie aan het licht gebracht. Ondanks de globale afname van het aantal rokers en de vooruitgang van de geneeskunde blijft roken de belangrijkste oorzaak van vermijdbare sterfte en de voornaamste factor in het ontstaan van talrijke ziekten (2).

Zo is roken de belangrijkste determinant van longkanker en zou het in Europa aan de basis liggen van één kankergeval op drie. Roken is één van de belangrijkste risicofactoren voor het ontwikkelen van ischemische hartziekten, chronische luchtwegaandoeningen en emfyseem (3). Het roken van sigaretten tijdens de zwangerschap leidt tot een laag geboortegewicht van pasgeborenen.

Voor wat betreft mortaliteit gaat men er van uit dat tabaksgebruik in 1990 wereldwijd aan de basis lag van 3 miljoen sterfgevallen. In 1998 was dit cijfer opgelopen tot 4 miljoen. Indien deze evolutie zich verder zet, voorziet men dat tabak in 2030 ongeveer 10 miljoen mensen zal doden (4). In de Europese regio wordt het aantal doden als gevolg van het roken in 1995 geschat op 1,2 miljoen, hetzij 13% van alle sterfgevallen (3). In België schat men dat 20% van de sterfgevallen als gevolg van een ziekte te wijten is aan tabaksgebruik (COOV, 1995). Tijdens de periode 1990-1995 is het aantal sterfgevallen te wijten aan tabaksgebruik toegenomen van 18.300 tot 19.400, hetzij 800 sterfgevallen meer bij vrouwen en 300 meer bij mannen (OIVO, 20012).

---

1 Gegevens van het Centrum voor Operationeel Onderzoek in de Volksgezondheid, 1995. Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid

2 L. Joossens. Documentatiemap over roken, 2001. Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties

Op dit ogenblik wordt het aantal rokers wereldwijd geschat op 1,2 miljard. Voor veel mensen maakt roken dus deel uit van het dagelijks leven. In West-Europa wordt roken echter steeds minder sociaal getolereerd, met name als gevolg van de vele inspanningen geleverd in het kader van de gezondheidsopvoeding. Hoewel er in Europa, algemeen beschouwd, een dalende trend is, blijkt het rookgedrag in sommige landen toe te nemen bij jongeren en vrouwen en zijn het meer en meer de personen uit de lage inkomensklassen die blijken te roken (3).

Eén van de prioriteiten van de WGO is dan ook om het tabaksgebruik in belangrijke mate te doen verminderen. De WGO heeft indicatoren ontwikkeld die toelaten om de resultaten van interventieprogramma's te evalueren en het mogelijk maken om verschillende landen met elkaar te vergelijken (5).

III. Vragen

In Gezondheidsenquête 2001 zijn de vragen (TA.01, 02, 06, 09, 10) opgenomen die de WGO aanbeveelt om informatie te bekomen over de "essentiële" indicatoren van tabaksgebruik (6). Twee vragen over het roken van sigaren en pijproken (TA.03, 04) zijn afkomstig van de Gezondheidsenquête in Nederland. De informatie wordt vervolledigd aan de hand van drie bijkomende vragen (TA.05, 07, 08).

De vragen over tabaksgebruik werden enkel gesteld aan personen van 15 jaar en ouder en maken deel uit van de schriftelijke vragenlijst van de Gezondheidsenquête.

- TA.01: Rookt u?
- TA.02: Hoeveel sigaretten rookt u gewoonlijk gemiddeld per dag?
- TA.03: Hoeveel sigaren rookt u gewoonlijk gemiddeld per dag?
- TA.04: Hoeveel pijptabak rookt u gewoonlijk gemiddeld per week?
- TA.05: Op welke leeftijd is u beginnen roken (=roker geworden)?
- TA.06: Zou u kunnen zeggen dat u in vergelijking met 2 jaar geleden minder rookt?
- TA.07: Zou u kunnen zeggen dat u in vergelijking met 2 jaar geleden meer rookt?
- TA.08: Heeft u al eens geprobeerd te stoppen met roken?
- TA.09: Heeft u vroeger ooit gerookt ?
- TA.10: Hoe lang geleden stopte u met roken ?

IV. Indicatoren

Een eerste indicator (TA01_1) maakt het onderscheid tussen de huidige rokers en niet-rokers en is afgeleid van de eerste vraag TA01 "rookt u?". De dagelijkse en occasionele rokers worden gehergroepeerd in één categorie: huidige rokers.

De tweede indicator (TA01_2) betreft het percentage dagelijkse rokers, occasionele rokers, vroegere rokers en personen die nooit gerookt hebben. Deze indicator is gebaseerd op de vragen TA01 "rookt u?" en TA09 "heeft u vroeger ooit gerookt?".

Een bijkomende indicator (TA01_3) is afgeleid van dezelfde vragen en vergelijkt de personen die nog nooit gerookt hebben met diegenen die ooit in hun leven al eens gerookt hebben ("risicopersonen": huidige rokers en vroegere rokers).

De frequentieverdelingen van deze eerste drie indicatoren (samen voorgesteld in de basistabellen) vormen de informatie die de WGO noodzakelijk acht om de evolutie van het rookgedrag te volgen.

Indicator TA02_1 betreft het rookgedrag van de rokers en is gebaseerd op de vragen TA01, TA02, TA03 en TA04. Deze indicator laat toe zware rokers (personen die meer dan 20 sigaretten roken per dag), matige dagelijkse rokers (personen die minder dan 20 sigaretten roken per dag), dagelijkse rokers van sigaren of pijpokers (die niet elke dag sigaretten roken) en occasionele rokers (van sigaretten, sigaren of pijp, en niet behorend bij één van de vorige categorieën) van elkaar te onderscheiden. Een bijkomende indicator (TA02_2) maakt een onderscheid tussen zware rokers (= 20 sigaretten/dag) en de andere categorieën rokers.

Indicator TA05_1 betreft de leeftijd waarop de huidige rokers zijn beginnen roken (vraag TA05).

Indicator TA_1 betreft de evolutie van de rookgewoonten in de afgelopen twee jaar. De eerste categorie wordt gevormd door personen die gestopt zijn met roken in de afgelopen twee jaar. De tweede categorie bestaat uit rokers die hun rookgedrag verminderd hebben in de afgelopen twee jaar. De derde categorie zijn de rokers die hun rookgewoonten in de afgelopen twee jaar niet veranderden. De laatste categorie zijn de rokers die meer roken dan twee jaar geleden. Een bijkomende indicator (TA_1t) onderscheidt rokers die gestopt zijn met roken of hun tabaksgebruik in de afgelopen 2 jaar verminderden en rokers die evenveel of meer roken dan 2 jaar geleden.

Indicator TA_2 geeft informatie over het stoppen met roken. Drie categorieën worden onderscheiden: 1. diegenen die gestopt zijn met roken (sinds 2 jaar of eerder), 2. diegenen die geprobeerd hebben om te stoppen, maar nog steeds roken en 3. diegenen die nooit overwogen hebben om te stoppen met roken. In de analyses worden de personen die er niet in slaagden te stoppen met roken samen beschouwd met diegenen die niet probeerden te stoppen met roken.

Indicator TA_3 betreft bijkomende informatie die voorgesteld wordt in de basistabellen, maar wordt niet verder geanalyseerd. Niet-rokers worden voorgesteld in functie van hun vroegere rookgewoonten. Vijf categorieën worden onderscheiden: 1. diegenen die nooit gerookt hebben, 2. vroegere dagelijkse rokers die meer dan twee jaar geleden stopten met roken, 3. vroegere occasionele rokers die meer dan twee jaar geleden stopten met roken, 4. vroegere dagelijkse rokers die minder dan twee jaar geleden stopten met roken, en 5. vroegere occasionele rokers die minder dan twee jaar geleden stopten met roken.

V. Resultaten

V.1. België

V.1.1. Prevalentie van tabaksgebruik (TA01_1, TA01_2, TA01_3)

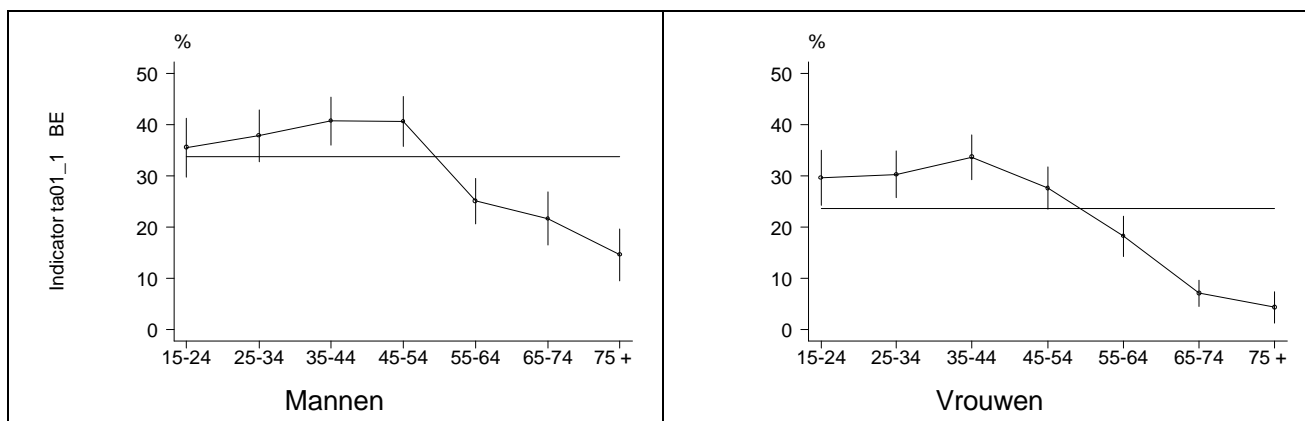
In België zijn er op dit moment 28% rokers (24% dagelijkse rokers en 4% occasionele rokers) en 72% niet-rokers (31% ex-rokers en 41% personen die aangeven nog nooit gerookt te hebben).

Het percentage rokers ligt hoger bij mannen dan bij vrouwen en dit vinden we terug in alle leeftijdsgroepen. Het verschil blijft significant na correctie voor leeftijd (Tabel 2.4.1.1). Ook het percentage personen dat ooit gerookt heeft (huidige rokers + vroegere rokers) ligt hoger bij mannen dan bij vrouwen: het gaat om respectievelijk 68% en 51% van de bevolking. Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd (Tabel 2.4.1.2).

Vandaag de dag is 33% van de jongeren tussen 15 en 24 jaar (36% van de jongens en 30% van de meisjes) roker. 26% rookt dagelijks, 7% rookt occasioneel en 19% is reeds gestopt met roken. Slechts 49% van de jongeren tussen 15 en 24 jaar geeft aan dat ze nog nooit gerookt hebben. Deze leeftijdscategorie vormt dus duidelijk een risicogroep.

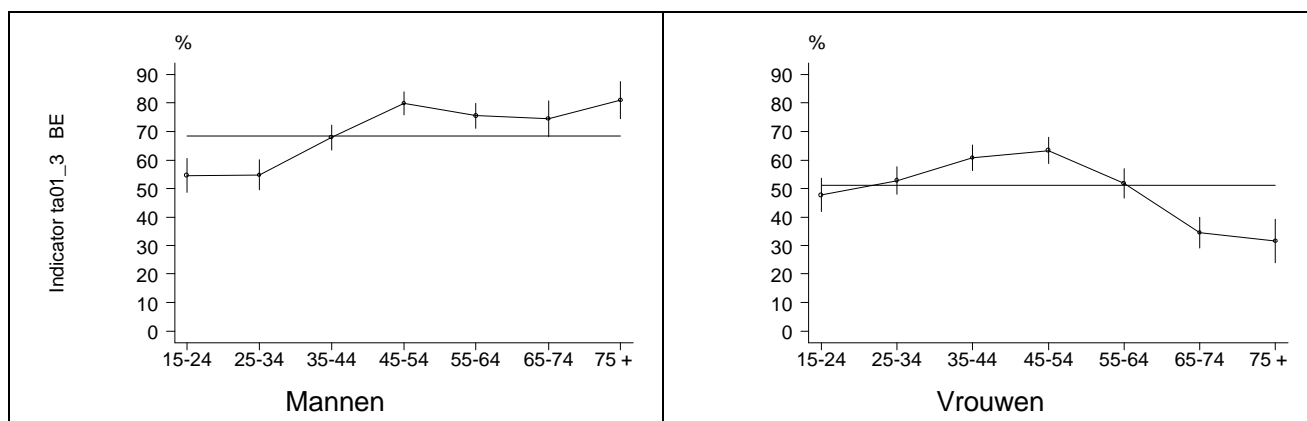
Het percentage huidige rokers is relatief hoog tot en met de leeftijdsgroep van 45-54 jaar (33% tot 37%) en daalt vervolgens tot 8% bij personen van 75 jaar en ouder. De associatie tussen roken en leeftijd is significant na correctie voor geslacht. Het contrast tekent zich af tussen enerzijds de leeftijdsgroepen tot 45-54 jaar en anderzijds de oudere leeftijdsgroepen (met een percentage rokers <22%). Afgezien van het feit dat bij mannen een hoger percentage rokers geobserveerd wordt dan bij vrouwen, is de leeftijdsevolutie bij mannen en vrouwen vrij gelijklopend (Figuur 2.4.1.1).

Figuur 2.4.1.1 : Aantal personen (in %) dat op dit moment rookt, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2001.

De verdeling van het percentage personen dat ooit gerookt heeft verschilt in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 2.4.1.2). Bij mannen vinden we een stijging met de leeftijd: vanaf de leeftijd van 45 jaar heeft 75% tot 81% van de mannen ooit gerookt. Het percentage vrouwen dat ooit gerookt heeft neemt toe tot aan de leeftijdsgroep van 45-54 jaar, maar vermindert in de oudere leeftijdscohorten. De vergelijking van Figuur 2.4.1.1. met Figuur 2.4.1.2 doet vermoeden dat een groot aantal mannen stopt met roken naarmate ze de leeftijd van zestig naderen en ook daarna, terwijl vrouwen in deze leeftijdsgroepen vaak nog nooit gerookt hebben.

Figuur 2.4.1.2 : Aantal personen (in %) dat ooit gerookt heeft (op dit moment of vroeger), volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Na correctie voor leeftijd en geslacht is er een significant verschil van het percentage rokers in functie van het opleidingsniveau: bij personen met een hogere opleiding vinden we een kleiner percentage huidige rokers (22%) dan in de andere groepen (27% tot 30%), met uitzondering van de groep zonder diploma (25%).

Daarentegen blijken er geen socio-economische verschillen te bestaan voor wat betreft het percentage personen dat ooit gerookt heeft. Na correctie voor leeftijd en geslacht is dit percentage gelijkaardig in de 5 opleidingscategorieën.

Het aantal huidige rokers lijkt iets hoger te zijn in de landelijke gebieden (31%) en iets lager in de semi-stedelijke gebieden, maar dit verschil is na correctie voor leeftijd en geslacht niet significant. Na correctie voor leeftijd en geslacht zijn er ook geen significante verschillen tussen de drie gewesten.

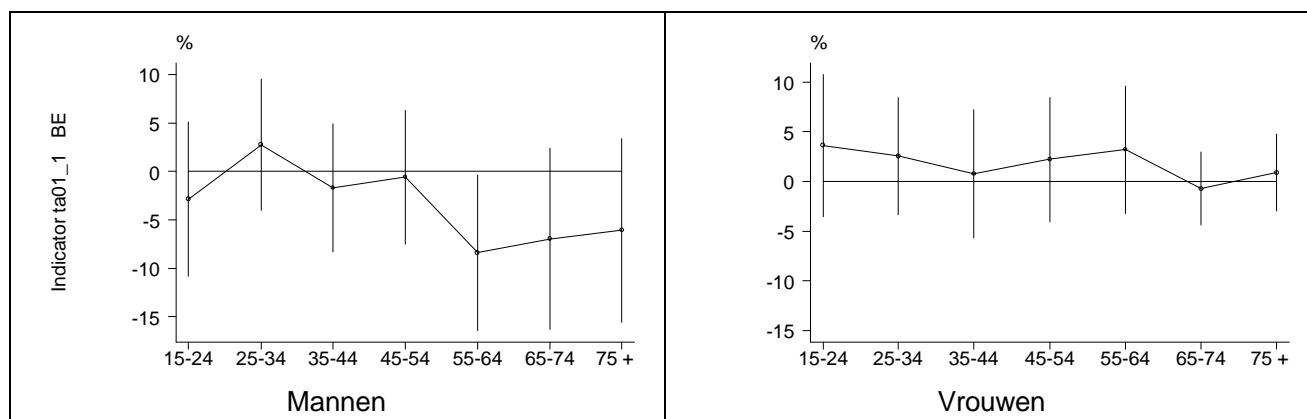
Na correctie voor leeftijd en geslacht vinden we geen verschillen in het percentage personen dat ooit gerookt heeft in functie van de urbanisatiegraad, maar ligt dit percentage wel significant hoger in het Brussels en Waals Gewest (63%) dan in het Vlaams Gewest (57%), ook na correctie voor leeftijd en geslacht.

Hoewel het percentage huidige rokers in 2001 daalde t.o.v. 1997 (-2%), is dit verschil na correctie voor leeftijd en geslacht niet significant. Uit Figuur 2.4.1.3 blijkt echter wel een daling van het aantal rokers (-8%) bij mannen tussen de 55 en 64 jaar.

Daarentegen is het percentage personen dat ooit gerookt heeft in 2001 (59%) toegenomen t.o.v. 1997 (54%). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht en is vooral te wijten aan het relatief groter aantal vroegere rokers in 2001 (31%, tegenover 24% in 1997).

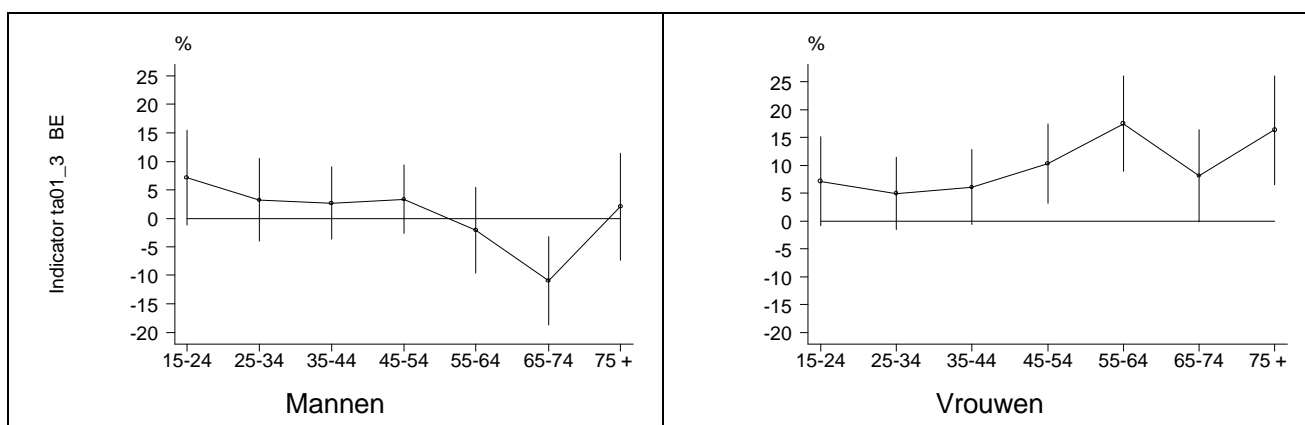
Het percentage vrouwen dat ooit gerookt heeft stijgt tussen 1997 en 2001 met 7% (Figuur 2.4.1.4), maar gezien het aantal rokers relatief stabiel blijft, wordt dit cijfer vooral beïnvloed door de groep van vroegere rokers.

Figuur 2.4.1.3 : Verschil in percentage huidige rokers tussen 1997 en 2001*, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2001.

* Het verschil wordt berekend uitgaande van de cijfers van 2001, dus % in 2001 – % in 1997.

Figuur 2.4.1.4 : Verschil in percentage personen dat ooit gerookt heeft (op dit moment of vroeger) tussen 1997 en 2001, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2001.

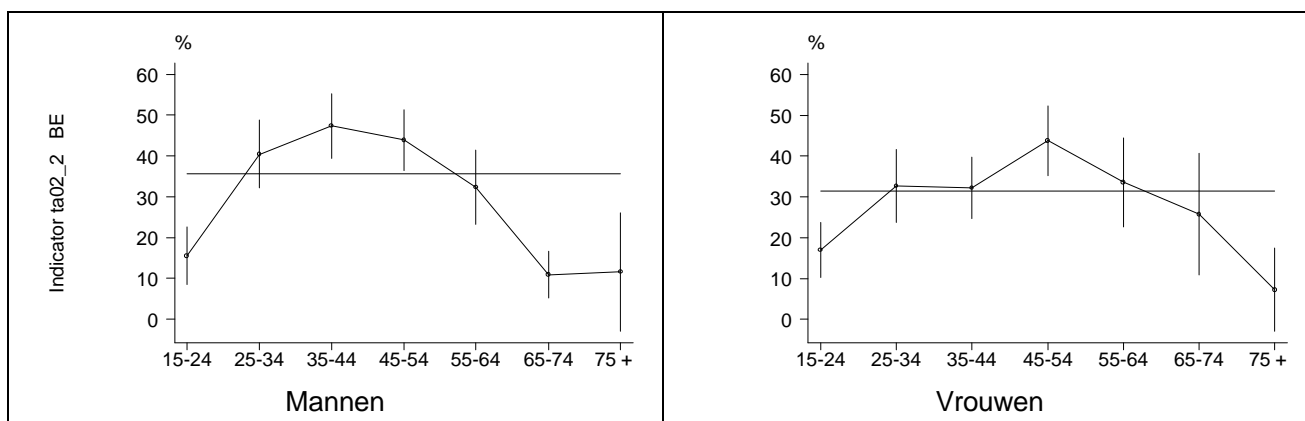

V.1.2. Soort tabaksgebruik (TA02_2)

Van de personen die aangeven te roken kan 34% beschouwd worden als « zware rokers » (20 sigaretten of meer per dag) en 47% als “matige rokers” (minder dan 20 sigaretten per dag). Verder zijn er 4% pijp- of sigarenrokers en 16% “occasionele rokers” (die niet dagelijks roken), waarbij geen rekening gehouden wordt met het soort tabaksgebruik.

Zware rokers worden vaker teruggevonden bij mannen (36%) dan bij vrouwen (32%), maar dit verschil is niet significant na correctie voor leeftijd (Tabel 2.4.1.3). Figuur 2.4.1.5 geeft de proportie zware rokers aan onder de rokers, volgens leeftijd en geslacht: de curven vertonen een parabolisch verloop, met het hoogste percentage in de middelste leeftijdsgroepen.

Figuur 2.4.1.5 : Proportie van de rokers (in %) die 20 of meer sigaretten roken per dag, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Het percentage van de rokers dat « matig rookt » is hoger bij vrouwen (63%) dan bij mannen (42%). Het verschil is significant na correctie voor leeftijd. Het percentage occasionele rokers varieert daarentegen niet tussen mannen en vrouwen. Tenslotte blijkt het dagelijks roken van sigaren of een pijp vooral een mannenzaak te zijn (6% van de rokers bij mannen, tegenover < 0,5% bij vrouwen).

In de leeftijdsgroep 15-24 jaar vindt men het grootste percentage matige rokers (63%) en occasionele rokers (20%). Toch is 16% van de rokers in deze leeftijdsgroep reeds zware roker. Het percentage zware rokers neemt geleidelijk toe tot aan de leeftijdsgroep 45-54 jaar (44%), om daarna terug af te nemen. Het percentage zware rokers varieert na correctie voor geslacht significant in functie van de leeftijd.

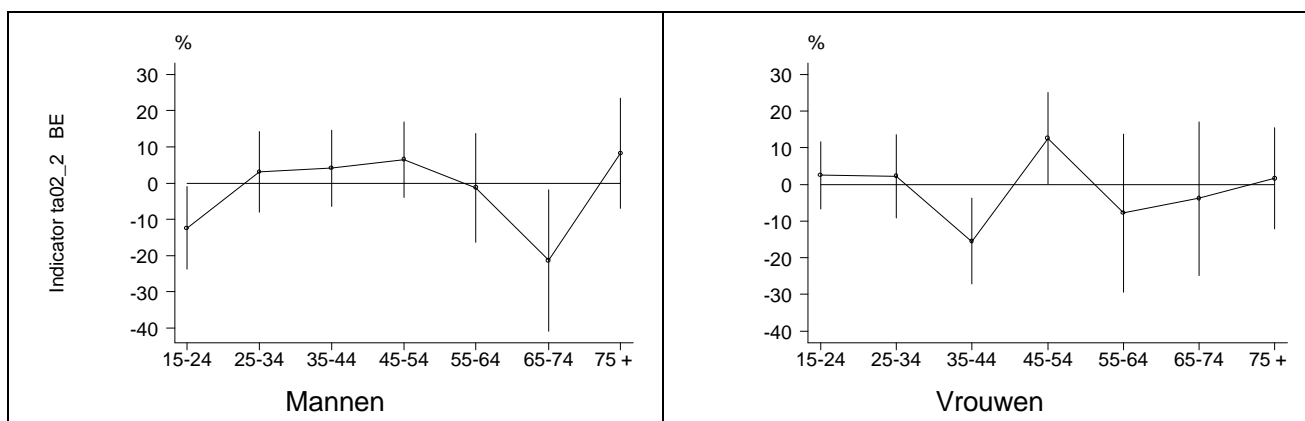
Het percentage zware rokers is kleiner (27%) bij personen met een diploma hoger onderwijs dan in de andere opleidingscategorieën, terwijl het percentage occasionele rokers er hoger (24%) is. Deze verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het percentage zware rokers is iets hoger in stedelijke gebieden (36% in Brussel, 37% in de andere grote steden) dan in de minder verstedelijkte gebieden (33%). Dit verschil is echter na correctie voor leeftijd en geslacht niet significant.

In het Waals Gewest en het Brussels Gewest vinden we meer zware rokers (36%) dan in het Vlaams Gewest (32%), maar ook dit verschil is niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

De verdeling van de rokers naargelang hun rookgedrag is niet veranderd t.o.v. 1997. Toch valt te noteren dat het percentage zware rokers bij mannen in de leeftijdsgroep 64-74 jaar tussen 1997 en 2001 met 22% verminderd is (Figuur 2.4.1.6).

Figuur 2.4.1.6 : Verschil in proportie van rokers die 20 of meer sigaretten roken per dag tussen 1997 en 2001*, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2001.

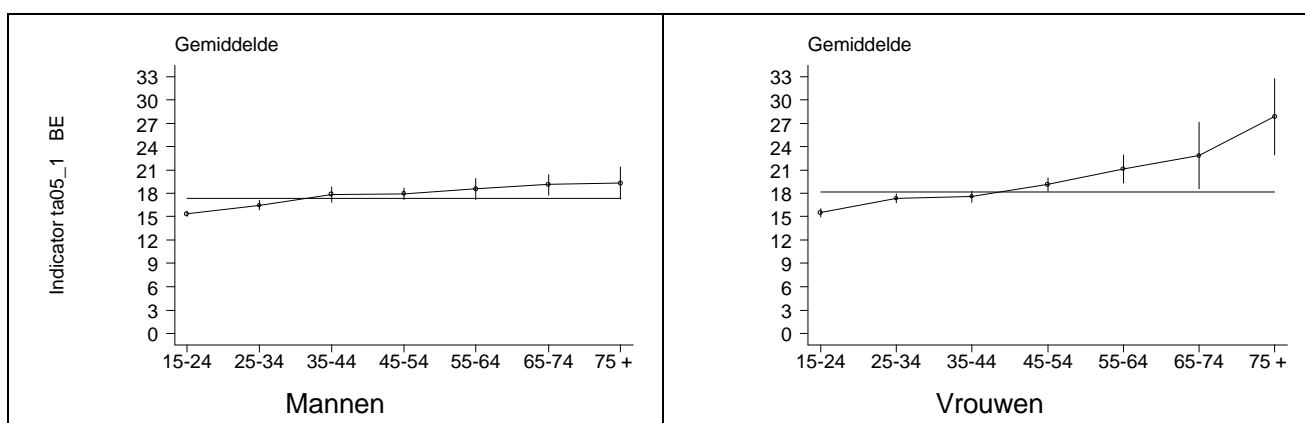
* Het verschil wordt berekend uitgaande van de cijfers van 2001, dus % in 2001 – % in 1997.

V.1.3. Leeftijd waarop gestart wordt met roken (TA05_1)

In België wordt gemiddeld gestart met roken op de leeftijd van 18 jaar. Jongens starten eerder (17 jaar) met roken dan meisjes (18 jaar). Dit verschil is significant na correctie voor de huidige leeftijd van de respondenten (Tabel 2.4.1.4).

De leeftijd van de respondenten beïnvloedt uiteraard de gemiddelde leeftijd waarop gestart werd met roken. Toch varieert de leeftijd waarop men begint te roken relatief weinig en situeert deze zich in regel tussen de 15 en 20 jaar. Mannen beginnen doorgaans te roken tijdens de adolescentie (15-19 jaar). We noteren hier nauwelijks verschillen in functie van de huidige leeftijd (Figuur 2.4.1.7). Vrouwen van 65 jaar en ouder zijn relatief later beginnen roken (tussen de leeftijd van 21 tot 28 jaar) dan vrouwen die behoren tot de jongere leeftijdsgroepen.

Figuur 2.4.1.7 : Gemiddelde leeftijd waarop gestart wordt met roken, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt er een significante associatie te bestaan tussen de leeftijd waarop men begint te roken en het opleidingsniveau : deze leeftijd is gemiddeld hoger bij personen met een diploma hoger onderwijs (19 jaar).

De urbanisatiegraad is geen factor van betekenis voor de gemiddelde leeftijd waarop men begint te roken. Daarentegen begint men iets vroeger te roken in het Waals Gewest dan in de andere gewesten. Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

V. 1.4. Evolutie van het tabaksgebruik in de afgelopen twee jaar (TA_1, TA_1t)

Aan de hand van deze indicator worden de veranderingen van het tabaksgebruik nagegaan in de afgelopen twee jaar. De indicator betreft zowel de rokers als de personen die in de afgelopen twee jaar gestopt zijn met roken (en dus op dit moment niet-roker zijn) en geeft een overzicht van de evolutie van het rookgedrag in de loop van 2 jaar. Op die manier kan nagegaan worden hoeveel personen evenveel of meer roken (negatieve evolutie) in vergelijking met het aantal personen dat gestopt of verminderd is met roken (positieve evolutie).

De resultaten tonen dat van de personen die roken of gerookt hebben in de afgelopen twee jaar 13% is gestopt met roken, 28% minder rookt, 39% evenveel rookt en 20% meer rookt in vergelijking met twee jaar geleden. Dit betekent dus dat bij 41% van deze personen een positieve evolutie waargenomen wordt met betrekking tot hun rookgedrag, terwijl 59% eerder een negatieve evolutie vertoont. Deze percentages zijn dezelfde bij mannen en vrouwen.

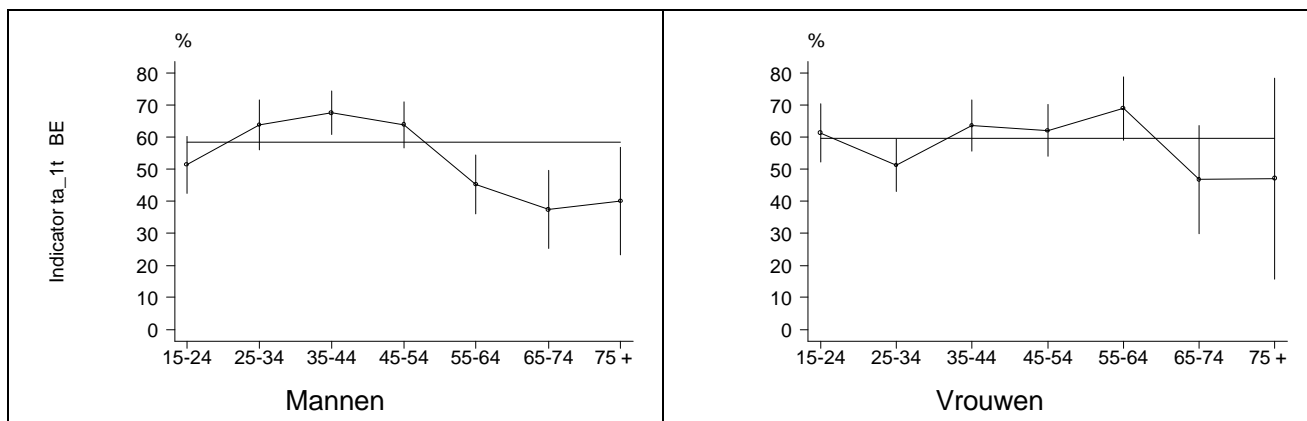
Wanneer we deze indicator analyseren in functie van de leeftijd komen we tot de volgende vaststellingen: in de eerste plaats blijkt dat de 4 categorieën bij jongeren tussen de 15 en 24 jaar ongeveer evenveel voorkomen, wat er op wijst dat het rookgedrag in deze groep nog helemaal niet vaststaat. Anderzijds is het net in de jongste leeftijdsgroep (15-24 jaar) dat we het hoogste percentage (28%) personen vindt met een toename van het tabaksgebruik. Na correctie voor geslacht blijkt er trouwens een significante associatie tussen de leeftijd en een toenemend tabaksgebruik: hoe jonger men is, hoe groter de kans dat het tabaksgebruik in de afgelopen twee jaar is toegenomen. Tussen de andere categorieën van deze indicator en leeftijd wordt er na correctie voor leeftijd en geslacht geen significante associatie geobserveerd.

Wanneer we het percentage personen dat gestopt is met roken nagaan in functie van de leeftijd vinden we een U-vormige curve met een hoog percentage (20%) in de leeftijdsgroep 15-24 jaar en bij 75-plussers en een laag percentage (9%) in de leeftijdsgroep 45-54 jaar.

Leeftijd heeft een duidelijke invloed op de evolutie van het rookgedrag (Tabel 2.4.1.5). In de leeftijdsgroep 35-54 jaar vinden we veeleer een positieve evolutie, terwijl dit veel minder het geval is vanaf de leeftijd van 65 jaar. Na correctie voor geslacht is er een significante associatie tussen de evolutie van het rookgedrag en de leeftijd.

In Figuur 2.4.1.8 wordt het percentage personen met een negatieve evolutie van het rookgedrag voorgesteld in functie van leeftijd en geslacht. Bij vrouwen varieert dit percentage minder in functie van de leeftijd dan bij mannen. Bij mannen vermindert het aantal personen met een negatieve evolutie van het rookgedrag vanaf de leeftijd van 55 jaar.

Figuur 2.4.1.8 : Aantal personen (in %) met een negatieve evolutie van het rookgedrag, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Het opleidingsniveau bepaalt duidelijk de richting van de evolutie van het rookgedrag, en dit na correctie voor leeftijd en geslacht. Het percentage rokers dat evenveel of meer rookt is hoger in de lagere opleidingsklassen.

De evolutie van het rookgedrag varieert na correctie voor leeftijd en geslacht significant in functie van de urbanisatiegraad. In Brussel vinden we minder vaak (52%) een negatieve evolutie van het rookgedrag dan in semi-stedelijke gebieden (61%).

Dit weerspiegelt zich ook in de regionale verschillen: in het Brussels Gewest ligt het percentage personen met een negatieve evolutie van het rookgedrag lager (52%) dan in de andere twee gewesten (59% in het Waals Gewest, 60% in het Vlaams Gewest). Het verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt de evolutie van het rookgedrag niet te verschillen tussen 1997 en 2001.

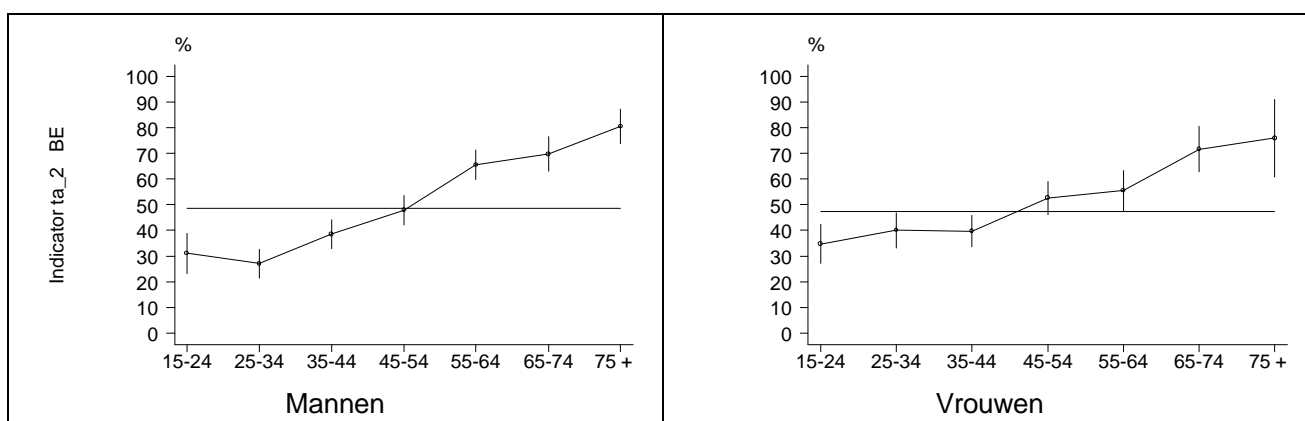
V.1.5. Stoppen met roken (TA_2)

Van de personen die ooit gerookt hebben is 48% gestopt met roken, heeft 34% tevergeefs getracht om te stoppen met roken en heeft 18% nooit gepoogd om te stoppen met roken. Deze percentages verschillen niet significant in functie van de leeftijd.

Het percentage personen dat nooit probeerde om te stoppen met roken daalt met de leeftijd, van 30% bij de jongeren van 15 tot 24 jaar tot 8% bij de 75-plussers. Het percentage personen dat ooit rookte maar op het moment van de enquête gestopt was met roken stijgt in functie van de leeftijd van 32% bij de 15-24 jarigen tot 79% bij de 75-plussers, terwijl het aantal personen dat tevergeefs trachtte de stoppen daalt met de leeftijd (van 37% naar 13%). Bij jongeren is het percentage personen dat tevergeefs tracht te stoppen hoger dan het percentage personen dat daarin slaagt. Vanaf de leeftijdsgroep 45-54 jaar slaat deze balans om en is het percentage personen dat er in lukt om te stoppen met roken hoger dan het aantal personen dat daar niet in slaagt.

Het percentage personen dat erin slaagt om te stoppen met roken stijgt significant met de leeftijd (Tabel 2.4.1.6). Uit Figuur 2.4.1.9 blijkt bovendien dat de toename in functie van de leeftijd in gelijke mate geobserveerd wordt bij mannen en vrouwen.

Figuur 2.4.1.9 : Aantal personen (in %) dat er in slaagde om te stoppen met roken, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Na correctie voor leeftijd en geslacht (Tabel 2.4.1.6) observeren we een significante associatie tussen het opleidingsniveau en een geslaagde poging om te stoppen met roken: het percentage personen dat er in slaagde om te stoppen met roken is hoger bij personen met een opleiding hoger onderwijs (57%) dan bij personen die behoren tot de andere opleidingscategorieën (42% tot 49%).

In Brussel is het percentage personen dat er in slaagde om te stoppen met roken iets hoger (52%) dan in de andere grote steden, semi-stedelijke gebieden en landelijke gebieden (45% tot 49%) en ook hoger dan in de 2 andere gewesten van het land (47%-48%), maar deze verschillen zijn na correctie voor leeftijd en geslacht niet significant.

Het percentage personen dat succesvol was om te stoppen met roken steeg van 43% in 1997 naar 48% in 2001 en dit verschil blijft significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Tabel 2.4.1.1 : Aantal personen (in %) dat op het moment rookt, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta01_1 - België	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	33,7	31,1	(29,0-33,2)	4506
Vrouw	23,6	22,0	(20,4-23,8)	4821
LEEFTIJDGROEP				
15-24	32,6	32,2	(28,1-36,6)	1150
25-34	34,0	33,7	(30,1-37,5)	1621
35-44	37,2	36,8	(33,6-40,2)	1823
45-54	34,0	33,7	(30,3-37,3)	1570
55-64	21,7	21,3	(18,4-24,5)	1267
65-74	13,7	13,6	(11,1-16,6)	1135
75+	8,1	8,4	(5,9-11,8)	761
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	22,9	24,7	(14,9-38,1)	181
Lager onderwijs	23,1	30,2	(25,9-34,9)	1270
Lager secundair	30,2	29,6	(26,4-33,1)	1737
Hoger secundair	31,6	27,0	(24,4-29,7)	2705
Hoger onderwijs	27,2	21,9	(19,7-24,3)	3141
URBANISATIEGRAAD				
Brussel	28,5	26,6	(24,3-29,1)	2225
Stedelijk gebied	28,4	26,5	(23,2-30,0)	1511
Semi-stedelijk gebied	26,8	24,5	(22,3-26,9)	3110
Landelijk gebied	30,7	28,0	(25,5-30,7)	2481
VERBLIJFPLAATS				
Vlaams Gewest	27,6	25,3	(23,4-27,3)	3315
Brussels Gewest	28,5	26,6	(24,3-29,1)	2225
Waals Gewest	30,4	27,9	(25,5-30,5)	3787
JAAR				
1997	30,3	26,5	(24,9-28,1)	8227
2001	28,5	26,3	(24,9-27,8)	9327

Tabel 2.4.1.2 : Aantal personen (in %) dat ooit heeft gerookt*, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta01_3 - België	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	68,3	68,3	(66,2-70,4)	4506
Vrouw	51,0	51,0	(48,9-53,1)	4821
LEEFTIJDGROEP				
15-24	51,1	50,9	(46,4-55,4)	1150
25-34	53,8	53,6	(49,5-57,8)	1621
35-44	64,4	64,5	(61,1-67,7)	1823
45-54	71,6	72,0	(68,6-75,1)	1570
55-64	63,7	63,9	(60,3-67,3)	1267
65-74	52,8	53,4	(49,1-57,7)	1135
75+	49,9	52,0	(46,4-57,6)	761
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	53,7	58,4	(44,0-71,5)	181
Lager onderwijs	55,8	58,7	(54,4-62,8)	1270
Lager secundair	61,7	61,7	(58,1-65,2)	1737
Hoger secundair	61,3	61,0	(58,0-63,9)	2705
Hoger onderwijs	58,1	57,6	(54,7-60,5)	3141
URBANISATIEGRAAD				
Brussel	62,6	63,3	(60,7-65,8)	2225
Stedelijk gebied	58,6	59,8	(55,9-63,6)	1511
Semi-stedelijk gebied	58,3	58,5	(55,7-61,2)	3110
Landelijk gebied	60,3	60,3	(57,4-63,0)	2481
VERBLIJFPLAATS				
Vlaams Gewest	57,3	57,6	(55,4-59,8)	3315
Brussels Gewest	62,6	63,3	(60,7-65,8)	2225
Waals Gewest	63,2	63,4	(60,6-66,1)	3787
JAAR				
1997	54,4	54,0	(52,2-55,7)	8227
2001	59,4	59,7	(58,1-61,3)	9327

Huidige rokers en vroegere rokers samen

Tabel 2.4.1.3 : Proportie van de rokers (in %) die 20 of meer sigaretten roken per dag, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta02_2 - België	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	35,6	30,0	(26,3-34,1)	1517
Vrouw	31,5	25,6	(21,8-29,8)	1166
LEEFTIJDGROEP				
15-24	16,2	16,0	(11,5-21,7)	392
25-34	37,0	36,6	(30,7-42,9)	556
35-44	40,5	40,1	(34,7-45,9)	677
45-54	43,8	43,2	(37,6-49,0)	545
55-64	32,9	32,3	(25,7-39,7)	286
65-74	15,1	14,4	(9,3-21,8)	160
75+	10,2	9,8	(3,3-25,6)	67
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	35,6	34,9	(19,1-54,9)	47
Lager onderwijs	37,3	35,3	(28,4-42,9)	336
Lager secundair	41,2	33,4	(27,6-39,7)	551
Hoger secundair	35,1	27,7	(23,3-32,6)	841
Hoger onderwijs	27,3	20,4	(16,1-25,4)	835
URBANISATIEGRAAD				
Brussel	35,9	29,8	(25,4-34,6)	639
Stedelijk gebied	36,6	30,5	(24,5-37,1)	434
Semi-stedelijk gebied	32,8	26,6	(22,3-31,4)	859
Landelijk gebied	33,1	26,9	(22,3-32,0)	751
VERBLIJFPLAATS				
Vlaams Gewest	32,3	26,2	(22,5-30,2)	916
Brussels Gewest	35,9	29,8	(25,4-34,6)	639
Waals Gewest	36,4	30,3	(25,4-35,6)	1128
JAAR				
1997	34,9	29,1	(25,8-32,6)	2402
2001	33,8	28,4	(25,5-31,6)	2683

Tabel 2.4.1.4 : Gemiddelde leeftijd waarop gestart wordt met roken, ruw gemiddelde en gemiddelde gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta05_1 - België	Gemiddelde	Gecorrigeerd cijfer (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	17,4	17,9	(17,5-18,3)	1507
Vrouw	18,2	18,9	(18,3-19,4)	1131
LEEFTIJDGROEP				
15-24	15,4	15,5	(15,2-15,8)	376
25-34	16,9	16,9	(16,5-17,4)	542
35-44	17,7	17,8	(17,2-18,4)	661
45-54	18,4	18,5	(18,0-19,1)	537
55-64	19,6	19,7	(18,6-20,8)	293
65-74	20,2	20,4	(18,8-22,0)	159
75+	22,1	22,3	(19,7-24,9)	70
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	17,2	18,6	(16,6-20,5)	46
Lager onderwijs	18,4	18,0	(17,0-19,0)	326
Lager secundair	17,3	17,8	(17,2-18,3)	544
Hoger secundair	17,5	18,4	(17,8-19,0)	827
Hoger onderwijs	18,1	19,1	(18,5-19,7)	827
URBANISATIEGRAAD				
Brussel	18,0	18,5	(18,0-19,1)	638
Stedelijk gebied	17,7	18,3	(17,6-19,0)	430
Semi-stedelijk gebied	18,0	18,7	(18,2-19,3)	839
Landelijk gebied	17,3	18,0	(17,5-18,6)	731
VERBLIJFPLAATS				
Vlaams Gewest	18,0	18,6	(18,1-19,1)	904
Brussels Gewest	18,0	18,5	(18,0-19,1)	638
Waals Gewest	17,2	17,9	(17,4-18,4)	1096

Tabel 2.4.1.5 : Aantal personen (in %) dat in de afgelopen twee jaar evenveel of meer rookte, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta_1t - België	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	58,3	56,0	(52,3-59,6)	1725
Vrouw	59,6	56,5	(52,2-60,8)	1320
LEEFTIJDGROEP				
15-24	56,0	56,0	(49,0-62,8)	467
25-34	57,9	58,0	(52,1-63,6)	631
35-44	65,8	65,9	(60,4-70,9)	727
45-54	63,2	63,2	(57,4-68,6)	594
55-64	54,8	54,8	(47,7-61,8)	337
65-74	40,0	40,1	(30,8-50,2)	198
75+	42,5	42,6	(27,7-59,0)	91
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	65,8	64,3	(41,3-82,2)	50
Lager onderwijs	66,0	68,1	(60,9-74,6)	361
Lager secundair	58,9	56,0	(49,8-62,1)	622
Hoger secundair	59,9	56,0	(50,8-61,1)	936
Hoger onderwijs	56,4	52,1	(47,3-56,9)	992
URBANISATIEGRAAD				
Brussel	51,9	49,8	(45,6-54,0)	735
Stedelijk gebied	57,2	54,6	(47,7-61,3)	497
Semi-stedelijk gebied	61,4	59,0	(54,5-63,4)	965
Landelijk gebied	58,8	56,0	(50,7-61,2)	848
VERBLIJFPLAATS				
Vlaams Gewest	59,8	57,3	(53,3-61,2)	1050
Brussels Gewest	51,9	49,8	(45,5-54,0)	735
Waals Gewest	59,1	56,3	(51,2-61,3)	1260
JAAR				
1997	60,8	58,1	(55,1-61,1)	2664
2001	58,9	56,3	(53,4-59,2)	3045

Tabel 2.4.1.6 : Aantal personen (in %) dat er in slaagde te stoppen met roken, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta_2 - België	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	48,6	48,5	(45,7-51,2)	2972
Vrouw	47,2	51,3	(48,1-54,6)	2216
LEEFTIJDGROEP				
15-24	32,7	32,8	(27,3-38,9)	567
25-34	33,5	33,5	(29,1-38,3)	849
35-44	39,0	39,2	(35,0-43,5)	1110
45-54	49,9	50,2	(45,4-55,0)	1037
55-64	61,9	62,4	(57,4-67,1)	732
65-74	70,3	70,8	(65,0-76,0)	560
75+	79,2	79,7	(72,2-85,6)	333
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	47,4	53,4	(31,2-74,4)	78
Lager onderwijs	53,0	42,4	(36,3-48,7)	652
Lager secundair	45,8	45,0	(39,6-50,5)	1002
Hoger secundair	44,6	49,1	(45,1-53,2)	1546
Hoger onderwijs	51,0	56,6	(53,0-60,1)	1755
URBANISATIEGRAAD				
Brussel	51,9	52,5	(48,8-56,1)	1290
Stedelijk gebied	48,0	49,8	(44,4-55,1)	836
Semi-stedelijk gebied	49,4	51,0	(47,4-54,6)	1666
Landelijk gebied	45,3	47,9	(43,9-52,0)	1396
VERBLIJFPLAATS				
Vlaams Gewest	47,4	49,4	(46,3-52,6)	1767
Brussels Gewest	51,9	52,5	(48,8-56,1)	1290
Waals Gewest	48,0	50,1	(46,4-53,9)	2131
JAAR				
1997	43,0	46,7	(44,2-49,3)	4375
2001	48,0	49,9	(47,7-52,1)	5188

V.2. Vlaams Gewest

V.2.1. Prevalentie van tabaksgebruik (TA01_1, TA01_2, TA01_3)

In het Vlaams Gewest zijn er op dit moment 28% rokers (23% dagelijkse rokers en 4% occasionele rokers) en 72% niet-rokers (30% ex-rokers en 43% personen die aangeven nog nooit gerookt te hebben).

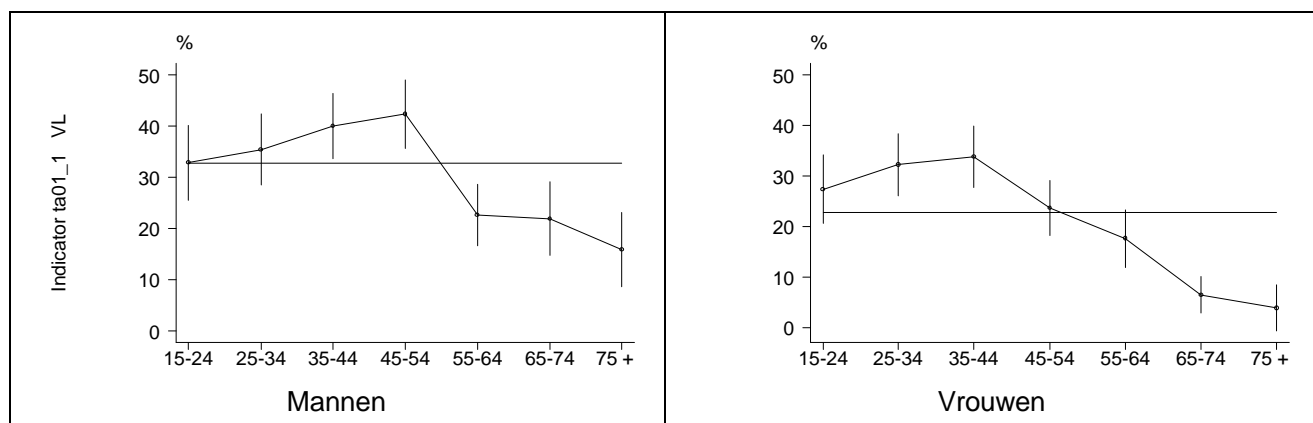
Het percentage rokers ligt hoger bij mannen dan bij vrouwen (respectievelijk 33% en 23%) en dit vinden we terug in alle leeftijdsgroepen. Het verschil blijft significant na correctie voor leeftijd (Tabel 2.4.2.1). Ook het percentage personen dat ooit gerookt heeft (huidige rokers + vroegere rokers) ligt hoger bij mannen dan bij vrouwen: het gaat om respectievelijk 67% en 48% van de bevolking. Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd (Tabel 2.4.2.2).

In het Vlaams Gewest is vandaag de dag 30% van de jongeren tussen 15 en 24 jaar roker. 24% rookt dagelijks, 6% rookt occasioneel en 17% is reeds gestopt met roken. In totaal 53% van de jongeren tussen 15 en 24 jaar geeft aan dat ze nog nooit gerookt hebben.

Het percentage huidige rokers is relatief hoog tot en met de leeftijdsgroep van 45-54 jaar (30% tot 37%) en daalt vervolgens tot 8% bij personen van 75 jaar en ouder. De associatie tussen roken en leeftijd is significant na correctie voor geslacht. Het contrast tekent zich af tussen enerzijds de leeftijdsgroepen tot 45-54 jaar (> 30%) en anderzijds de leeftijdsgroep 55-64 jaar en ouder (met een percentage rokers <20%).

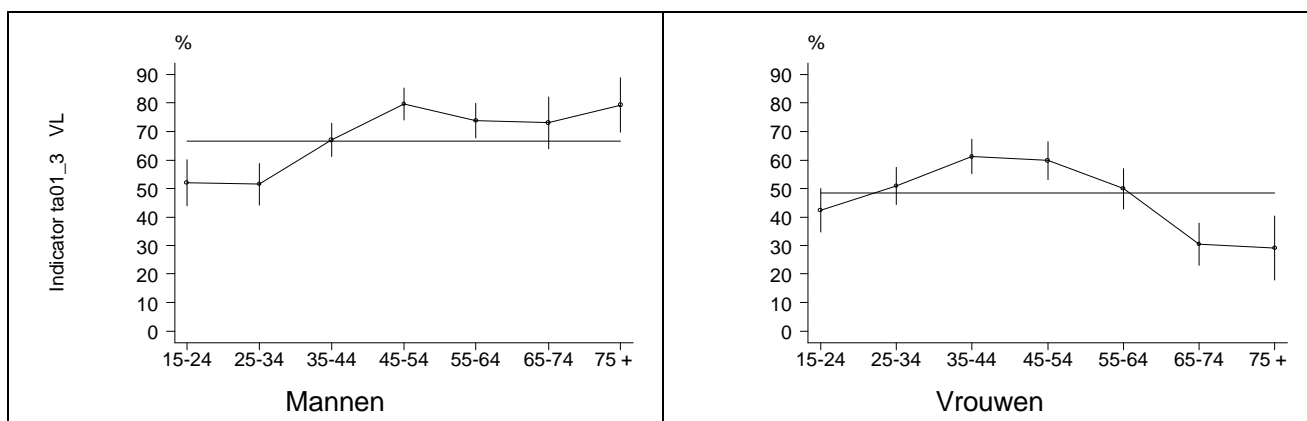
Afgezien van het feit dat bij mannen een hoger percentage rokers geobserveerd wordt dan bij vrouwen, is de leeftijdsevolutie bij mannen en vrouwen vrij gelijklopend (Figuur 2.4.2.1). De belangrijkste verschillen in het percentage rokers tussen mannen en vrouwen situeren zich in de leeftijdsgroep van 64-74 jaar (22% rokers bij mannen, 6% bij vrouwen) en 75 jaar en ouder (16% rokers bij mannen, 4% bij vrouwen).

Figuur 2.4.2.1 : Aantal personen (in %) dat op dit moment rookt, volgens geslacht en leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Het percentage personen dat ooit gerookt heeft verschilt in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 2.4.2.2). Bij mannen vinden we een stijging met de leeftijd: vanaf de leeftijd van 45 jaar heeft 73% tot 80% van de mannen ooit gerookt. Het percentage vrouwen dat ooit gerookt heeft neemt toe tot aan de leeftijdsgroep van 35-54 jaar (61% ooit gerookt), maar vermindert in de oudere leeftijdscohorten (tot 29% bij 75-plussers). De vergelijking van Figuur 2.4.2.1. met Figuur 2.4.2.2 doet vermoeden dat een groot aantal mannen stopt met roken vanaf de leeftijdsgroep 55-64 jaar en daarna, terwijl vrouwen in deze leeftijdsgroepen vaak nog nooit gerookt hebben.

Figuur 2.4.2.2 : Aantal personen (in %) dat ooit gerookt heeft (op dit moment of vroeger), volgens geslacht en leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

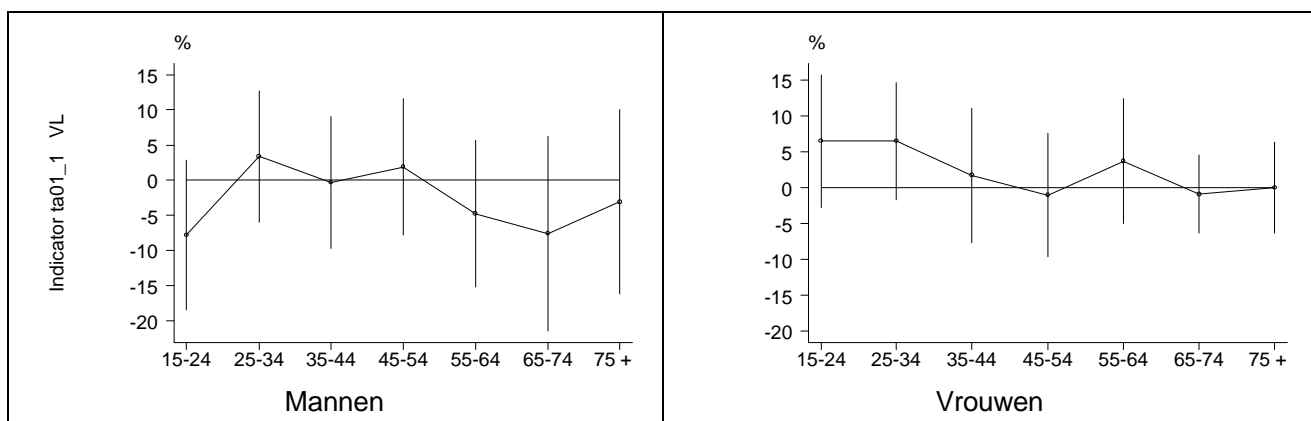

Na correctie voor leeftijd en geslacht (Tabel 2.4.2.1) blijkt het percentage huidige rokers minder hoog te liggen bij personen met een diploma hoger onderwijs (21%) dan bij de andere opleidingsgroepen (26% tot 28%), maar dit verschil is niet significant. Ook het percentage personen dat ooit rookte verschilt niet significant tussen de vijf opleidingscategorieën.

Na correctie voor leeftijd en geslacht is er geen significant verschil in functie van de urbanisatiegraad, noch voor wat betreft het percentage huidige rokers, noch voor wat betreft het percentage personen dat ooit gerookt heeft.

In het Vlaams Gewest is het percentage huidige rokers in 2001 gedaald met 1% t.o.v. 1997, maar dit verschil is niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Toch observeren we in 2001 bij jonge mannen tussen 15 en 24 jaar een daling van 8% t.o.v. 1997. Bij jonge vrouwen zien we zowel bij 15-24 jarigen als 25-34 jarigen een omgekeerde tendens: het percentage huidige rokers is hier in 2001 met 6% gestegen t.o.v. 1997.

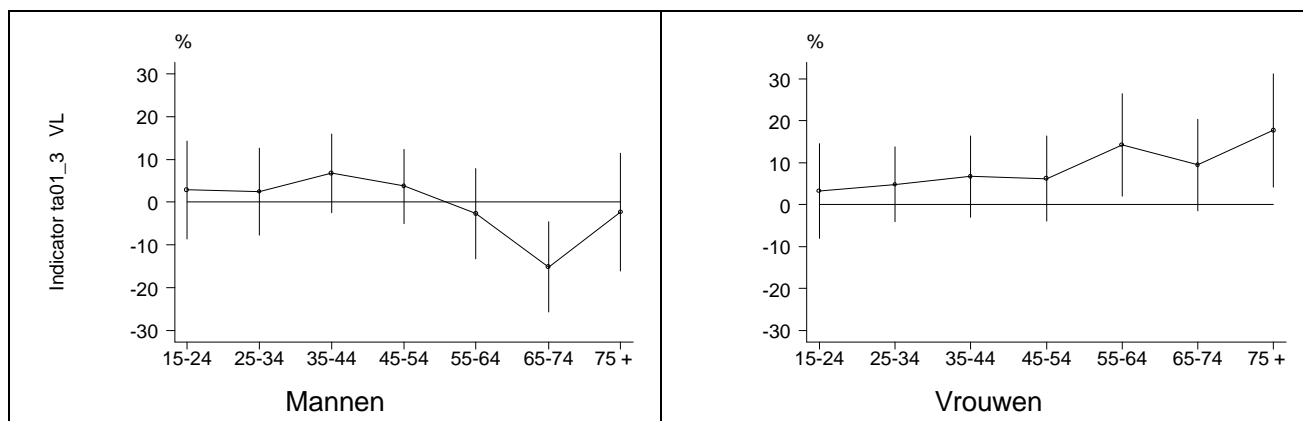
Figuur 2.4.2.3 : Verschil in percentage huidige rokers tussen 1997 en 2001*, volgens geslacht en leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

* Het verschil wordt berekend uitgaande van de cijfers van 2001, dus % in 2001 – % in 1997.

Daarentegen is het percentage personen dat ooit gerookt heeft in 2001 (57%) toegenomen t.o.v. 1997 (54%). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht en is vooral te wijten aan het relatief groter aantal vroegere rokers in 2001 (30%, tegenover 25% in 1997). De toename tussen 1997 en 2001 van het percentage personen dat al ooit gerookt heeft is duidelijker bij vrouwen (+5%, significant verschil) dan bij mannen (+3%, niet significant).

Figuur 2.4.2.4 : Verschil in percentage personen dat ooit gerookt heeft (op dit moment of vroeger) tussen 1997 en 2001*, volgens geslacht en leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

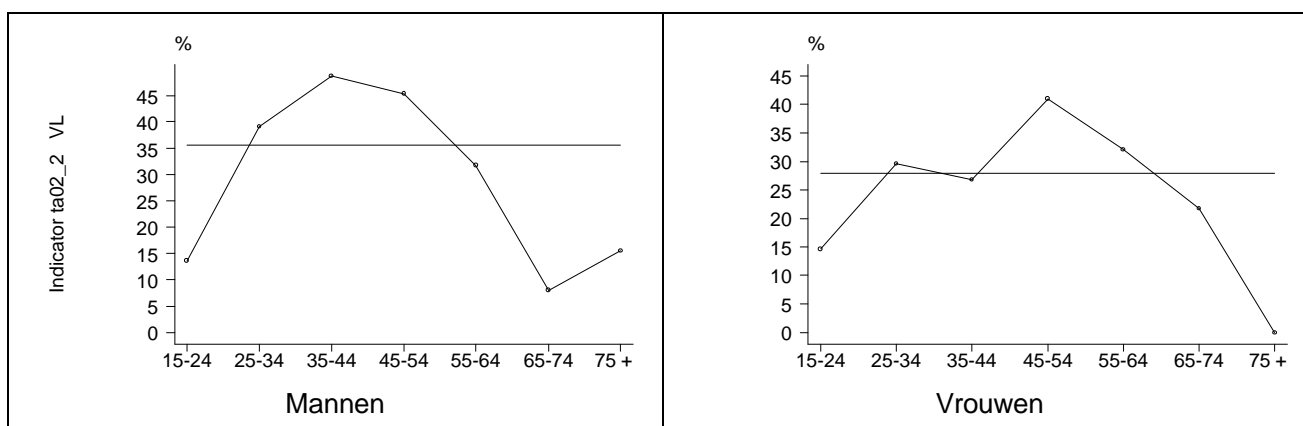
* Het verschil wordt berekend uitgaande van de cijfers van 2001, dus % in 2001 – % in 1997.

V.2.2. Soort tabaksgebruik (TA02_2)

Van de personen in het Vlaams Gewest die aangeven te roken kan 32% beschouwd worden als « zware rokers » (20 sigaretten of meer per dag) en 49% als “matige rokers” (minder dan 20 sigaretten per dag). Verder zijn er 3% pijp- of sigarenrokers en 16% “occasionele rokers” (die niet dagelijks roken), waarbij geen rekening gehouden wordt met het soort tabaksgebruik.

Zware rokers worden vaker teruggevonden bij mannen (36%) dan bij vrouwen (28%), en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd (Tabel 2.4.2.3). Figuur 2.4.2.5 geeft de proportie zware rokers aan onder de rokers, volgens leeftijd en geslacht: de curven vertonen een parabolisch verloop, met de hoogste percentages bij de mannen in de leeftijdsgroep 35-44 jaar (49%) en bij de vrouwen in de leeftijdsgroep 45-54 jaar (41%).

Figuur 2.4.2.5 : Proportie van de rokers (in %) die 20 of meer sigaretten roken per dag, volgens geslacht en leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Het percentage van de rokers dat « matig rookt » is hoger bij vrouwen (58%) dan bij mannen (42%). Het verschil is significant na correctie voor leeftijd. Het percentage occasionele rokers varieert daarentegen niet tussen mannen en vrouwen. Tenslotte blijkt het dagelijks roken van sigaren of een pijp vooral een mannenzaak te zijn (6% van de rokers bij mannen, tegenover < 0,5% bij vrouwen).

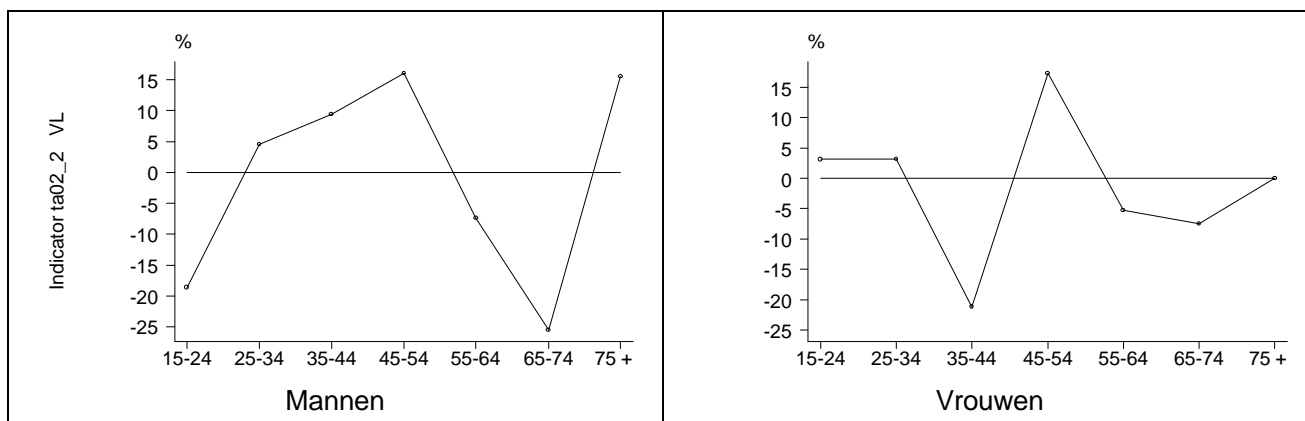
In de leeftijdsgroep 15-24 jaar vindt men het grootste percentage matige rokers (66%) en occasionele rokers (20%). Toch is 14% van de rokers in deze leeftijdsgroep reeds zware roker. Het percentage zware rokers neemt geleidelijk toe tot aan de leeftijdsgroep 45-54 jaar (44%), om daarna terug af te nemen. Het percentage zware rokers varieert na correctie voor geslacht significant in functie van de leeftijd.

Het percentage zware rokers is kleiner (24%) bij personen met een diploma hoger onderwijs dan in de andere opleidingscategorieën (32% tot 40%), terwijl het percentage occasionele rokers er hoger (25%) is dan in de andere opleidingscategorieën (10% tot 14%). Deze verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het percentage zware rokers is iets hoger in stedelijke gebieden (37%) dan in de minder verstedelijkte gebieden (30% en 32%). Dit verschil is echter na correctie voor leeftijd en geslacht niet significant.

De globale verdeling van de rokers naargelang hun rookgedrag is niet veranderd t.o.v. 1997. Toch noteren we enkele verschillen – weliswaar zonder dat hierin enig patroon te bespeuren valt – in het percentage zware rokers in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 2.4.2.6).

Figuur 2.4.2.6 : Verschil in proportie van rokers die 20 of meer sigaretten roken per dag tussen 1997 en 2001*, volgens geslacht en leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001

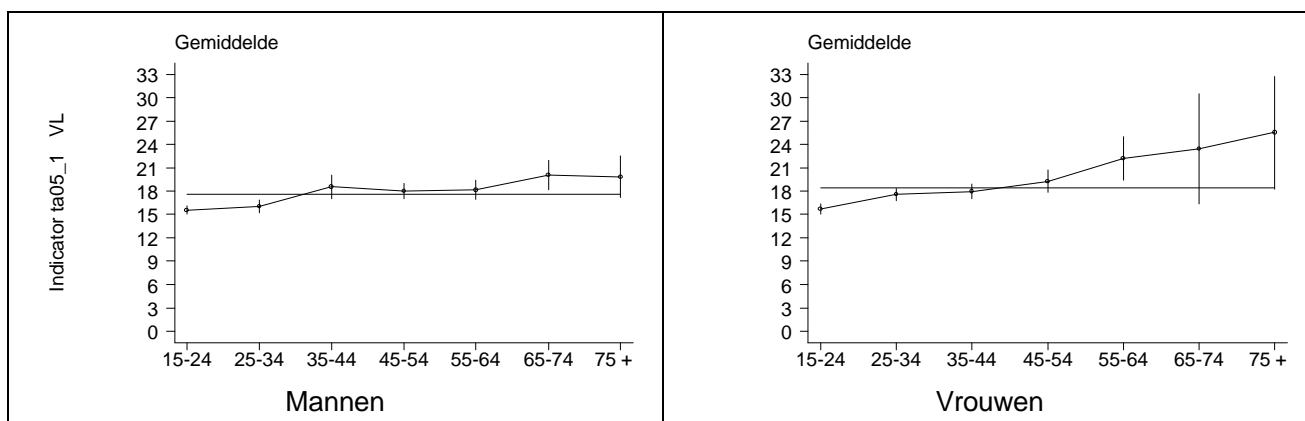
* Het verschil wordt berekend uitgaande van de cijfers van 2001, dus % in 2001 – % in 1997.

V.2.3. Leeftijd waarop gestart wordt met roken (TA05_1)

In het Vlaams Gewest wordt gemiddeld gestart met roken op de leeftijd van 18 jaar. Jongens starten slechts iets eerder met roken dan meisjes, maar dit verschil is toch significant na correctie voor de huidige leeftijd van de respondenten (Tabel 2.4.2.4).

De leeftijd van de respondenten beïnvloedt uiteraard de gemiddelde leeftijd waarop gestart werd met roken. Toch varieert de leeftijd waarop men begint te roken relatief weinig en situeert deze zich in regel tussen de 16 en 21 jaar. In de leeftijdsgroep 15-24 jaar is 25% beginnen roken op de leeftijd van 14 jaar. Mannen beginnen doorgaans te roken tussen de 16 en 20 jaar. We noteren hier nauwelijks verschillen in functie van de huidige leeftijd (Figuur 2.4.2.7). Vrouwen van 55 jaar en ouder zijn relatief later beginnen roken dan vrouwen die behoren tot de jongere leeftijdsgroepen. Vrouwen van 75 jaar en ouder zijn gemiddeld beginnen roken op de leeftijd van 26 jaar.

Figuur 2.4.2.7 : Gemiddelde leeftijd waarop gestart wordt met roken, volgens geslacht en leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt er een significante associatie te bestaan tussen de leeftijd waarop men begint te roken en het opleidingsniveau: deze leeftijd is gemiddeld hoger bij personen met een diploma hoger onderwijs (20 jaar).

De gemiddelde leeftijd waarop men begint te roken varieert in functie van de urbanisatiegraad. Deze leeftijd is significant lager in landelijke gebieden dan in semi-stedelijke gebieden.

V.2.4. Evolutie van het tabaksgebruik in de afgelopen twee jaar (TA_1, TA_1t)

Aan de hand van deze indicator worden de veranderingen van het tabaksgebruik nagegaan in de afgelopen twee jaar. De indicator betreft zowel de rokers als de personen die in de afgelopen twee jaar gestopt zijn met roken (en dus op dit moment niet-roker zijn) en geeft een overzicht van de evolutie van het rookgedrag in de loop van 2 jaar. Op die manier kan nagegaan worden hoeveel personen evenveel of meer roken (negatieve evolutie) in vergelijking met het aantal personen dat gestopt of verminderd is met roken (positieve evolutie).

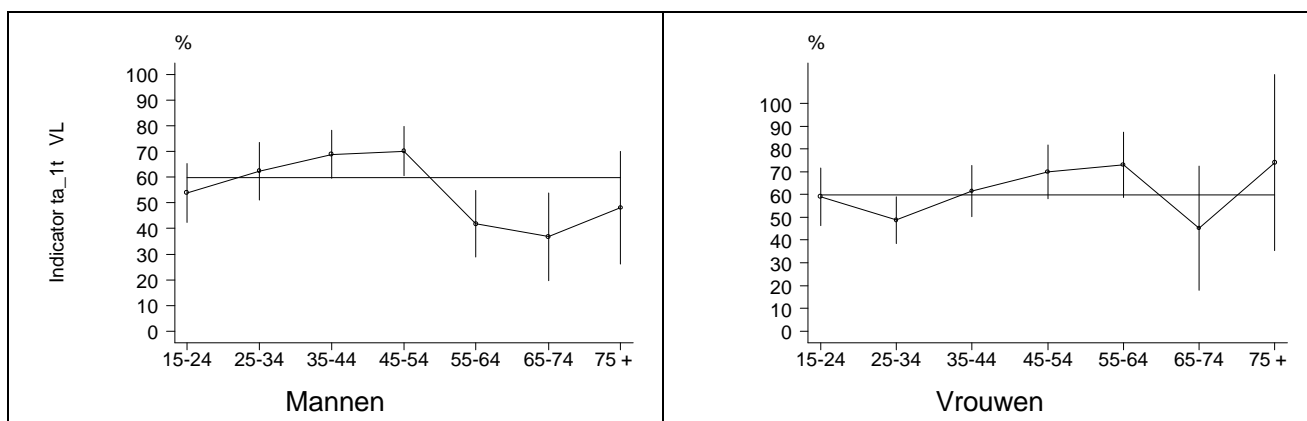
De resultaten tonen dat van de personen die roken of gerookt hebben in de afgelopen twee jaar 13% is gestopt met roken, 27% minder rookt, 40% evenveel rookt en 20% meer rookt in vergelijking met twee jaar geleden. Dit betekent dus dat bij 40% van deze personen een positieve evolutie waargenomen wordt met betrekking tot hun rookgedrag, terwijl 60% eerder een negatieve evolutie vertoont. Deze percentages zijn dezelfde bij mannen en vrouwen.

Wanneer we deze indicator analyseren in functie van de leeftijd komen we tot de volgende vaststellingen: in de eerste plaats blijkt het percentage personen dat gestopt is met roken hoger te liggen bij jongeren in de leeftijdsgroep 15-24 jaar (21%) dan in de andere leeftijdsgroepen (9% tot 16%); anderzijds is het net in de jongste leeftijdsgroep (15-24 jaar) dat we het hoogste percentage personen vindt met een toename van het tabaksgebruik (30% tegenover 6% tot 21% in de andere leeftijdsgroepen).

Indien we het aantal personen dat evenveel of meer rookt (negatieve evolutie) vergelijken met diegenen die minder roken of gestopt zijn (positieve evolutie) is er een belangrijke invloed van de leeftijd (Tabel 2.4.2.5). Een negatieve evolutie wordt meer gezien in de leeftijdsgroep 35-54 jaar (66% en 70%) dan in de andere leeftijdsgroepen. Na correctie voor geslacht is de evolutie van het rookgedrag significant geassocieerd met de leeftijd.

Bij vrouwen varieert de negatieve evolutie van het rookgedrag minder in functie van de leeftijd dan bij mannen (Figuur 2.4.2.8). Het percentage mannen met een negatieve evolutie van het rookgedrag daalt opmerkelijk in de leeftijdsgroepen 55-64 jaar en 65-74 jaar.

Figuur 2.4.2.8 : Aantal personen (in %) met een negatieve evolutie van het rookgedrag, volgens geslacht en leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Personen uit een hogere opleidingsklasse vertonen significant minder vaak een negatieve evolutie van hun rookgedrag dan de anderen, en dit na correctie voor leeftijd en geslacht.

In semi-stedelijke gebieden vinden we een hoger percentage personen met een negatieve evolutie van het rookgedrag (60%). De verschillen in functie van de urbanisatiegraad zijn echter na correctie voor leeftijd en geslacht niet significant.

Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt de evolutie van het rookgedrag niet te verschillen tussen 1997 en 2001.

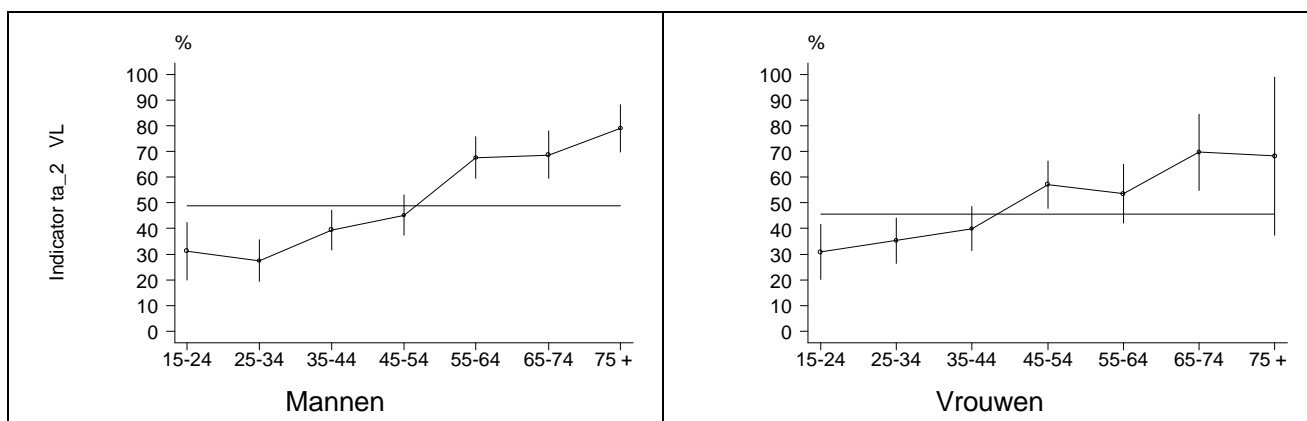
V.2.5. Stoppen met roken (TA_2)

Van de personen die ooit gerookt hebben is 47% gestopt met roken, heeft 34% tevergeefs getracht om te stoppen met roken en heeft 18% nooit gepoogd om te stoppen met roken. Het percentage personen dat gestopt is met roken ligt iets hoger bij mannen (49%) dan bij vrouwen (45%). De cijfers verschillen echter niet significant in functie van de leeftijd (Tabel 2.4.2.6).

We observeren een belangrijke gradiënt in het percentage personen dat succesvol stopte met roken in functie van de leeftijd: dit percentage stijgt van 31% bij jongeren tussen 15 en 24 jaar tot 77% bij 75-plussers. Omgekeerd daalt het percentage personen dat nooit probeerde te stoppen met roken met de leeftijd, gaande van 30% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar tot 8% bij 75-plussers. Onsuccesvolle pogingen om te stoppen verminderen vanaf de leeftijdsgroep 35-44 jaar.

Het percentage personen dat erin slaagt om te stoppen met roken stijgt significant met de leeftijd (Tabel 2.4.2.6). Uit Figuur 2.4.2.9 blijkt bovendien dat de toename in functie van de leeftijd in gelijke mate geobserveerd wordt bij mannen en vrouwen.

Figuur 2.4.2.9 : Aantal personen (in %) dat er in slaagde om te stoppen met roken, volgens geslacht en leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

In het Vlaams Gewest is er na correctie voor leeftijd en geslacht geen verband tussen het opleidingsniveau en stoppen met roken. Het percentage personen dat er in slaagde om te stoppen met roken is ook niet verschillend naargelang de urbanisatiegraad.

Tot slot blijkt er voor deze indicator ook geen verschil te bestaan tussen 1997 en 2001.

Tabel 2.4.2.1 : Aantal personen (in %) dat op het moment rookt, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta01_1 - Vlaams Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	32,8	30,3	(27,6-33,2)	1651
Vrouw	22,8	21,3	(19,1-23,6)	1664
LEEFTIJDGROEP				
15-24	30,1	29,6	(24,7-35,2)	430
25-34	33,7	33,5	(28,6-38,7)	558
35-44	36,9	36,5	(32,0-41,3)	638
45-54	33,0	32,6	(28,1-37,5)	555
55-64	20,1	19,7	(15,8-24,3)	497
65-74	13,6	13,4	(10,0-17,8)	404
75+	8,4	8,6	(5,3-13,7)	233
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	23,5	26,4	(13,7-44,7)	66
Lager onderwijs	20,6	28,5	(22,7-35,0)	436
Lager secundair	28,1	27,4	(23,3-32,0)	632
Hoger secundair	30,9	26,3	(23,0-29,9)	1077
Hoger onderwijs	26,8	21,3	(18,2-24,7)	1059
URBANISATIEGRAAD				
Stedelijk gebied	28,6	26,7	(22,9-30,8)	770
Semi-stedelijk gebied	26,1	23,9	(21,3-26,8)	1676
Landelijk gebied	29,5	26,9	(23,5-30,7)	869
JAAR				
1997	28,9	24,9	(22,8-27,3)	2916
2001	27,6	25,5	(23,6-27,5)	3315

Tabel 2.4.2.2 : Aantal personen (in %) dat ooit heeft gerookt*, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta01_3 - Vlaams Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	66,6	66,7	(63,8-69,5)	1651
Vrouw	48,5	48,5	(45,7-51,4)	1664
LEEFTIJDGROEP				
15-24	47,3	46,7	(40,9-52,7)	430
25-34	51,2	51,2	(45,5-56,9)	558
35-44	64,1	64,3	(59,5-68,8)	638
45-54	69,7	70,1	(65,4-74,4)	555
55-64	62,0	62,0	(57,1-66,7)	497
65-74	50,2	50,6	(44,7-56,5)	404
75+	48,2	50,2	(42,1-58,2)	233
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	56,4	62,3	(42,8-78,5)	66
Lager onderwijs	53,3	56,1	(50,0-62,1)	436
Lager secundair	59,5	59,4	(54,4-64,3)	632
Hoger secundair	60,5	60,2	(56,1-64,1)	1077
Hoger onderwijs	53,9	53,5	(49,4-57,5)	1059
URBANISATIEGRAAD				
Stedelijk gebied	59,0	60,3	(55,7-64,6)	770
Semi-stedelijk gebied	56,7	56,8	(53,6-60,0)	1676
Landelijk gebied	56,9	56,9	(52,7-61,0)	869
JAAR				
1997	53,6	52,9	(50,2-55,5)	2916
2001	57,3	57,6	(55,4-59,8)	3315
Huidige rokers en vroegere rokers samen				

Tabel 2.4.2.3 : Proportie van de rokers (in %) die 20 of meer sigaretten roken per dag, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta02_2 - Vlaams Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	35,6	29,7	(24,6-35,3)	533
Vrouw	27,9	21,9	(17,1-27,5)	383
LEEFTIJDGROEP				
15-24	14,1	13,6	(8,2-21,7)	138
25-34	34,5	34,1	(26,5-42,5)	192
35-44	38,6	38,0	(30,8-45,8)	224
45-54	43,8	42,1	(33,9-50,9)	186
55-64	31,9	30,9	(21,8-41,8)	99
65-74	11,6	10,4	(4,9-20,9)	56
75+	11,8	10,6	(2,6-34,6)	21
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	39,1	37,3	(16,9-63,4)	17
Lager onderwijs	32,1	31,3	(21,9-42,6)	99
Lager secundair	40,4	31,2	(23,4-40,1)	182
Hoger secundair	35,0	26,9	(21,2-33,6)	329
Hoger onderwijs	24,2	16,8	(11,8-23,5)	275
URBANISATIEGRAAD				
Stedelijk gebied	36,6	29,8	(22,8-37,8)	221
Semi-stedelijk gebied	31,8	24,9	(19,9-30,8)	443
Landelijk gebied	29,7	23,0	(17,2-30,1)	252
JAAR				
1997	32,8	26,9	(22,1-32,5)	800
2001	32,3	27,0	(22,9-31,5)	916

Tabel 2.4.2.4 : Gemiddelde leeftijd waarop gestart wordt met roken, ruw gemiddelde en gemiddelde gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta05_1 - Vlaams Gewest	Gemiddelde	Gecorrigeerd cijfer (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	17,6	18,0	(17,5-18,6)	527
Vrouw	18,4	19,1	(18,4-19,9)	377
LEEFTIJDGROEP				
15-24	15,6	15,7	(15,2-16,2)	134
25-34	16,8	16,8	(16,2-17,4)	189
35-44	18,3	18,3	(17,4-19,3)	218
45-54	18,4	18,6	(17,8-19,4)	186
55-64	19,9	20,0	(18,5-21,5)	99
65-74	20,9	21,2	(18,8-23,6)	55
75+	21,3	21,6	(18,2-25,1)	23
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	15,8	17,5	(15,8-19,1)	16
Lager onderwijs	19,2	18,4	(17,0-19,9)	98
Lager secundair	17,3	17,8	(17,0-18,6)	181
Hoger secundair	17,7	18,5	(17,7-19,3)	322
Hoger onderwijs	18,4	19,5	(18,7-20,3)	274
URBANISATIEGRAAD				
Stedelijk gebied	17,8	18,4	(17,6-19,2)	217
Semi-stedelijk gebied	18,5	19,1	(18,4-19,8)	441
Landelijk gebied	17,3	17,9	(17,2-18,7)	246

Tabel 2.4.2.5 : Aantal personen (in %) dat in de afgelopen twee jaar evenveel of meer rookte, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta_1t - Vlaams Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	59,9	58,2	(53,2-63,0)	612
Vrouw	59,8	57,8	(51,7-63,7)	438
LEEFTIJDGROEP				
15-24	56,2	56,2	(47,1-64,9)	165
25-34	55,5	55,5	(47,7-63,0)	228
35-44	65,5	65,5	(57,7-72,5)	238
45-54	70,1	70,0	(61,7-77,2)	204
55-64	54,4	54,3	(43,7-64,6)	118
65-74	38,7	38,6	(25,6-53,4)	69
75+	55,1	55,0	(33,5-74,8)	28
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	70,4	68,6	(38,7-88,3)	20
Lager onderwijs	67,0	71,0	(60,3-79,8)	111
Lager secundair	59,3	55,9	(46,8-64,6)	209
Hoger secundair	62,7	59,5	(52,6-66,0)	364
Hoger onderwijs	55,5	51,7	(45,1-58,2)	330
URBANISATIEGRAAD				
Stedelijk gebied	56,3	54,8	(46,8-62,6)	257
Semi-stedelijk gebied	62,6	60,5	(55,1-65,7)	499
Landelijk gebied	58,5	56,6	(49,0-63,9)	294
JAAR				
1997	60,1	57,4	(52,8-61,9)	887
2001	59,8	57,4	(53,4-61,3)	1050

Tabel 2.4.2.6 : Aantal personen (in %) dat er in slaagde te stoppen met roken, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta_2 - Vlaams Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	48,8	47,9	(44,2-51,6)	1068
Vrouw	45,5	50,1	(45,3-54,8)	699
LEEFTIJDGROEP				
15-24	31,0	31,1	(23,5-39,9)	192
25-34	31,5	31,5	(25,6-38,0)	283
35-44	39,7	39,8	(34,0-45,9)	372
45-54	50,1	50,3	(43,8-56,8)	362
55-64	62,7	63,0	(55,7-69,8)	269
65-74	68,9	69,4	(60,8-76,9)	190
75+	77,0	77,5	(65,9-86,0)	99
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	45,9	54,3	(28,2-78,3)	31
Lager onderwijs	55,3	42,0	(33,3-51,2)	217
Lager secundair	47,2	46,2	(38,7-54,0)	341
Hoger secundair	45,1	49,2	(43,8-54,6)	605
Hoger onderwijs	48,2	54,5	(49,1-59,7)	550
URBANISATIEGRAAD				
Stedelijk gebied	47,6	49,4	(43,2-55,7)	433
Semi-stedelijk gebied	49,1	49,8	(45,4-54,3)	869
Landelijk gebied	44,5	47,2	(41,2-53,2)	465
JAAR				
1997	45,0	48,8	(45,2-52,5)	1511
2001	47,4	49,4	(46,2-52,5)	1767

V.3. Brussels Gewest

V.3.1. Prevalentie van tabaksgebruik (TA01_1, TA01_2, TA01_3)

In het Brussels Gewest zijn er 29% rokers (24% dagelijkse rokers en 5% occasionele rokers) en 71% niet-rokers (34% ex-rokers en 37% personen die aangeven nog nooit gerookt te hebben).

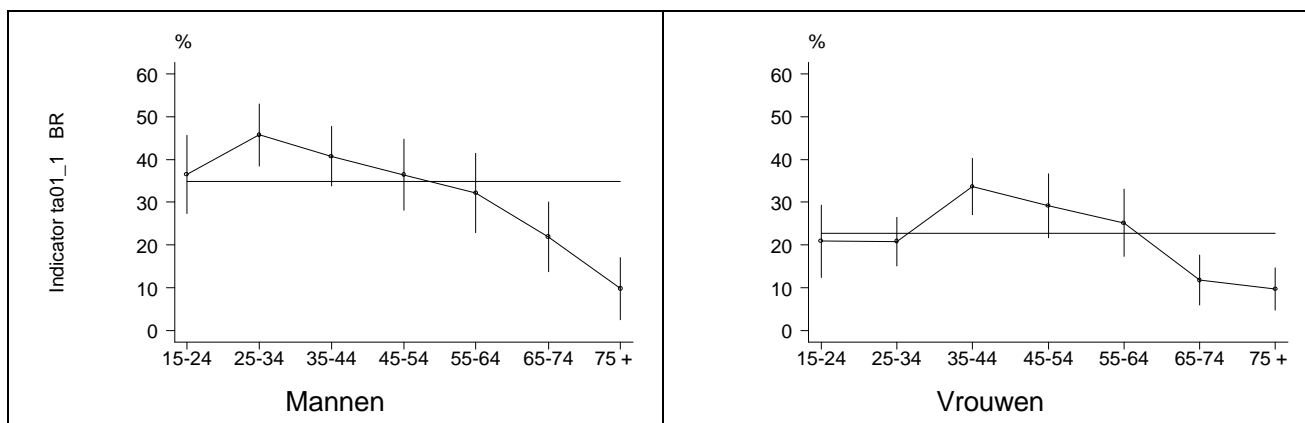
Het percentage rokers ligt hoger bij mannen (35%) dan bij vrouwen (23%) en dit verschil blijft significant na correctie voor leeftijd (Tabel 2.4.3.1). Ook het percentage personen dat ooit gerookt heeft (huidige rokers + vroegere rokers) ligt hoger bij mannen dan bij vrouwen: het gaat om respectievelijk 71% en 55% van de bevolking. Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd (Tabel 2.4.3.2).

Vandaag de dag is in het Brussels gewest 29% van de jongeren tussen 15 en 24 jaar (35% van de jongens en 23% van de meisjes) roker. 25% rookt dagelijks, 4% rookt occasioneel en 22% is reeds gestopt met roken. In totaal 49% van de jongeren tussen 15 en 24 jaar geeft aan dat ze nog nooit gerookt hebben. Deze leeftijdscategorie vormt dus duidelijk een risicogroep.

Het percentage huidige rokers stijgt licht tot aan de leeftijdsgroep van 35-44 jaar (33%) en daalt vervolgens tot 6% bij personen van 75 jaar en ouder. De associatie tussen roken en leeftijd is significant na correctie voor geslacht.

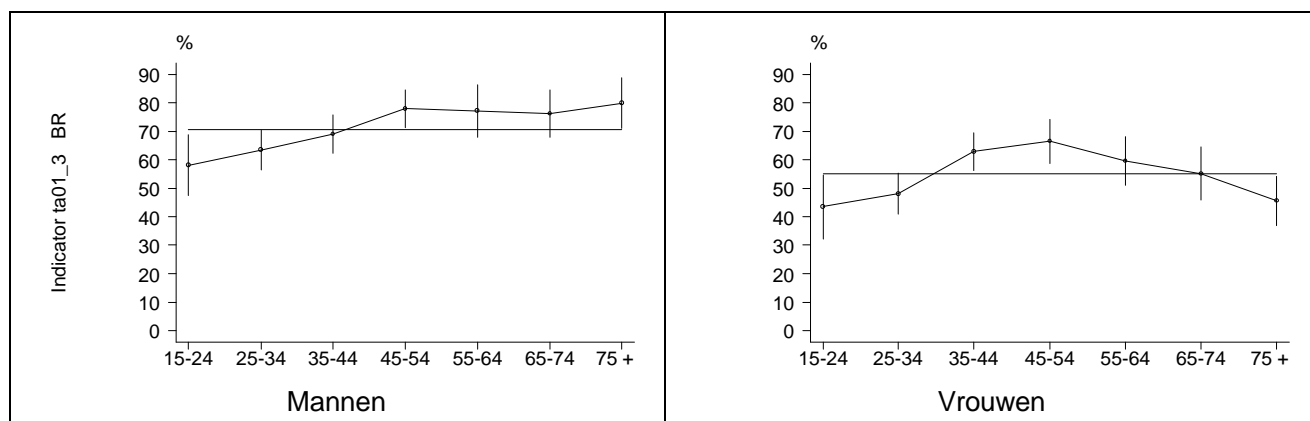
Bij mannen vinden we het hoogste percentage rokers in de leeftijdsgroep 25-34 jaar (46%) waar dit percentage dubbel zo hoog ligt als bij vrouwen (21%, significant verschil). Bij roken wordt het meest gerookt in de leeftijdsgroep 35-44 jaar (34%) (Figuur 2.4.3.1).

Figuur 2.4.3.1 : Aantal personen (in %) dat op dit moment rookt, volgens geslacht en leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Het percentage personen dat ooit gerookt heeft verschilt in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 2.4.3.2). Bij mannen vinden we een geleidelijke stijging met de leeftijd: vanaf de leeftijd van 45 heeft 78% tot 80% van de mannen ooit gerookt. Het percentage vrouwen dat ooit gerookt heeft neemt toe tot aan de leeftijdsgroep van 45-54 jaar (tot 66%), maar vermindert in de oudere leeftijdscohorten (46% bij personen van 75 jaar en ouder). De vergelijking van Figuur 2.4.3.1. met Figuur 2.4.3.2 doet vermoeden dat een groot aantal mannen stopt met roken vanaf de leeftijdsgroep 55-64 jaar en daarna.

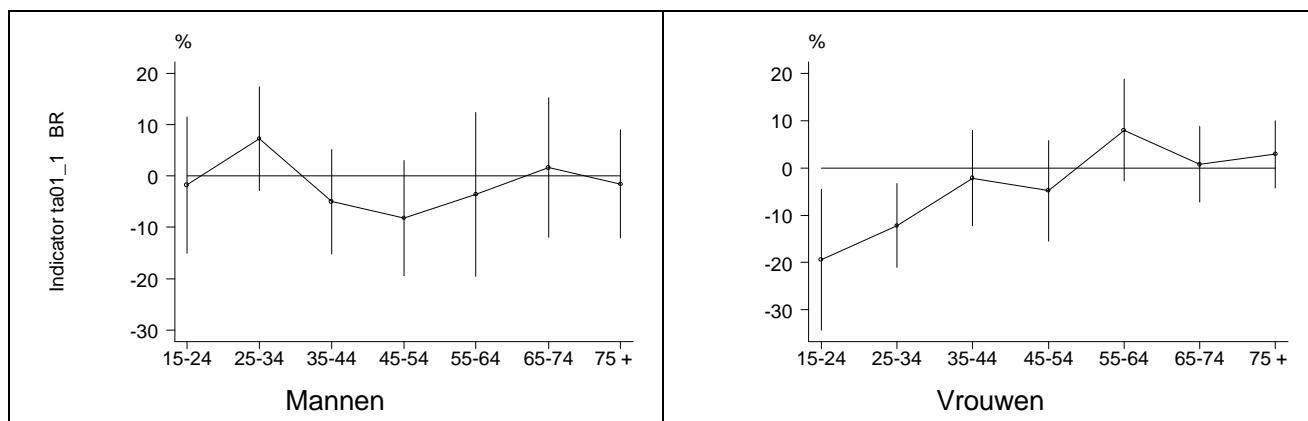
Figuur 2.4.3.2 : Aantal personen (in %) dat ooit gerookt heeft (op dit moment of vroeger), volgens geslacht en leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Na correctie voor leeftijd en geslacht is er een significant verschil van het percentage rokers in functie van het opleidingsniveau (Tabel 2.4.3.1): bij personen met een hogere opleiding vinden we een kleiner percentage huidige rokers (23%) dan in de andere groepen (29% tot 34%). Daarentegen blijken er geen socio-economische verschillen te bestaan voor wat betreft het percentage personen dat ooit gerookt heeft. Na correctie voor leeftijd en geslacht is dit percentage gelijkaardig in de 4 opleidingscategorieën (daarbij wordt geen rekening gehouden met de laagste opleidingscategorie; N=67).

Hoewel het percentage huidige rokers in het Brussels Gewest in 2001 daalde t.o.v. 1997 (-5%), is dit verschil na correctie voor leeftijd en geslacht niet significant. Uit Figuur 2.4.3.3 blijkt echter wel een daling van het aantal rokers bij vrouwen in de leeftijdsgroep 15-24 jaar (-19%) en de leeftijdsgroep 25-34 (-12%).

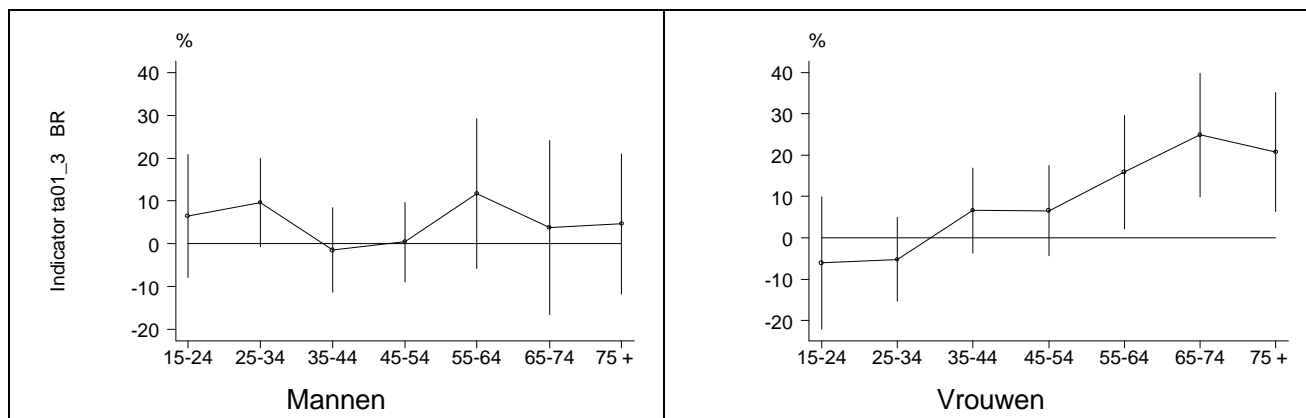
Figuur 2.4.3.3 : Verschil in percentage huidige rokers tussen 1997 en 2001*, volgens geslacht en leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

* Het verschil wordt berekend uitgaande van de cijfers van 2001, dus % in 2001 – % in 1997.

Daarentegen is het percentage personen dat ooit gerookt heeft in 2001 (63%) toegenomen t.o.v. 1997 (56%). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht en is vooral te wijten aan het relatief groter aantal vroegere rokers in 2001 (34%, tegenover 23% in 1997). De toename van het percentage vrouwen dat ooit gerookt heeft, tussen 1997 en 2001, wordt vooral geobserveerd bij vrouwen in de leeftijdsgroepen ouder dan 55 jaar (+16% tot +25%).

Figuur 2.4.3.4 : Verschil in percentage personen dat ooit gerookt heeft (op dit moment of vroeger) tussen 1997 en 2001, volgens geslacht en leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Verder wordt geen significant verband vastgesteld tussen het tabaksgebruik en de nationaliteit. In het Brussels Gewest is 29% van de Belgen roker. Bij Europese niet-Belgen en niet-Europeanen bedraagt dit percentage 28%. Daarentegen is het percentage personen dat ooit gerookt heeft hoger bij Belgen en Europese niet-Belgen (respectievelijk 64% en 65%) dan bij niet-Europeanen (47%). Het verschil tussen Belgen en niet-Europeanen is significant na correctie voor leeftijd en geslacht (odds ratio $B/NE=0,5$; 95% BI [0,3 – 0,7]).

V.3.2. Soort tabaksgebruik (TA02_2)

Van de personen die aangeven te roken kan 36% beschouwd worden als « zware rokers » (20 sigaretten of meer per dag) en 47% als « matige rokers » (minder dan 20 sigaretten per dag). Verder zijn er 4% pijp- of sigarenrokers en 17% « occasionele rokers » (die niet dagelijks roken), waarbij geen rekening gehouden wordt met het soort tabaksgebruik.

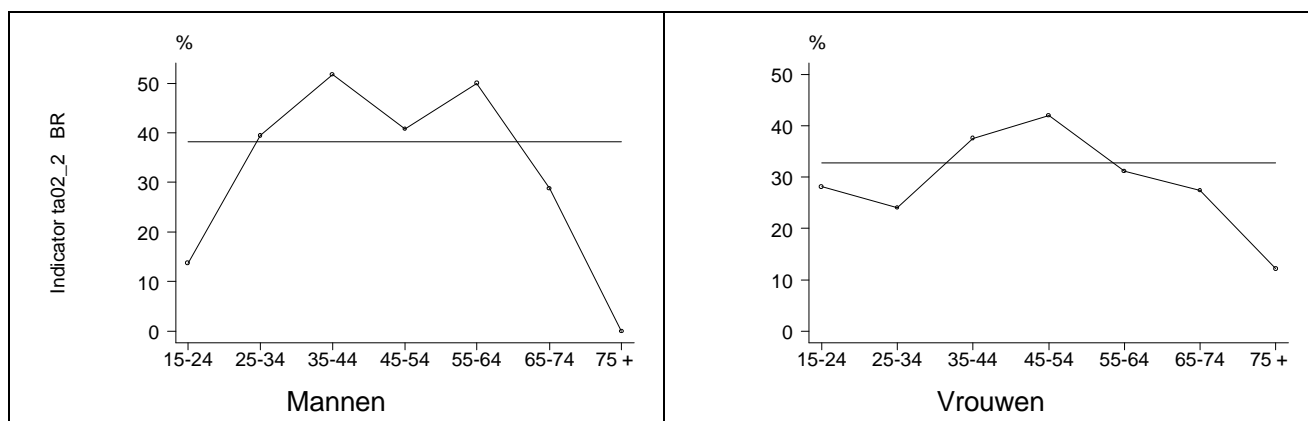
Zware rokers worden vaker teruggevonden bij mannen (38%) dan bij vrouwen (33%), maar dit verschil is niet significant na correctie voor leeftijd (Tabel 2.4.3.3). Het percentage zware rokers stijgt geleidelijk tot aan de leeftijdsgroep 35-44 jaar (45%), om daarna terug te dalen (8% bij personen van 75 jaar en ouder). Het percentage zware rokers varieert na correctie voor geslacht significant in functie van leeftijd.

Figuur 2.4.3.5 geeft de proportie zware rokers aan onder de rokers, volgens leeftijd en geslacht. Het percentage grote rokers ligt het hoogst bij mannen van 35-44 jaar (52%) en vrouwen van 45-54 jaar (42%) en is hoger bij jonge vrouwen tussen 15 en 24 jaar dan bij mannen van dezelfde leeftijdsgroep (respectievelijk 28% en 14%).

Het percentage van de rokers dat « matig rookt » is hoger bij vrouwen (48%) dan bij mannen (39%). Het verschil is significant na correctie voor leeftijd. Het percentage occasionele rokers varieert daarentegen niet tussen mannen en vrouwen (17%-18%). Tenslotte blijkt het dagelijks roken van sigaren of een pijp vooral een mannenzaak te zijn (6% van de rokers bij mannen, tegenover 1 % bij vrouwen).

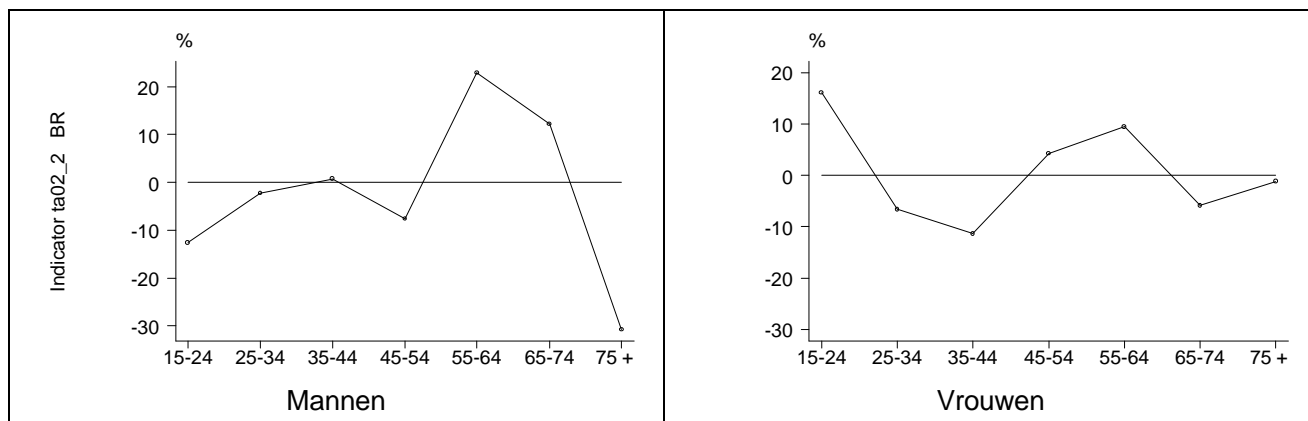
Figuur 2.4.3.5 : Proportie van de rokers (in %) die 20 of meer sigaretten roken per dag, volgens geslacht en leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Het percentage zware rokers is kleiner (26%) bij personen met een diploma hoger onderwijs dan in de andere opleidingscategorieën (41% tot 48%), terwijl het percentage occasionele rokers hoger (27%) is dan in de andere opleidingsklassen (8% tot 18%). Deze verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

De globale verdeling van de rokers naargelang hun rookgedrag is niet veranderd t.o.v. 1997. De proportie zware rokers is gelijk gebleven (36%). Toch noteren we enkele verschillen – weliswaar zonder dat hierin enig patroon te bespeuren valt - in het percentage zware rokers in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 2.4.3.6).

Figuur 2.4.3.6 : Verschil in proportie van rokers die 20 of meer sigaretten roken per dag tussen 1997 en 2001*, volgens geslacht en leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

* Het verschil wordt berekend uitgaande van de cijfers van 2001, dus % in 2001 – % in 1997.

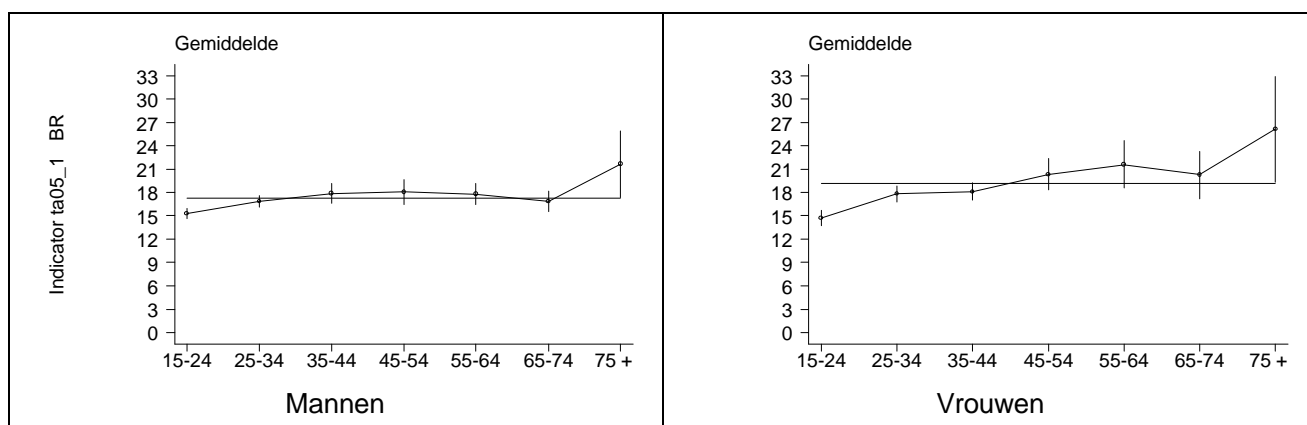
De proportie zware rokers onder de rokers is belangrijker bij de Europese niet-Belgen (42%) dan bij de Belgen en de niet-Europeanen (36%). Het verschil tussen de Belgen en de Europese niet-Belgen is echter na correctie voor leeftijd en geslacht niet significant.

V.3.3. Leeftijd waarop gestart wordt met roken (TA05_1)

In het Brussels Gewest wordt gemiddeld gestart met roken op de leeftijd van 18 jaar. Jongens starten iets eerder met roken dan meisjes, en dit verschil is toch significant na correctie voor de huidige leeftijd van de respondenten (Tabel 2.4.3.4).

De leeftijd van de respondenten beïnvloedt uiteraard de gemiddelde leeftijd waarop gestart werd met roken. Toch varieert de leeftijd waarop men begint te roken relatief weinig en situeert deze zich in regel tussen de 15 (bij 15-24 jarigen) en 25 jaar (bij 75-plussers). In de leeftijdsgroep 15-24 jaar is 25% beginnen roken op de leeftijd van 13 jaar. Mannen beginnen doorgaans te roken tussen de 15 en 18 jaar. We noteren hier nauwelijks verschillen in functie van de huidige leeftijd (Figuur 2.4.3.7), behalve voor senioren die gemiddeld later zijn beginnen roken (op 22 jaar). Bij vrouwen is er een grotere spreiding van de leeftijd waarop ze beginnen roken (gemiddeld tussen 15 en 22 jaar, afhankelijk van de leeftijdscategorie). Vrouwen van 75 jaar en ouder zijn gemiddeld beginnen roken op de leeftijd van 26 jaar.

Figuur 2.4.3.7 : Gemiddelde leeftijd waarop gestart wordt met roken (TA05_1), volgens geslacht en leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt er geen significante associatie te bestaan tussen de leeftijd waarop men begint te roken en het opleidingsniveau: deze leeftijd is gemiddeld 18-19 jaar in alle opleidingsklassen.

Daarentegen vinden we wel significante verschillen van de gemiddelde leeftijd waarop men begint te roken in functie van de nationaliteit: bij Belgen is dit 18 jaar, bij niet-Europeanen 20 jaar. We vinden na correctie voor leeftijd en geslacht geen verschil tussen Belgen en ander Europeanen, die gemiddeld 17 jaar oud zijn wanneer ze beginnen roken.

V. 3.4. Evolutie van het tabaksgebruik in de afgelopen twee jaar (TA_1, TA_1t)

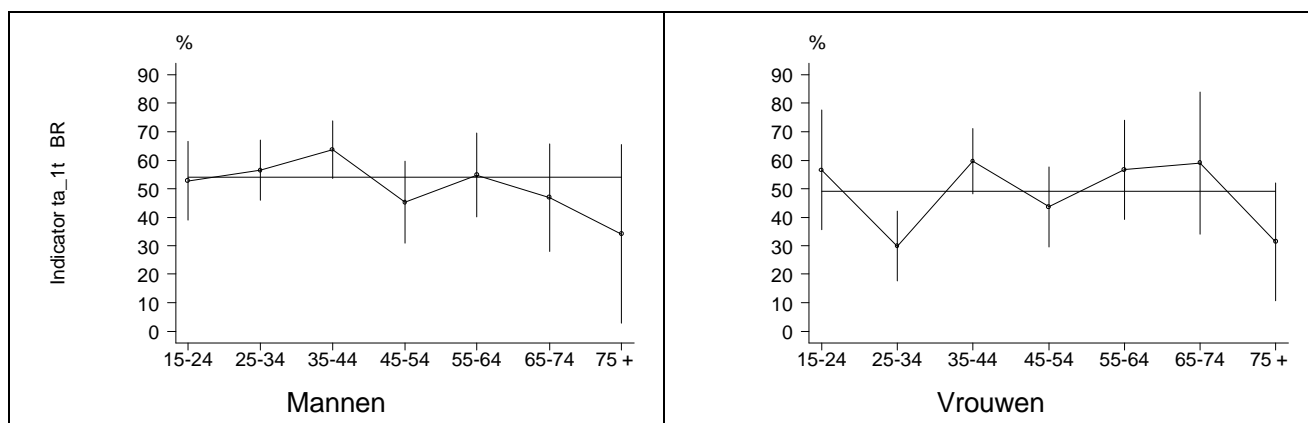
Aan de hand van deze indicator worden de veranderingen van het tabaksgebruik nagegaan in de afgelopen twee jaar. De indicator betreft zowel de rokers als de personen die in de afgelopen twee jaar gestopt zijn met roken (en dus op dit moment niet-roker zijn) en geeft een overzicht van de evolutie van het rookgedrag in de loop van 2 jaar. Op die manier kan nagegaan worden hoeveel personen evenveel of meer roken (negatieve evolutie) in vergelijking met het aantal personen dat gestopt of verminderd is met roken (positieve evolutie).

De resultaten tonen dat van de Brusselaars die roken of gerookt hebben in de afgelopen twee jaar 15% is gestopt met roken, 33% minder rookt, 35% evenveel rookt en 17% meer rookt in vergelijking met twee jaar geleden. Dit betekent dus dat bij 48% van deze personen een positieve evolutie waargenomen wordt met betrekking tot hun rookgedrag, terwijl 52% eerder een negatieve evolutie vertoont. Een negatieve evolutie van het rookgedrag (evenveel of meer roken in vergelijking met twee jaar geleden) is frequenter bij mannen (54%) dan bij vrouwen (49%), maar dit verschil is niet significant na correctie voor leeftijd (Tabel 2.4.3.5).

Wanneer we de rookgewoonten analyseren in functie van de leeftijd blijken jongeren van 15 tot 24 jaar de belangrijkste groep te vormen (32% tegenover <20%) waarbij een negatieve evolutie van het rookgedrag wordt vastgesteld (ongetwijfeld gaat het om “nieuwe” rokers). Toch is het ook in deze leeftijdsgroep dat het grootste aantal personen wordt gevonden dat stopt met roken (24% tegenover 10% tot 16% in de andere leeftijdsgroepen, met uitzondering van de senioren waar we 27% rookstoppers vinden). Dit duidt erop dat de rookgewoonten van jongeren minder vastliggen.

Indien we het aantal personen dat evenveel of meer rookt (negatieve evolutie) vergelijken met diegenen die minder roken of gestopt zijn (positieve evolutie) zien we geen duidelijk gradiënt in functie van de leeftijd (Tabel 2.4.3.5). Uit Figuur 2.4.3.8 blijkt dat vrouwen van 25-34 jaar proportioneel minder een negatieve evolutie van hun rookgedrag vertonen. Misschien heeft dit te maken met het feit dat dit de leeftijdsgroep is waarin vrouwen vaker bevallen.

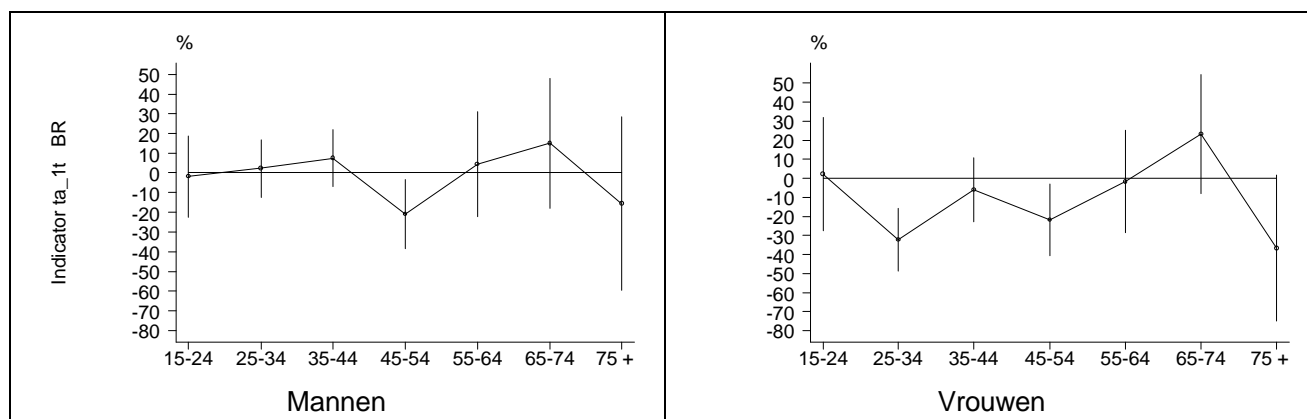
Figuur 2.4.3.8 : Aantal personen (in %) met een negatieve evolutie van het rookgedrag, volgens geslacht en leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Indien geen rekening gehouden wordt met personen zonder diploma (N=13) blijkt dat een negatieve evolutie van het rookgedrag frequenter geobserveerd wordt bij de hoogst opgeleiden (45%) dan in de andere opleidingscategorieën (58% tot 60%). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

In het Brussels Gewest blijkt dat het percentage personen met een negatieve evolutie van het rookgedrag kleiner is in 2001 (52%) dan in 1997 (57%), maar dit verschil is niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Wanneer we de verschillen bekijken in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 2.4.3.9) zien we een vermindering van de negatieve evolutie van het rookgedrag bij mannen (-21%) en vrouwen (-32%) in de leeftijdsgroep 45-54 jaar en bij vrouwen in de leeftijdsgroep 25-34 jaar (-32%), dit is de periode waarin men doorgaans kinderen heeft.

Figuur 2.4.3.9 : Verschil in percentage personen met een negatieve evolutie van het rookgedrag tussen 1997 en 2001*, volgens geslacht en leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

* Het verschil wordt berekend uitgaande van de cijfers van 2001, dus % in 2001 – % in 1997.

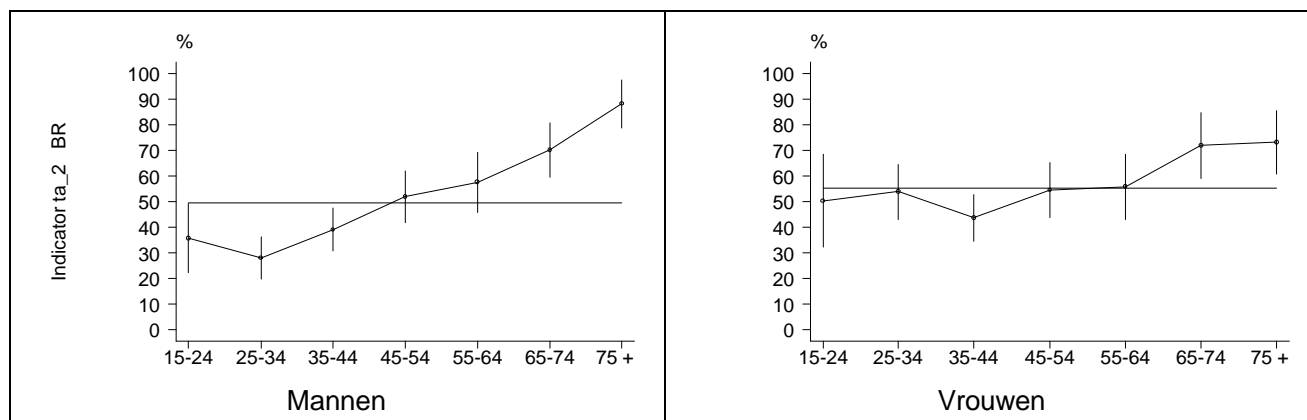
Een negatieve evolutie van het rookgedrag wordt vaker gezien bij Europese niet-Belgen (66%) dan bij Belgen (50%), maar dit verschil is niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Na correctie voor leeftijd en geslacht is er geen verschil voor deze indicator tussen Belgen en niet-Europeanen.

V.3.5. Stoppen met roken (TA_2)

Van de personen die ooit gerookt hebben is 52% gestopt met roken, heeft 31% tevergeefs getracht om te stoppen met roken en heeft 17% nooit gepoogd om te stoppen met roken. Het percentage personen dat gestopt is met roken ligt hoger bij mannen (55%) dan bij vrouwen (49%). De cijfers verschillen echter niet significant in functie van de leeftijd (Tabel 2.4.3.6).

We observeren een belangrijke toename in het percentage personen dat succesvol stopte met roken in functie van de leeftijd: dit percentage stijgt vooral vanaf de leeftijdsgroep 45-54 jaar (53%) en verder (57% tot 81%). Omgekeerd daalt het percentage personen dat nooit probeerde te stoppen met roken met de leeftijd, gaande van 27% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar tot 11% bij 75-plussers. Leeftijd blijkt na correctie voor geslacht een significante determinant te zijn van het stoppen met roken. Het percentage personen dat er in slaagde om te stoppen met roken, volgens leeftijd en geslacht wordt voorgesteld in Figuur 2.4.3.10.

Figuur 2.4.3.10 : Aantal personen (in %) dat er in slaagde om te stoppen met roken, volgens geslacht en leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

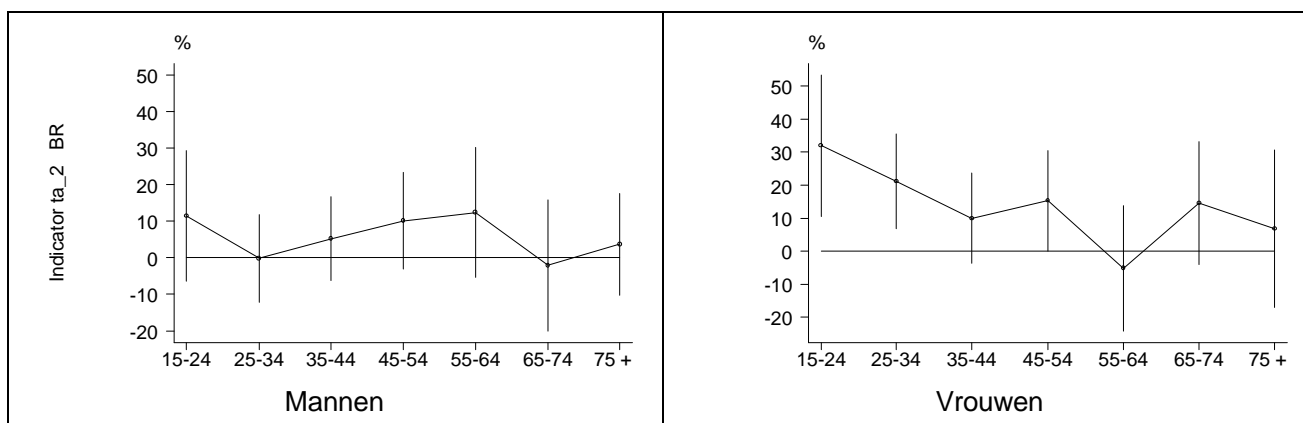

In het Brussels Gewest vinden we na correctie voor leeftijd en geslacht een significant verband tussen het stoppen met roken en het opleidingsniveau (zelfs als personen zonder diploma niet in de analyse worden opgenomen ; N=22). Zo blijkt bij de hoogst opgeleiden 60% gestopt te zijn met roken, terwijl dit percentage 48% tot 49% bedraagt in de andere opleidingsklassen.

In 2001 rapporteerde 52% van de Brusselaars dat ze in de afgelopen 2 jaar stopten met roken (tegenover 39% in 1997), 31% is tijdens deze periode meer beginnen roken (tegenover 34% in 1997) en 17% overwoog helemaal niet om te stoppen (tegenover 27% in 1997). Het percentage personen dat er in slaagde te stoppen met roken blijkt na correctie voor leeftijd en geslacht significant te zijn toegenomen.

Vrouwen in de jongere leeftijdsgroepen (< 35 jaar) rapporteren in 2001 vaker dat ze gestopt zijn met roken in de afgelopen 2 jaar dan in 1997 (leeftijdsgroep 15-24 jaar : +32% ; leeftijdsgroep 25-34 jaar : +21%) (Figuur 2.4.3.11).

Figuur 2.4.3.11 : Verschil in percentage personen dat gestopt is met roken tussen 1997 en 2001* , volgens geslacht en leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001

* Het verschil wordt berekend uitgaande van de cijfers van 2001, dus % in 2001 – % in 1997.

Er is na correctie voor leeftijd en geslacht geen significant verschil voor wat betreft het stoppen met roken in functie van de nationaliteit. Het percentage Belgen dat stopte met roken in de afgelopen twee jaar is 53%. Bij Europese niet-Belgen gaat het om 54% en bij niet-Europeanen om 38%.

Tabel 2.4.3.1 : Aantal personen (in %) dat op het moment rookt, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta01_1 - Brussels Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	34,9	33,1	(29,9-36,5)	1037
Vrouw	22,7	22,1	(19,4-24,9)	1188
LEEFTIJDGROEP				
15-24	28,7	28,2	(22,3-34,8)	237
25-34	33,5	32,9	(28,2-38,0)	433
35-44	37,2	36,7	(31,6-42,1)	465
45-54	32,7	32,4	(26,7-38,6)	340
55-64	28,5	28,2	(22,2-35,0)	269
65-74	16,4	16,2	(11,6-22,3)	248
75+	9,7	10,1	(6,6-15,3)	233
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	17,9	17,6	(10,1-28,8)	67
Lager onderwijs	28,0	30,4	(23,5-38,3)	284
Lager secundair	33,8	33,5	(26,5-41,2)	312
Hoger secundair	30,7	29,4	(24,7-34,6)	515
Hoger onderwijs	26,6	23,3	(20,1-26,7)	942
JAAR				
1997	32,9	30,3	(27,7-32,9)	2400
2001	28,5	26,9	(24,6-29,3)	2225

Tabel 2.4.3.2 : Aantal personen (in %) dat ooit heeft gerookt*, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta01_3 - Brussels Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	70,7	71,0	(67,6-74,1)	1037
Vrouw	55,2	55,2	(51,8-58,5)	1188
LEEFTIJDGROEP				
15-24	50,8	50,6	(42,5-58,5)	237
25-34	55,9	55,6	(50,4-60,8)	433
35-44	66,0	66,2	(60,7-71,2)	465
45-54	72,1	72,6	(66,8-77,7)	340
55-64	68,2	68,6	(61,3-75,1)	269
65-74	64,8	65,6	(58,6-72,0)	248
75+	57,7	60,1	(53,3-66,5)	233
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	31,7	32,9	(22,1-45,9)	67
Lager onderwijs	57,2	57,9	(50,7-64,7)	284
Lager secundair	68,6	69,0	(62,8-74,6)	312
Hoger secundair	64,8	65,2	(60,0-70,1)	515
Hoger onderwijs	63,9	64,3	(60,3-68,2)	942
JAAR				
1997	56,0	56,8	(53,7-59,9)	2400
2001	62,6	63,2	(60,6-65,6)	2225
Huidige rokers en vroegere rokers samen				

Tabel 2.4.3.3 : Proportie van de rokers (in %) die 20 of meer sigaretten roken per dag, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta02_2 - Brussels Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	38,2	33,7	(28,1-39,8)	358
Vrouw	32,7	27,8	(21,8-34,9)	281
LEEFTIJDGROEP				
15-24	18,8	18,0	(11,1-28,0)	76
25-34	34,7	33,4	(25,1-42,8)	149
35-44	45,4	44,9	(36,4-53,7)	171
45-54	41,3	41,0	(31,3-51,4)	110
55-64	41,2	40,8	(28,6-54,2)	75
65-74	28,2	27,6	(15,5-44,1)	36
75+	8,1	8,3	(2,0-28,5)	22
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	20,8	18,9	(5,4-48,6)	13
Lager onderwijs	43,9	39,1	(27,6-52,0)	85
Lager secundair	47,7	41,2	(31,0-52,2)	105
Hoger secundair	40,9	34,9	(26,7-44,1)	159
Hoger onderwijs	26,1	19,8	(14,0-27,2)	245
JAAR				
1997	35,8	31,6	(27,3-36,2)	738
2001	35,9	31,0	(26,8-35,6)	639

Tabel 2.4.3.4 : Gemiddelde leeftijd waarop gestart wordt met roken, ruw gemiddelde en gemiddelde gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta05_1 - Brussels Gewest	Gemiddelde	Gecorrigeerd cijfer (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	17,3	17,8	(17,2-18,5)	360
Vrouw	19,2	19,3	(18,4-20,2)	278
LEEFTIJDGROEP				
15-24	15,1	15,3	(14,7-16,0)	76
25-34	17,2	17,5	(16,9-18,1)	145
35-44	18,0	18,1	(17,2-18,9)	173
45-54	19,1	19,2	(17,9-20,5)	107
55-64	19,5	19,6	(18,1-21,1)	78
65-74	18,0	18,3	(16,9-19,7)	38
75+	24,8	24,5	(19,5-29,5)	21
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	16,5	18,9	(17,3-20,5)	13
Lager onderwijs	18,7	18,7	(17,0-20,4)	82
Lager secundair	18,4	18,9	(17,4-20,3)	107
Hoger secundair	17,9	18,2	(17,4-19,0)	160
Hoger onderwijs	18,0	18,6	(17,8-19,5)	244

Tabel 2.4.3.5 : Aantal personen (in %) dat in de afgelopen twee jaar evenveel of meer rookte, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta_1t - Brussels Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	54,0	52,6	(47,1-58,1)	413
Vrouw	49,1	47,8	(41,5-54,2)	322
LEEFTIJDGROEP				
15-24	54,2	53,6	(42,3-64,5)	90
25-34	47,0	46,3	(37,6-55,2)	169
35-44	61,9	61,6	(53,5-69,1)	194
45-54	44,5	44,2	(34,9-53,9)	117
55-64	55,6	55,2	(43,5-66,3)	88
65-74	51,1	50,3	(34,4-66,1)	48
75+	32,4	33,0	(18,2-52,1)	29
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	29,7	26,8	(9,6-55,7)	13
Lager onderwijs	60,1	58,3	(46,8-69,0)	86
Lager secundair	57,6	54,1	(44,4-63,5)	122
Hoger secundair	58,4	56,9	(48,5-65,0)	181
Hoger onderwijs	45,1	43,3	(36,8-50,0)	298
JAAR				
1997	57,4	55,7	(50,7-60,6)	823
2001	51,9	50,4	(46,3-54,6)	735

Tabel 2.4.3.6 : Aantal personen (in %) dat er in slaagde te stoppen met roken, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta_2 - Brussels Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	49,4	49,9	(45,3-54,5)	702
Vrouw	55,1	56,0	(50,7-61,1)	588
LEEFTIJDGROEP				
15-24	41,7	42,3	(31,9-53,3)	116
25-34	38,6	39,2	(32,4-46,4)	232
35-44	41,2	41,4	(35,2-47,9)	295
45-54	53,0	53,4	(45,7-60,9)	221
55-64	56,8	57,4	(48,4-66,0)	171
65-74	70,8	71,4	(61,8-79,3)	139
75+	81,0	81,2	(72,1-87,9)	116
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	41,2	41,9	(23,9-62,5)	22
Lager onderwijs	48,8	45,3	(34,6-56,5)	150
Lager secundair	49,4	49,8	(39,4-60,1)	199
Hoger secundair	48,4	48,4	(40,9-56,0)	304
Hoger onderwijs	56,5	59,9	(54,9-64,7)	556
JAAR				
1997	39,2	42,4	(38,9-46,0)	1328
2001	51,9	52,7	(49,1-56,4)	1290

V.4. Waals Gewest

V.4.1. Prevalentie van tabaksgebruik (TA01_1, TA01_2, TA01_3)

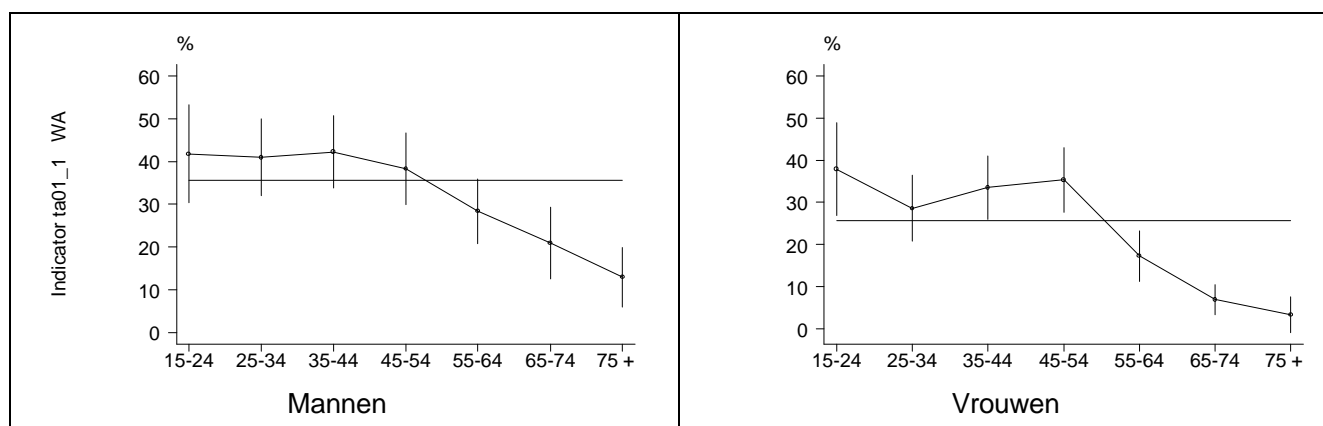
In het Waals Gewest zijn er 30% rokers (26% dagelijkse rokers en 5% occasionele rokers) en 70% niet-rokers (33% ex-rokers en 37% personen die aangeven nog nooit gerookt te hebben).

Het percentage rokers ligt hoger bij mannen dan bij vrouwen (respectievelijk 36% en 26%) en dit vinden we terug in alle leeftijdsgroepen. Het verschil blijft significant na correctie voor leeftijd (Tabel 2.4.4.1). Ook het percentage personen dat ooit gerookt heeft (huidige rokers + vroegere rokers) ligt hoger bij mannen dan bij vrouwen: het gaat om respectievelijk 71% en 55% van de bevolking. Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd (Tabel 2.4.4.2).

In het Waals Gewest is vandaag de dag 40% van de jongeren tussen 15 en 24 jaar roker. Dit percentage is in deze leeftijdsgroep hoger dan in alle andere leeftijdsgroepen. 31% van de jongeren tussen 15 en 24 jaar rookt dagelijks, 9% rookt occasioneel en 21% is reeds gestopt met roken. In totaal geeft slechts 40% van de jongeren tussen 15 en 24 jaar aan dat ze nog nooit gerookt hebben. Deze leeftijdsgroep vormt dus duidelijk een risicogroep, en dit is vooral het geval in het Waals Gewest.

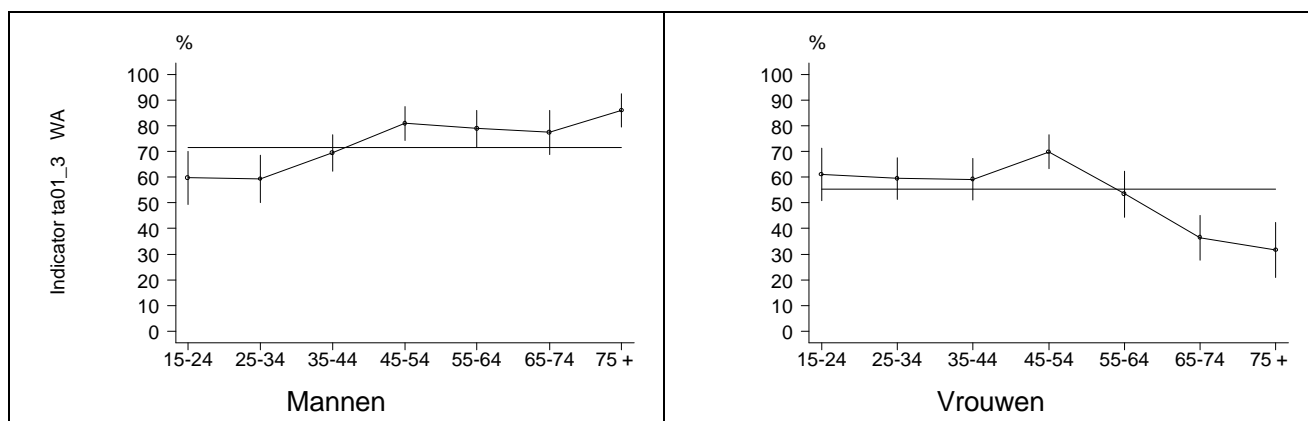
Het percentage huidige rokers is relatief hoog tot en met de leeftijdsgroep van 45-54 jaar (35% tot 40%) en daalt vervolgens tot 6% bij personen van 75 jaar en ouder. De associatie tussen roken en leeftijd is significant na correctie voor geslacht.

Figuur 2.4.4.1 : Aantal personen (in %) dat op dit moment rookt, volgens geslacht en leeftijd, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Bij mannen stijgt het percentage personen dat ooit gerookt heeft met de leeftijd (Figuur 2.4.4.2). Vanaf de leeftijd van 45 jaar heeft 77% tot 86% van de mannen ooit gerookt. Het percentage vrouwen dat ooit gerookt heeft, is het hoogst in de leeftijdsgroep van 45-54 jaar (70% ooit gerookt), en vermindert in de oudere leeftijdsgroepen (tot 32% bij 75-plussers). De vergelijking van Figuur 2.4.4.1. met Figuur 2.4.4.2 doet vermoeden dat een groot aantal mannen stopt met roken vanaf de leeftijdsgroep 55-64 jaar en daarna, terwijl vrouwen in deze leeftijdsgroepen vaak nog nooit gerookt hebben.

Figuur 2.4.4.2 : Aantal personen (in %) dat ooit gerookt heeft (op dit moment of vroeger), volgens geslacht en leeftijd, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

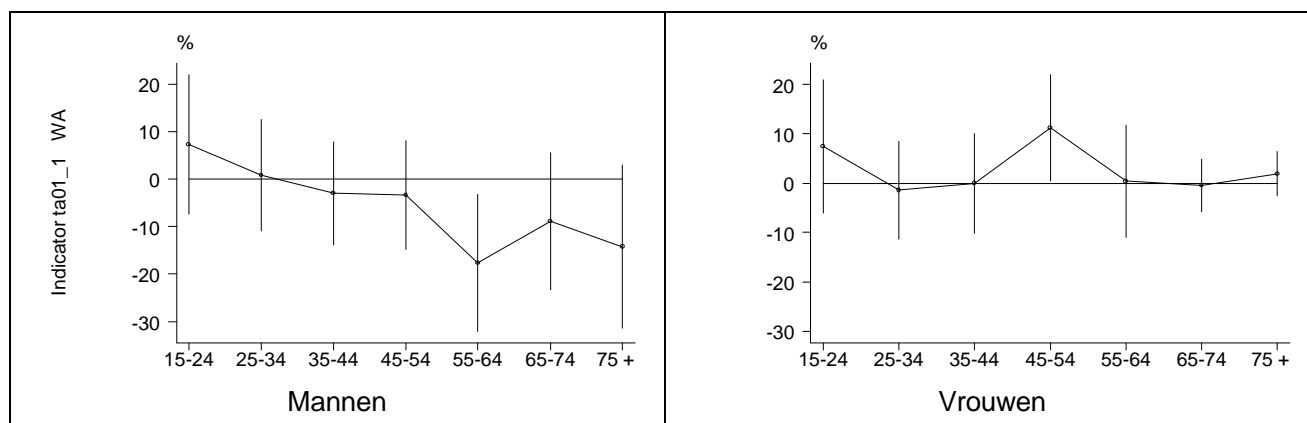

Na correctie voor leeftijd en geslacht (Tabel 2.4.4.1) vinden we geen significant verband tussen het percentage rokers en het opleidingsniveau. Ook het percentage personen dat ooit rookte verschilt niet significant tussen de opleidingscategorieën.

Na correctie voor leeftijd en geslacht is er geen significant verschil in functie van de urbanisatiegraad, noch voor wat betreft het percentage huidige rokers, noch voor wat betreft het percentage personen dat ooit gerookt heeft.

In het Waals Gewest is het percentage huidige rokers in 2001 gedaald met 2% t.o.v. 1997, maar dit verschil is niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Toch observeren we in 2001 bij mannen tussen 55 en 64 jaar een daling van 18% t.o.v. 1997. Bij vrouwen zien we bij 45-54 jarigen een omgekeerde tendens: het percentage huidige rokers is hier in 2001 met 11% gestegen t.o.v. 1997.

Figuur 2.4.4.3 : Verschil in percentage huidige rokers tussen 1997 en 2001*, volgens geslacht en leeftijd, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

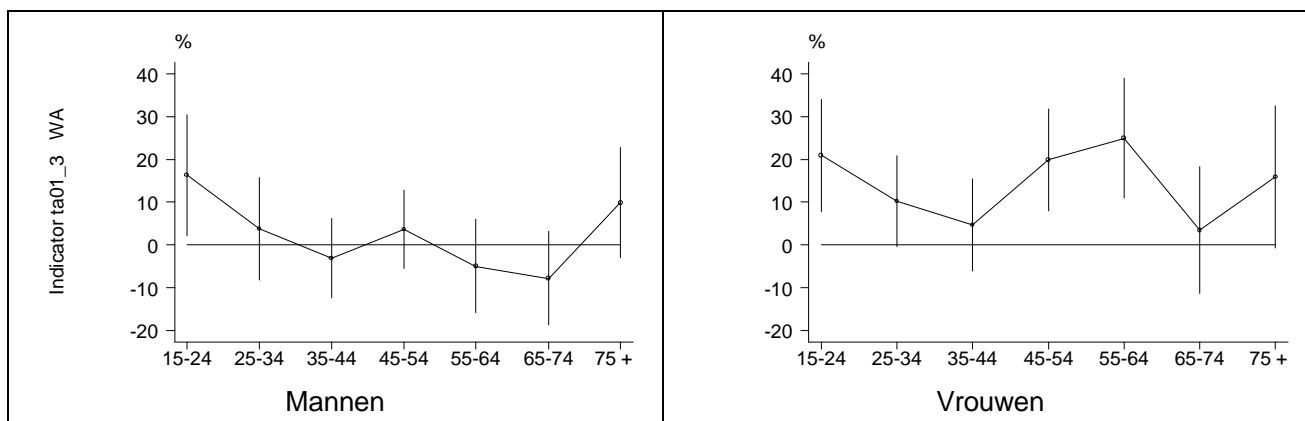

* Het verschil wordt berekend uitgaande van de cijfers van 2001, dus % in 2001 – % in 1997.

Het percentage personen dat ooit gerookt heeft is in 2001 (63%) toegenomen t.o.v. 1997 (55%; Figuur 2.4.4.4). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht en is deels te wijten aan het relatief groter aantal vroegere rokers in 2001 (33%, tegenover 23% in 1997).

Opmerkelijk is dat het percentage vrouwen dat ooit gerookt heeft tussen 1997 en 2001 is toegenomen met 12% (significant verschil), terwijl de stijging bij mannen slechts 4% (niet significant verschil) bedraagt. Ook het percentage jongeren van 15 tot 24 jaar dat ooit gerookt heeft is toegenomen (+ 16% bij jonge mannen, +21% bij jonge vrouwen!).

Figuur 2.4.4.4 : Verschil in percentage personen* dat ooit gerookt heeft (op dit moment of vroeger) tussen 1997 en 2001, volgens geslacht en leeftijd, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

* Het verschil wordt berekend uitgaande van de cijfers van 2001, dus % in 2001 – % in 1997.

V.4.2. Soort tabaksgebruik (TA02_2)

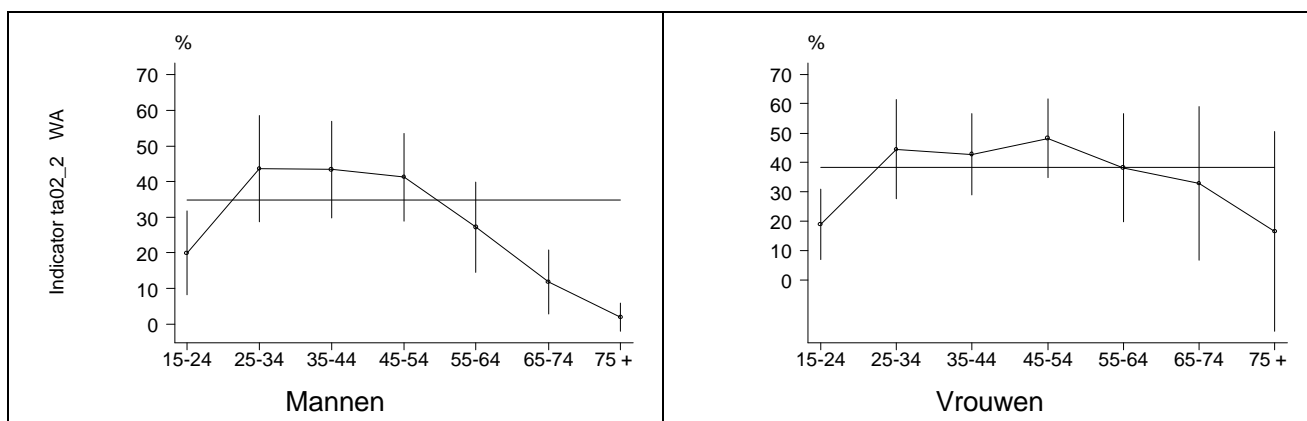
Van de personen in het Waals Gewest die aangeven te roken kan 36% beschouwd worden als « zware rokers » (20 sigaretten of meer per dag) en 44% als “matige rokers” (minder dan 20 sigaretten per dag). Verder zijn er 5% pijp- of sigarenrokers en 15% “occasionele rokers” (die niet dagelijks roken), waarbij geen rekening gehouden wordt met het soort tabaksgebruik.

In tegenstelling tot wat we vinden in andere twee gewesten, is het percentage zware rokers in het Waals Gewest hoger bij vrouwen (38%) dan bij mannen (35%), maar dit verschil is niet significant na correctie voor leeftijd (Tabel 2.4.4.3). Het percentage matige rokers is ook hoger bij vrouwen (46%) dan bij mannen (42%), maar mannen roken vaker sigaren of een pijp (8% tegenover 0% bij vrouwen).

In de leeftijdsgroep 15-24 jaar vindt men het grootste percentage matige rokers (57%) en occasionele rokers (23%). Toch moet onderlijnd worden dat één jonge roker op vijf (in deze leeftijdsgroep) reeds 20 of meer sigaretten rookt per dag.

Het percentage zware rokers hangt na correctie voor geslacht samen met de leeftijd. De leeftijdsgroepen waar dit percentage het hoogst ligt situeren zich tussen 25 en 54 jaar (43% tot 45% zware rokers). Figuur 2.4.4.5 toont de proportie zware rokers onder de rokers in functie van leeftijd en geslacht. Bij mannen daalt het percentage zware rokers vanaf de leeftijdsgroep 45-54 jaar, om uiteindelijk nog slechts 2% van de rokers uit te maken bij 75-plussers. Bij vrouwen die roken is de daling van het percentage zware rokers in functie van de leeftijd veel minder uitgesproken.

Figuur 2.4.4.5 : Proportie van de rokers (in %) die 20 of meer sigaretten roken per dag, volgens geslacht en leeftijd, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Het percentage zware rokers is kleiner (34%) bij personen met een diploma hoger onderwijs en personen met een diploma hoger secundair dan in de andere opleidingscategorieën (41% tot 44%), maar dit verschil is niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het percentage zware rokers varieert niet in functie van de urbanisatiegraad.

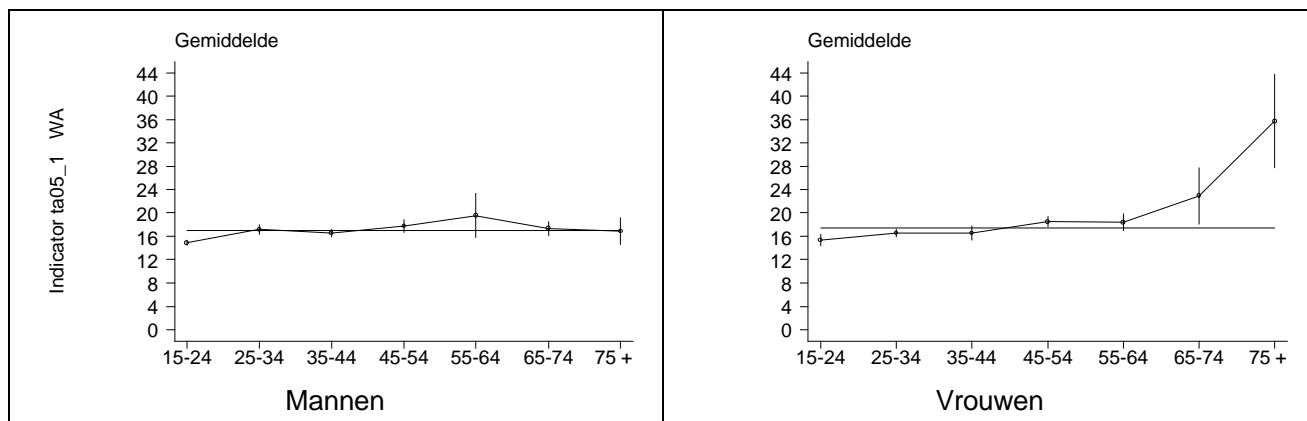
In het Waals Gewest is de verdeling van de rokers in functie van hun rookgedrag in 2001 niet veranderd t.o.v. 2001.

V.4.3. Leeftijd waarop gestart wordt met roken (TA05_1)

In het Waals Gewest wordt gemiddeld gestart met roken op de leeftijd van 17 jaar. Dit is gelijk bij jongens en meisjes (Tabel 2.4.4.4).

De leeftijd van de respondenten beïnvloedt uiteraard de gemiddelde leeftijd waarop gestart werd met roken. Toch varieert de leeftijd waarop men begint te roken relatief weinig en situeert deze zich in regel tussen de 15 en 19 jaar. 75-plussers zijn doorgaans later beginnen roken: gemiddeld op hun 23ste. In de leeftijdsgroep 15-24 jaar is 25% beginnen roken op de leeftijd van 14 jaar. Mannen beginnen doorgaans te roken tussen de 15 en 20 jaar. We noteren hier nauwelijks verschillen in functie van de huidige leeftijd (Figuur 2.4.4.6). Vrouwen van 75 jaar en ouder zijn later beginnen roken dan de anderen: gemiddeld op de leeftijd van 26 jaar.

Figuur 2.4.4.6 : Gemiddelde leeftijd waarop gestart wordt met roken, volgens geslacht en leeftijd, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt er een significante associatie te bestaan tussen de leeftijd waarop men begint te roken en het opleidingsniveau: deze leeftijd is gemiddeld hoger naarmate het opleidingsniveau hoger is.

De gemiddelde leeftijd waarop men begint te roken varieert niet in functie van de urbanisatiegraad

V. 4.4. Evolutie van het tabaksgebruik in de afgelopen twee jaar (TA_1, TA_1t)

Aan de hand van deze indicator worden de veranderingen van het tabaksgebruik nagegaan in de afgelopen twee jaar. De indicator betreft zowel de rokers als de personen die in de afgelopen twee jaar gestopt zijn met roken (en dus op dit moment niet-roker zijn) en geeft een overzicht van de evolutie van het rookgedrag in de loop van 2 jaar. Op die manier kan nagegaan worden hoeveel personen evenveel of meer roken (negatieve evolutie) in vergelijking met het aantal personen dat gestopt of verminderd is met roken (positieve evolutie).

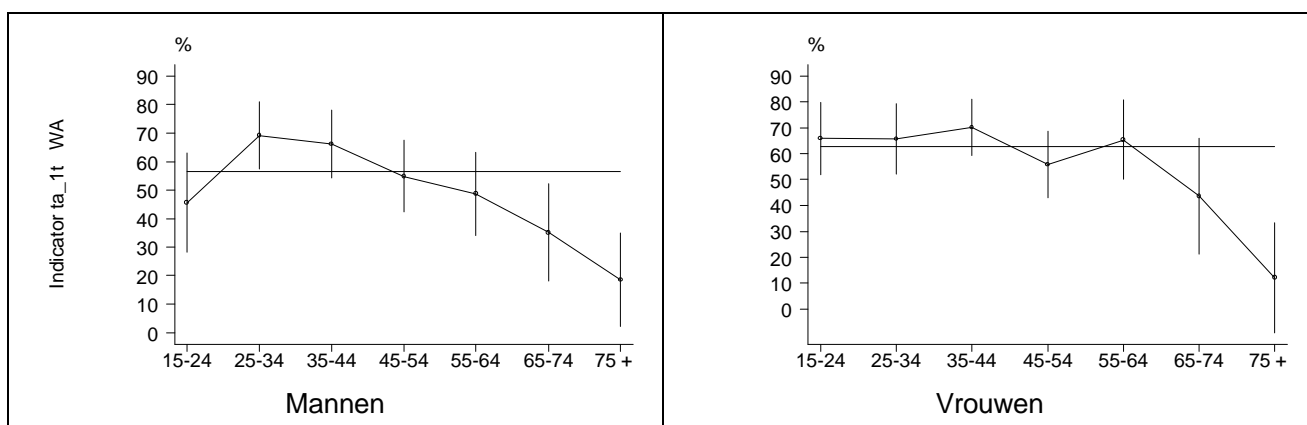
De resultaten tonen dat van de personen die roken of gerookt hebben in de afgelopen twee jaar 13% is gestopt met roken, 28% minder rookt, 38% evenveel rookt en 21% meer rookt in vergelijking met twee jaar geleden. Dit betekent dus dat bij 41% van deze personen een positieve evolutie waargenomen wordt met betrekking tot hun rookgedrag, terwijl 59% eerder een negatieve evolutie vertoont.

Bij vrouwen vinden we vaker een negatieve evolutie van hun rookgedrag dan bij mannen (63% tegenover 56%; Tabel 2.4.4.5), maar dit verschil is na correctie voor geslacht niet significant.

Wanneer we deze indicator analyseren in functie van de leeftijd komen we tot de volgende vaststellingen: in de eerste plaats blijkt dat jongeren van 15-24 jaar eerder vasthouden aan hun tabaksgebruik (35%). Dit observeren we ook in de volgende leeftijdsgroepen, tot 55-64 jaar (41%). Na deze leeftijd zien we eerder een neiging tot afname van het rookgedrag. Dit is het geval bij 44% van de 64-74 jarigen en 54% van de 75-plussers. De associatie tussen leeftijd en een negatieve evolutie van het rookgedrag is significant na correctie voor geslacht (tabel 2.4.4.5.).

Het percentage personen dat een negatieve evolutie heeft van het rookgedrag daalt zowel bij mannen als bij vrouwen vanaf 65 jaar en nog meer uitgesproken vanaf 75 jaar (Figuur 2.4.4.7).

Figuur 2.4.4.7 : Aantal personen (in %) met een negatieve evolutie van het rookgedrag, volgens geslacht en leeftijd, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

In het Waals Gewest is er na correctie voor leeftijd of geslacht geen significante associatie tussen de evolutie van het rookgedrag en het opleidingsniveau of de urbanisatiegraad.

Het percentage personen dat in de afgelopen twee jaar gestopt is met roken ligt hoger in 2001 (13%) dan in 1997 (9%), maar het verschil is na correctie voor leeftijd en geslacht niet significant.

In dezelfde lijn zien we dat een negatieve evolutie van het rookgedrag in de afgelopen twee jaar minder frequent wordt gerapporteerd in 2001 (59%) dan in 1997 (63%), maar ook dit verschil is niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

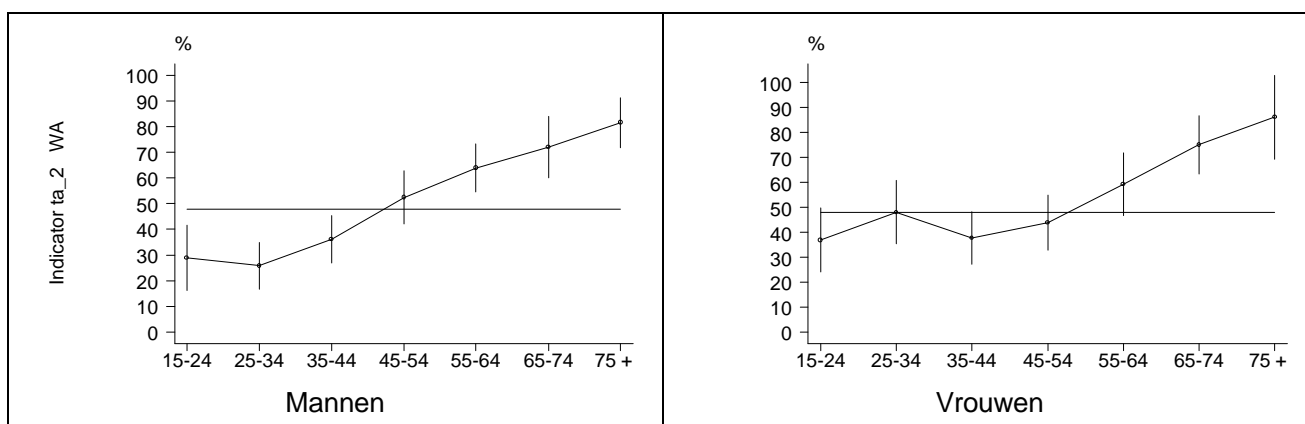
V.4.5. Stoppen met roken (TA_2)

Van de personen die ooit gerookt hebben is 48% gestopt met roken, heeft 33% tevergeefs getracht om te stoppen met roken en heeft 19% nooit gepoogd om te stoppen met roken. Het percentage personen dat gestopt is met roken is gelijk bij mannen en vrouwen.

We observeren een belangrijke gradiënt in het percentage personen dat succesvol stopte met roken in functie van de leeftijd: dit percentage stijgt van 33% bij jongeren tussen 15 en 24 jaar tot 83% bij 75-plussers. Omgekeerd daalt het percentage personen dat nooit probeerde te stoppen met roken met de leeftijd, gaande van 31% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar tot 6% bij 75-plussers. Onsuccesvolle pogingen om te stoppen verminderen vanaf de leeftijdsgroep 45-54 jaar.

Het percentage personen dat erin slaagt om te stoppen met roken stijgt significant met de leeftijd (Tabel 2.4.4.6). Uit Figuur 2.4.4.8 blijkt bovendien dat de toename in functie van de leeftijd in gelijke mate geobserveerd wordt bij mannen en vrouwen.

Figuur 2.4.4.8 : Aantal personen (in %) dat er in slaagde om te stoppen met roken, volgens geslacht en leeftijd, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

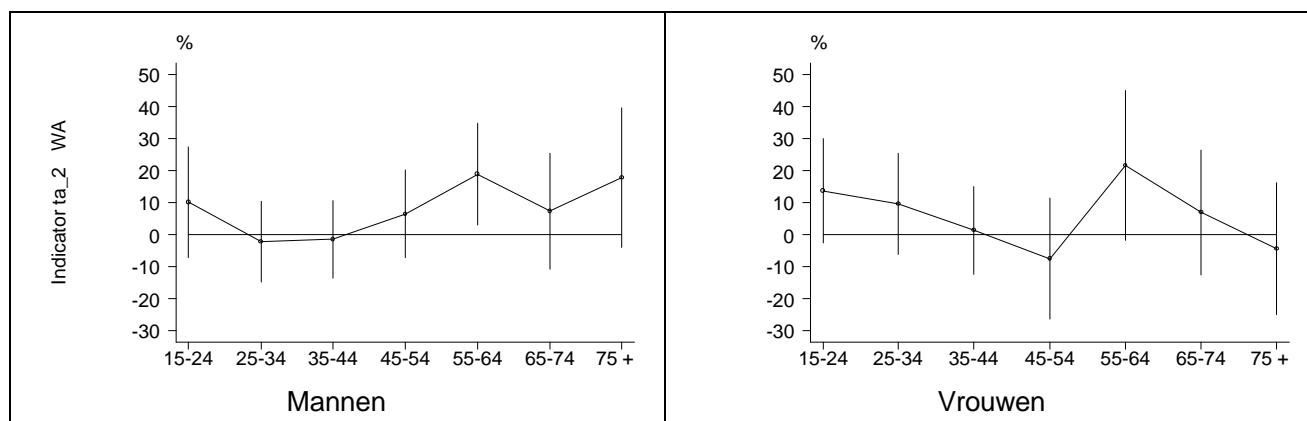

In het Waals Gewest is er na correctie voor leeftijd en geslacht een significant verband tussen het opleidingsniveau en stoppen met roken. Het percentage personen dat er in slaagde om te stoppen met roken is hoger in de hoogste opleidingsklasse dan bij diegenen met een lagere opleiding.

Het percentage personen dat er in slaagde om te stoppen met roken is na correctie voor leeftijd en geslacht niet verschillend naargelang de urbanisatiegraad.

Het percentage personen dat er in slaagde om te stoppen met roken was in 2001 (48%) hoger dan in 1997 (41%). Het verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 2.4.4.9 : Verschil in percentage personen* dat er in slaagde om te stoppen met roken tussen 1997 en 2001, volgens geslacht en leeftijd, Enquête de santé, Waals Gewest, Belgique, 2001.

* Het verschil wordt berekend uitgaande van de cijfers van 2001, dus $\% \text{ in } 2001 - \% \text{ in } 1997$.

Tabel 2.4.4.1 : Aantal personen (in %) dat op het moment rookt, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta01_1 - Waals Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	35,6	32,0	(28,3-36,0)	1818
Vrouw	25,6	23,5	(20,6-26,7)	1969
LEEFTIJDGROEP				
15-24	39,7	39,7	(31,1-48,9)	483
25-34	35,1	34,5	(28,4-41,2)	630
35-44	37,9	37,6	(32,2-43,2)	720
45-54	36,8	36,6	(30,4-43,2)	675
55-64	22,8	22,5	(18,0-27,7)	501
65-74	13,2	13,2	(9,4-18,1)	483
75+	6,7	7,0	(3,5-13,3)	295
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	24,9	26,5	(6,4-65,5)	48
Lager onderwijs	26,8	33,8	(26,4-42,1)	550
Lager secundair	34,3	34,3	(28,6-40,6)	793
Hoger secundair	33,6	27,4	(23,0-32,3)	1113
Hoger onderwijs	28,5	22,3	(18,6-26,6)	1140
URBANISATIEGRAAD				
Stedelijk gebied	27,7	24,8	(19,4-31,2)	741
Semi-stedelijk gebied	28,8	26,1	(22,4-30,1)	1434
Landelijk gebied	32,2	29,0	(25,4-32,9)	1612
JAAR				
1997	32,1	28,1	(25,6-30,8)	2911
2001	30,4	27,9	(25,4-30,5)	3787

Tabel 2.4.4.2 : Aantal personen (in %) dat ooit gerookt heeft, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta01_3 - Waals Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	71,4	71,2	(67,7-74,5)	1818
Vrouw	55,3	55,3	(51,7-58,9)	1969
LEEFTIJDGROEP				
15-24	60,4	60,8	(52,0-69,0)	483
25-34	59,4	59,0	(52,1-65,5)	630
35-44	64,4	64,4	(59,2-69,3)	720
45-54	75,3	75,7	(70,3-80,5)	675
55-64	66,1	66,3	(59,8-72,3)	501
65-74	54,8	55,5	(48,2-62,7)	483
75+	50,9	53,2	(45,4-60,9)	295
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	61,5	65,2	(49,1-78,4)	48
Lager onderwijs	60,9	65,5	(58,9-71,5)	550
Lager secundair	65,1	66,0	(60,7-70,9)	793
Hoger secundair	62,2	61,2	(56,3-66,0)	1113
Hoger onderwijs	64,6	63,5	(57,8-68,8)	1140
URBANISATIEGRAAD				
Stedelijk gebied	56,9	57,3	(50,3-64,0)	741
Semi-stedelijk gebied	62,8	63,6	(58,5-68,4)	1434
Landelijk gebied	64,6	64,4	(61,0-67,7)	1612
JAAR				
1997	55,2	54,9	(52,2-57,6)	2911
2001	63,2	63,5	(60,6-66,2)	3787

* Huidige rokers en vroegere rokers samen

Tabel 2.4.4.3 : Proportie van de rokers (in %) die 20 of meer sigaretten roken per dag, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta02_2 - Waals Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	34,8	28,5	(22,8-35,0)	626
Vrouw	38,4	31,8	(25,0-39,4)	502
LEEFTIJDGROEP				
15-24	19,4	19,4	(11,7-30,5)	178
25-34	43,9	44,4	(33,7-55,6)	215
35-44	43,0	43,3	(33,7-53,5)	282
45-54	44,7	44,7	(37,0-52,7)	249
55-64	31,4	31,8	(21,9-43,8)	112
65-74	18,0	18,5	(9,6-32,7)	68
75+	6,9	7,0	(1,2-31,6)	24
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	31,3	34,8	(11,2-69,2)	17
Lager onderwijs	43,7	38,4	(27,7-50,2)	152
Lager secundair	41,1	34,7	(25,2-45,5)	264
Hoger secundair	34,0	26,3	(19,5-34,4)	353
Hoger onderwijs	34,0	26,8	(18,5-37,1)	315
URBANISATIEGRAAD				
Stedelijk gebied	36,7	31,6	(21,9-43,3)	213
Semi-stedelijk gebied	35,5	28,8	(21,4-37,6)	416
Landelijk gebied	37,0	30,7	(24,3-38,0)	499
JAAR				
1997	37,9	31,3	(26,6-36,4)	864
2001	36,4	29,8	(24,9-35,1)	1128

Tabel 2.4.4.4 : Gemiddelde leeftijd waarop gestart wordt met roken, ruw gemiddelde en gemiddelde gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta05_1 - Waals Gewest	Gemiddelde	Gecorrigeerd cijfer (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	17,0	17,7	(17,0-18,3)	620
Vrouw	17,4	18,2	(17,3-19,1)	476
LEEFTIJDGROEP				
15-24	15,1	15,1	(14,6-15,6)	166
25-34	16,9	17,0	(16,4-17,6)	208
35-44	16,5	16,6	(15,9-17,2)	270
45-54	18,1	18,1	(17,4-18,9)	244
55-64	19,1	19,2	(16,8-21,5)	116
65-74	19,3	19,4	(17,4-21,3)	66
75+	22,9	23,0	(18,1-27,9)	26
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	22,9	22,7	(16,6-28,9)	17
Lager onderwijs	16,9	17,0	(15,4-18,6)	146
Lager secundair	17,0	17,4	(16,6-18,2)	256
Hoger secundair	17,0	18,0	(17,2-18,9)	345
Hoger onderwijs	17,5	18,5	(17,7-19,3)	309
URBANISATIEGRAAD				
Stedelijk gebied	17,2	17,7	(16,3-19,0)	213
Semi-stedelijk gebied	16,8	17,8	(17,1-18,4)	398
Landelijk gebied	17,4	18,1	(17,3-18,9)	485

Tabel 2.4.4.5 : Aantal personen (in %) dat in de afgelopen twee jaar evenveel of meer rookte, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta_1t - Waals Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	56,4	50,9	(44,4-57,4)	700
Vrouw	62,6	57,6	(50,7-64,3)	560
LEEFTIJDGROEP				
15-24	56,1	56,1	(42,7-68,7)	212
25-34	67,9	68,6	(58,6-77,2)	234
35-44	67,8	68,5	(59,7-76,1)	295
45-54	55,3	55,7	(45,8-65,1)	273
55-64	55,3	56,1	(45,3-66,4)	131
65-74	38,1	39,1	(26,4-53,6)	81
75+	16,3	16,8	(6,5-36,7)	34
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	66,8	74,6	(42,1-92,2)	17
Lager onderwijs	66,2	64,5	(52,7-74,8)	164
Lager secundair	58,5	54,8	(45,4-63,9)	291
Hoger secundair	54,2	46,8	(37,6-56,2)	391
Hoger onderwijs	63,1	56,5	(47,4-65,2)	364
URBANISATIEGRAAD				
Stedelijk gebied	61,8	58,6	(49,3-67,3)	240
Semi-stedelijk gebied	58,3	52,2	(43,9-60,4)	466
Landelijk gebied	59,3	55,0	(47,8-62,0)	554
JAAR				
1997	63,0	59,9	(55,0-64,6)	954
2001	59,1	56,1	(51,1-60,9)	1260

Tabel 2.4.4.6 : Aantal personen (in %) dat er in slaagde te stoppen met roken, ruw % en % gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2001.

ta_2 - Waals Gewest	Ruw %	Gecorrigeerd % (95% BI)		N
GESLACHT				
Man	48,0	49,3	(44,5-54,1)	1202
Vrouw	47,9	52,4	(47,1-57,7)	929
LEEFTIJDGROEP				
15-24	33,1	33,0	(24,3-43,2)	259
25-34	36,2	36,4	(28,5-45,0)	334
35-44	36,8	37,0	(30,2-44,4)	443
45-54	48,7	48,9	(40,2-57,6)	454
55-64	62,3	62,7	(54,9-69,9)	292
65-74	73,0	73,5	(63,9-81,3)	231
75+	83,3	83,6	(70,4-91,6)	118
OPLEIDINGSNIVEAU				
Geen diploma	55,4	56,8	(9,9-94,0)	25
Lager onderwijs	49,7	42,3	(33,1-52,0)	285
Lager secundair	41,6	40,2	(32,5-48,5)	462
Hoger secundair	42,5	49,5	(42,4-56,6)	637
Hoger onderwijs	53,9	59,9	(53,6-65,8)	649
URBANISATIEGRAAD				
Stedelijk gebied	49,9	50,4	(42,2-58,6)	403
Semi-stedelijk gebied	50,0	53,6	(47,6-59,4)	797
Landelijk gebied	46,1	49,0	(43,5-54,5)	931
JAAR				
1997	40,8	44,3	(40,2-48,5)	1536
2001	48,0	50,3	(46,6-54,0)	2131

VI. Discussie

De gegevens van de gezondheidsenquête stellen een aantal evoluties, gedragingen en beïnvloedende factoren in het licht van het tabaksgebruik in België. Om deze informatie te gebruiken in het kader van de gezondheidspromotie is het nodig om een selectie te maken van de meest significante bevindingen. Acties die moeten ondernomen worden op basis van deze resultaten worden hieronder vermeld en samengebracht in een algemene aanpak van gezondheidspromotie en opvoeding.

De belangrijkste resultaten op basis waarvan acties kunnen ondernomen worden:

Het rookgedrag van jongeren

25% van de huidige rokers, zowel mannen als vrouwen, rookte reeds vóór de leeftijd van 15 jaar.

Eén jongere op 3 (tussen 15 en 24 jaar) is roker (33%) en één jongere op twee heeft ooit gerookt (51%). Van de jonge rokers rookt 16% dagelijks 20 sigaretten of meer.

In het Waals Gewest is het tabaksgebruik bij jongeren het meest alarmerend: 40% van de 15-24 jarigen rookt er (waarvan 20% dagelijks 20 sigaretten of meer per dag) en 62% heeft ooit gerookt. Deze percentages zijn gestegen sinds 1997.

Stoppen met roken

Van de personen die ooit gerookt hebben, is 48% gestopt met roken, 34% heeft geprobeerd om te stoppen met roken maar is daar niet in geslaagd en 18% heeft nooit geprobeerd om te stoppen met roken. Hoe hoger de leeftijd en hoe hoger de socio-economische status, hoe hoger de slaagkans om te stoppen met roken.

Prioritaire doelgroepen. Leeftijd, lagere opleidingscategorieën

Leeftijd is een determinant van alle indicatoren i.v.m. tabaksgebruik: het percentage rokers, zware rokers (>20 sigaretten/dag) en personen met een negatieve evolutie van hun rookgedrag vermindert bij de 65-plussers.

Indicatoren i.v.m. tabaksgebruik zijn over de ganse lijn slechter voor personen die behoren tot de lagere sociale groepen.

Uitproberen van roken

In vergelijking met 1997 is het percentage huidige rokers niet veranderd. Daarentegen is het percentage personen dat ooit gerookt heeft wel hoger in 2001, net zoals het aantal personen dat er in slaagde om te stoppen met roken. Dit wijst op het bestaan van "tijdelijke" rokers, personen die het roken weliswaar uitproberen, maar er naderhand mee stoppen. Veel jongeren tussen 15 en 24 jaar lijken tot deze groep te behoren.

Operationele conclusies op basis van deze enkele resultaten zijn risicovol indien ze niet kaderen binnen de algemene aanbevelingen van gezondheidspromotie zoals uitgewerkt in het Ottawa Charter.

Gezondheidsgedrag wordt bepaald door meerdere factoren – individuele factoren, omgevingsfactoren, sociale factoren, culturele factoren – en acties dienen onvermijdelijk op deze domeinen in te grijpen. Het voorstellen van interventies louter op basis van het beschrijven van een gezondheidsgedrag is zeer delicaat indien de gegevens niet aangevuld worden met een kwalitatieve analyse van de vermelde gezondheidsproblemen. De vooropgestelde acties (mediacampagnes, aanpassing van de reglementering) zijn in dit geval des te pertinenter.

Niettemin is het mogelijk om op basis van de resultaten van de gezondheidsenquête enkele denkpijlen naar voor te schuiven met betrekking tot:

- prioriteiten in termen van problemen en doelgroepen,
- voorzieningen of bijkomende dienstverlening, bijvoorbeeld voor hulp bij het stoppen met roken,
- of duidelijkere gezondheidsinformatie en een meer aangepaste pedagogische aanpak naar jongeren toe

De vaststelling dat het aantal rokers niet is veranderd, benadrukt het belang van initiatieven op het gebied van de reglementering en algemene wetgeving i.v.m. het gebruik, de publiciteit en de taxatiepolitiek van de tabaksproducten.

Actie naar jongeren toe

Uit de gegevens blijkt dat tabaksgebruik een probleem is van alle leeftijden, dat ondanks diverse preventieprogramma's niet vermindert, maar groter is bij jongeren. Ongetwijfeld zijn vooral in deze doelgroep prioritaire acties nodig. De hogere prevalentie in het Waals Gewest duidt er op dat in de eerste plaats in dit gewest dringend en regelmatig acties ondernomen dienen te worden die jongeren vroeg genoeg moeten bereiken.

Deze acties moeten gericht zijn naar de jongeren zelf, maar ook naar hun onmiddellijke omgeving (ouders, vrienden, school). De kwaliteit van de interventies zowel in het kader van de school als daarbuiten (vrije tijd, jeugdbeweging, sportvereniging, televisiecampagne,...) kan de impact ervan sterk doen toenemen. Volgende interventies zijn bijvoorbeeld mogelijk:

- Programma's opstarten, op school of erbuiten, die berusten op de analyse van de omgevingsinvloeden, op de manipulatiestrategieën van de tabaksindustrie, op het onderzoek van de nefaste effecten van tabaksgebruik en de voordelen van het stoppen met roken
- Het verspreiden van informatie over de gevaren van tabak naar deze doelgroep toe is nodig via uitgebreide mediacampagnes die zowel in de school (gesteund door de diensten voor schoolgeneeskunde) als daarbuiten georganiseerd worden. Kennis van de gevaren van het roken is echter onvoldoende om een gedragswijziging te bewerkstelligen.
- Gebruik maken van boodschappen die niet inspelen op het individueel gedrag, maar eerder op de sociale of groepsnormen; vandaar het belang om samen te werken met alle actoren in de omgeving van de jongeren: leraars, niet onderwijzend personeel, ouders, sportclubs, verzorgers,...
- Buiten het kader van het tabaksgebruik en de school treden en een globale sensibilisatie nastreven van alle actoren waarbij verschillende gezondheidsthema's (voeding, lichamelijke activiteit,...) met elkaar gecombineerd worden

Uitproberen van roken :

De strategieën om het roken uit te proberen zijn van langs om talrijker en kunnen geanalyseerd worden vanuit de volgende invalshoek. Het nemen van risico's maakt deel uit van een proces dat jongeren tijdens de adolescentieperiode doormaken. Roken kan vanuit deze invalshoek gezien worden als een toegang tot de wereld van de volwassenen. Frequentie informatiecampagnes naar jongeren toe zijn daarom belangrijk. De druk van de omgeving zet jongeren er toe aan om het roken uit te proberen en dit kan leiden tot een definitief rookgedrag, zonder dat duidelijke, toegankelijke en aanvaardbare informatie de jongere bereikt heeft. Negatieve en beschuldigende boodschappen aan het adres van de jongeren die in het proces zitten van "het uitproberen" kan averechtse effecten bewerkstelligen en het rookgedrag bestendigen. De aard van de boodschap die wordt overgebracht is hier opnieuw bepalend. Acties gericht op de onmiddellijke omgeving van de jongeren (volwassenen, scholen) en de toegankelijkheid en de prijs van de sigaretten kunnen het tot stand komen van een vast rookgedrag bestrijden.

Actie naar lagere opleidingscategorieën:

- Meer informatieacties zijn nodig voor sociaal kwetsbare groepen in de samenleving.
- De interventies op school moeten zich in de eerste plaats richten naar het technisch en beroepsonderwijs.
- De gezondheidsvoorlichting zou systematisch rekening moeten houden met de ontvankelijkheid van de boodschap voor laaggeschoolden. Indien men zich richt tot alle groepen in de maatschappij, op dezelfde manier, op hetzelfde moment en met dezelfde boodschap, is het niet mogelijk om specifiek de sociaal zwakken te bereiken.

Drie soorten acties kunnen leiden tot een betere preventie naar deze groepen toe:

- Acties gericht naar de professionelen toe, om hen te sensibiliseren voor de strijd tegen het tabaksgebruik: vorming, uitwisseling van ervaring, netwerkvorming van de verschillende actoren in de gezondheids-, onderwijs- en sociale sector ;
- Acties gericht naar het publiek, zowel collectief als individueel;
- Oprichten van specifieke instrumenten: informatiepunten, ondersteuningspunten voor gezondheidseducatie.

Op een kwalitatief plan kan de impact van deze acties verhogen door rekening te houden met de volgende factoren:

- Investering: lage opleidingsgroepen hebben nood aan meer communicatie en inspraak in de acties, menselijke relaties, investering van professionelen, aandacht en een inpassing van de actie in hun tijdsbesteding. Voor wat betreft de impact bij het publiek is het proces van de actie minstens even belangrijk als de inhoud
- Voortdurende aanpassing: professionelen moeten een inspanning leveren om zich aan te passen aan personen die het moeilijk hebben. Van daar het belang om de communicatiemiddelen en methoden aan te passen aan diverse, vaak acute situaties
- Invraagstelling: vaak wordt men bij deze bevolkingsgroepen geconfronteerd met ethische aspecten. Bijvoorbeeld : dikwijls zijn er enorme andere problemen; waarom zich vastpinnen aan het probleem van het roken en hen één van de weinige zaken ontnemen waar ze nog plezier aan beleven, of dienst doet als sociale uitlaatklep...

Hulp bij het stoppen met roken

Om de kans op succes te vergroten, is het belangrijk om dit proces te begeleiden.

- Het gebruik van hulpmiddelen om te stoppen met roken moet aangemoedigd worden.
- De verandering van gezondheidsgedragingen verloopt via een aantal stadia die momenteel vrij goed aangetoond zijn.
- Artsen in de steden zijn goed geplaatst om hun patiënten bij dit proces te helpen en te begeleiden
- De missies en middelen van de Centra voor Ondersteuning van Rokers moeten toenemen.
- Informatie over methoden om te stoppen met roken zouden via mediacampagnes (televisie, pers) beter moeten verspreid worden.

VII. Referenties

- (1) La Santé dans la Belgique Fédérale et ses Communautés: Situation actuelle et tendances. 1993.
- (2) Sherman CB. Health effects of cigarette smoking. Clinics in Chest Medicine 1991; 12(4):643-658.
- (3) WHO Regional Office for Europe. Targets for Health for All . The health policy for Europe . Summary of the updated edition . September 1991 . 1991. WHO.
- (4) Murray CJL. Rethinking Dalys. In: Murray CJL, Lopez AD, editors. The global burden of disease. A comprehensive assessment of mortality and disability from diseases, injuries, and risk factors in 1990 and projected to 2020. Boston: Havard School of Public Health, 1996: 1-98.
- (5) de Bruin A, Picavet HS, Nossikov A. Health interview surveys. Towards international harmonization of methods and instruments. WHO Reg Publ Eur Ser 1996; 58:i-161.
- (6) World Health Organisation. Consultation to develop common methods and instruments for Health interview surveys, 21-23 June 88. Copenhagen: WHO, 1989.

VIII. Nalezers

- M. P. Bizel, Verantwoordelijke dienst Education Santé, Observatoire de la Santé du Hainaut
- Mevr H. Cloots, Ministerie van de Vlamse Gemeenschap
- M. L. Joossens, Centre de Recherche et d'Information des Organisations de Consommateurs (CRIOC)
- M. J. Laperche, CUMG – UCL
- M. J. Prignot, PNEU – UCL

BELGIË

AANTAL PERSONEN (IN %) VOLGENS HET GEBRUIK VAN TABAK
Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Dagel. roker	Occas. roker	Totaal rokers*	Ex roker	Nooit gerookt	Totaal niet rokers*	Totale popul.
		%	%	%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	28,3	5,4	33,7	34,6	31,7	66,3	4506
	Vrouw	20,1	3,5	23,6	27,4	49,0	76,4	4821
Totaal		24,1	4,4	28,5	30,9	40,6	71,5	9327
LEEFTIJDSGROEP	15-24	26,0	6,5	32,6	18,6	48,9	67,4	1150
	25-34	28,4	5,7	34,0	19,7	46,2	66,0	1621
	35-44	32,4	4,8	37,2	27,2	35,6	62,8	1823
	45-54	29,4	4,6	34,0	37,5	28,4	66,0	1570
	55-64	18,1	3,6	21,7	42,1	36,3	78,3	1267
	65-74	11,6	2,1	13,7	39,1	47,2	86,3	1135
	75+	6,8	1,3	8,1	41,8	50,1	91,9	761
Totaal		24,1	4,4	28,5	30,9	40,6	71,5	9327
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	20,5	2,4	22,9	30,8	46,3	77,1	181
	Lager onderwijs	20,7	2,3	23,1	32,8	44,2	76,9	1270
	Lager secundair	27,2	3,1	30,2	31,5	38,3	69,8	1737
	Hoger secundair	27,5	4,1	31,6	29,7	38,7	68,4	2705
	Hoger onderwijs	20,7	6,5	27,2	30,8	41,9	72,8	3141
Totaal		24,1	4,4	28,5	30,9	40,6	71,5	9034
URBANISATIEGRAAD	Brussel	23,8	4,7	28,5	34,1	37,4	71,5	2225
	Stedelijk gebied	24,6	3,8	28,4	30,2	41,4	71,6	1511
	Semi-stedelijk gebied	22,5	4,3	26,8	31,5	41,7	73,2	3110
	Landelijk gebied	26,0	4,7	30,7	29,6	39,7	69,3	2481
Totaal		24,1	4,4	28,5	30,9	40,6	71,5	9327
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	23,3	4,3	27,6	29,6	42,7	72,4	3315
	Brussels Gewest	23,8	4,7	28,5	34,1	37,4	71,5	2225
	Waals Gewest	25,9	4,5	30,4	32,7	36,8	69,6	3787
Totaal		24,1	4,4	28,5	30,9	40,6	71,5	9327
JAAR	1997	25,5	4,8	30,3	24,1	45,6	69,7	8227
	2001	24,1	4,4	28,5	30,9	40,6	71,5	9327
Totaal 1997 en 2001		24,7	4,6	29,4	27,6	43,0	70,6	17554

Indicator TA01_1 en TA01_2

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

* Totaal rokers= Dagelijkse roker + occasionele roker

* Totaal niet rokers = ex-rokers + zij die nog nooit gerookt hebben

* Totaal rokers + totaal niet rokers = 100% = totale populatie

BELGIË

AANTAL ROKERS (IN %) VOLGENS HET TYPE GEBRUIK VAN TABAK

Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		>= 20/d. sigaretten	< 20/d. sigaretten	Pijp of sigaren	Occas. roker	Totaal
		%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	35,6	41,6	6,4	16,4	1517
	Vrouw	31,5	53,3	,2	15,0	1166
Totaal		33,8	46,6	3,8	15,8	2683
LEEFTIJDGROEP	15-24	16,2	63,2	,4	20,2	392
	25-34	37,0	45,6	,6	16,8	556
	35-44	40,5	43,4	3,1	13,0	677
	45-54	43,8	36,5	5,8	13,8	545
	55-64	32,9	42,0	7,9	17,2	286
	65-74	15,1	56,4	12,4	16,1	160
	75+	10,2	63,5	8,4	17,8	67
Totaal		33,8	46,6	3,8	15,8	2683
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	35,6	53,1	,0	11,3	47
	Lager onderwijs	37,3	49,2	3,2	10,4	336
	Lager secundair	41,2	42,4	6,0	10,4	551
	Hoger secundair	35,1	48,2	3,4	13,2	841
	Hoger onderwijs	27,3	45,1	3,4	24,2	835
Totaal		34,0	46,3	3,8	15,9	2610
URBANISATIEGRAAD	Brussel	35,9	42,9	3,9	17,2	639
	Stedelijk gebied	36,6	47,8	2,0	13,5	434
	Semi-stedelijk gebied	32,8	46,5	4,2	16,5	859
	Landelijk gebied	33,1	47,2	4,1	15,7	751
Totaal		33,8	46,6	3,8	15,8	2683
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	32,3	48,6	3,3	15,9	916
	Brussels Gewest	35,9	42,9	3,9	17,2	639
	Waals Gewest	36,4	43,7	4,8	15,1	1128
Totaal		33,8	46,6	3,8	15,8	2683
JAAR	1997	34,9	45,0	4,2	16,0	2402
	2001	33,8	46,6	3,8	15,8	2683
Totaal 1997 en 2001		34,3	45,8	4,0	15,9	5085

Indicator TA02_1

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

BELGIË

GEMIDDELDE LEEFTIJD (EN PERCENTIELEN) WAAROP MET ROKEN GESTART WERD BIJ DE HUIDIGE ROKERS
Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Gemiddelde	p 25	p 50	p 75	p 90	Totaal rokers
GESLACHT	Man	17,4	15,0	16,0	18,0	21,0	1507
	Vrouw	18,2	15,0	17,0	19,0	24,0	1131
Totaal		17,7	15,0	17,0	18,0	22,0	2638
LEEFTIJDGROEP	15-24	15,4	14,0	15,0	17,0	18,0	376
	25-34	16,9	15,0	16,0	18,0	21,0	542
	35-44	17,7	15,0	16,0	18,0	23,0	661
	45-54	18,4	16,0	18,0	20,0	24,0	537
	55-64	19,6	16,0	18,0	20,0	25,0	293
	65-74	20,2	16,0	18,0	20,0	27,0	159
	75+	22,1	16,0	20,0	30,0	36,0	70
Totaal		17,7	15,0	17,0	18,0	22,0	2638
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	17,2	14,0	16,0	18,0	24,0	46
	Lager onderwijs	18,4	15,0	17,0	20,0	26,0	326
	Lager secundair	17,3	15,0	16,0	18,0	21,0	544
	Hoger secundair	17,5	15,0	16,0	18,0	21,0	827
	Hoger onderwijs	18,1	15,0	17,0	19,0	23,0	827
Totaal		17,8	15,0	17,0	19,0	22,0	2570
URBANISATIEGRAAD	Brussel	18,0	15,0	17,0	20,0	25,0	638
	Stedelijk gebied	17,7	15,0	16,0	19,0	22,0	430
	Semi-stedelijk gebied	18,0	15,0	17,0	19,0	22,0	839
	Landelijk gebied	17,3	15,0	16,0	18,0	21,0	731
Totaal		17,7	15,0	17,0	18,0	22,0	2638
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	18,0	15,0	17,0	19,0	22,0	904
	Brussels Gewest	18,0	15,0	17,0	20,0	25,0	638
	Waals Gewest	17,2	15,0	16,0	18,0	20,0	1096
Totaal		17,7	15,0	17,0	18,0	22,0	2638

Indicator TA05_1

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

BELGIË

AANTAL (EX-)ROKERS (IN %) VOLGENS DE EVOLUTIE IN HET TABAKSGEBRUIK IN DE AFGELOPEN A JAAR
Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Is gestopt met roken	Rookt minder	Rookt evenveel	Rookt meer	Totaal
		%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	13,3	28,4	39,2	19,2	1725
	Vrouw	13,3	27,1	38,2	21,4	1320
Totaal		13,3	27,8	38,8	20,1	3045
LEEFTIJDSGROEP	15-24	20,4	23,6	28,5	27,6	467
	25-34	14,2	27,9	37,7	20,2	631
	35-44	9,6	24,6	42,0	23,8	727
	45-54	9,4	27,5	45,8	17,3	594
	55-64	12,9	32,3	41,7	13,1	337
	65-74	16,3	43,7	33,2	6,8	198
	75+	20,1	37,4	31,1	11,4	91
Totaal		13,3	27,8	38,8	20,1	3045
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	17,9	16,4	29,3	36,4	50
	Lager onderwijs	7,6	26,4	42,1	23,9	361
	Lager secundair	14,3	26,9	39,4	19,5	622
	Hoger secundair	12,9	27,3	39,2	20,7	936
	Hoger onderwijs	14,6	29,0	37,7	18,7	992
Totaal		13,2	27,5	38,9	20,4	2961
URBANISATIEGRAAD	Brussel	14,9	33,2	34,7	17,2	735
	Stedelijk gebied	16,4	26,4	34,2	23,0	497
	Semi-stedelijk gebied	11,2	27,4	41,1	20,3	965
	Landelijk gebied	13,6	27,6	39,6	19,2	848
Totaal		13,3	27,8	38,8	20,1	3045
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	13,3	26,8	39,9	19,9	1050
	Brussels Gewest	14,9	33,2	34,7	17,2	735
	Waals Gewest	12,6	28,2	37,7	21,4	1260
Totaal		13,3	27,8	38,8	20,1	3045
JAAR	1997	11,0	28,3	41,2	19,6	2664
	2001	13,3	27,8	38,8	20,1	3045
Totaal 1997 en 2001		12,2	28,0	39,9	19,9	5709

Indicator TA_1

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

BELGIË

ANTAL (EX-)ROKERS VOLGENS DE INHOUDINGTEN AANZIEN VAN HET STOPPEN MET ROKEN
 Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Geslaagd*	Gefaald*	Nooit*	Totaal
		%	%	%	N
GESLACHT	Man	48,6	33,2	18,2	2972
	Vrouw	47,2	34,1	18,7	2216
Totaal		48,0	33,5	18,4	5188
LEEFTIJDGROEP	15-24	32,7	37,5	29,8	567
	25-34	33,5	39,9	26,6	849
	35-44	39,0	42,3	18,7	1110
	45-54	49,9	35,9	14,1	1037
	55-64	61,9	23,1	15,0	732
	65-74	70,3	19,3	10,4	560
	75+	79,2	13,0	7,7	333
Totaal		48,0	33,5	18,4	5188
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	47,4	25,9	26,7	78
	Lager onderwijs	53,0	27,2	19,8	652
	Lager secundair	45,8	36,5	17,6	1002
	Hoger secundair	44,6	36,7	18,7	1546
	Hoger onderwijs	51,0	31,8	17,2	1755
Totaal		48,1	33,6	18,3	5033
URBANISATIEGRAAD	Brussel	51,9	30,7	17,4	1290
	Stedelijk gebied	48,0	34,7	17,3	836
	Semi-stedelijk gebied	49,4	32,2	18,4	1666
	Landelijk gebied	45,3	35,5	19,3	1396
Totaal		48,0	33,5	18,4	5188
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	47,4	34,1	18,5	1767
	Brussels Gewest	51,9	30,7	17,4	1290
	Waals Gewest	48,0	33,4	18,6	2131
Totaal		48,0	33,5	18,4	5188
JAAR	1997	43,0	36,3	20,7	4375
	2001	48,0	33,5	18,4	5188
Totaal 1997 en 2001		45,7	34,9	19,5	9563

Indicator TA_2

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

*Poging tot stoppen geslaagd, rookt niet meer (1)

*Poging tot stoppen gefaald, rookt opnieuw (2)

*Nooit gepoogd te stoppen (3)

BELGIË

AANTAL NIET ROKERS (IN %) VOLGENS HUN GEBRUIK VAN TABAK IN HET VERLEDEN

Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		*Nooit gerookt	ex-dagel. > 2 jaar	ex-occas. > 2 jaar	ex-dagel. < 2 jaar	ex-occas. < 2 jaar	Totaal niet rokers
		%	%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	50,8	28,3	12,8	6,1	2,0	2763
	Vrouw	71,1	11,6	12,2	3,5	1,7	3281
Totaal		61,8	19,3	12,5	4,7	1,8	6044
LEEFTIJDGROEP	15-24	77,8	,7	8,9	5,6	7,0	699
	25-34	74,3	6,4	10,4	5,7	3,2	996
	35-44	60,7	17,2	15,6	5,4	1,1	1063
	45-54	46,1	32,0	16,2	5,2	,4	938
	55-64	51,6	29,2	14,8	3,9	,6	875
	65-74	60,5	26,6	9,5	3,2	,1	865
	75+	62,9	24,7	9,9	2,3	,2	608
Totaal		61,8	19,3	12,5	4,7	1,8	6044
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	72,8	12,6	7,6	6,9	,1	119
	Lager onderwijs	63,9	24,7	8,8	1,9	,7	823
	Lager secundair	61,0	20,9	10,3	6,1	1,6	1060
	Hoger secundair	61,2	18,1	13,5	5,3	1,9	1687
	Hoger onderwijs	60,9	17,9	14,5	4,2	2,5	2159
Totaal		61,7	19,4	12,5	4,6	1,8	5848
URBANISATIEGRAAD	Brussel	56,8	19,2	16,8	5,0	2,3	1442
	Stedelijk gebied	61,5	17,7	12,6	6,1	2,1	1014
	Semi-stedelijk gebied	62,4	20,6	12,1	3,4	1,5	2041
	Landelijk gebied	62,6	18,4	11,6	5,5	1,9	1547
Totaal		61,8	19,3	12,5	4,7	1,8	6044
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	63,6	18,7	11,4	4,7	1,6	2214
	Brussels Gewest	56,8	19,2	16,8	5,0	2,3	1442
	Waals Gewest	59,0	20,7	13,6	4,5	2,3	2388
Totaal		61,8	19,3	12,5	4,7	1,8	6044
JAAR	1997	67,0	18,4	9,2	3,8	1,7	5651
	2001	61,8	19,3	12,5	4,7	1,8	6044
Totaal 1997 en 2001		64,3	18,8	10,9	4,2	1,7	11695

Indicator TA_3

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

* Niet roker die nooit gerookt heeft

Ex-dagelijkse roker die meer dan 2 jaar geleden gestopt is

Ex-occasionele roker die meer dan 2 jaar geleden gestopt is

Ex-dagelijkse roker die minder dan 2 jaar geleden gestopt is

Ex-occasionele roker die minder dan 2 jaar geleden gestopt is

VLAAMS GEWEST

AANTAL PERSONEN (IN %) VOLGENS HET GEBRUIK VAN TABAK
Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Dagel. roker	Occas. roker	Totaal rokers*	Ex roker	Nooit gerookt	Totaal niet rokers*	Totale popul.
		%	%	%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	27,3	5,5	32,8	33,8	33,4	67,2	1651
	Vrouw	19,5	3,2	22,8	25,7	51,5	77,2	1664
Totaal		23,3	4,3	27,6	29,6	42,7	72,4	3315
LEEFTIJDGROEP	15-24	24,2	5,9	30,1	17,2	52,7	69,9	430
	25-34	27,8	5,9	33,7	17,5	48,8	66,3	558
	35-44	31,8	5,1	36,9	27,2	35,9	63,1	638
	45-54	28,9	4,0	33,0	36,8	30,3	67,0	555
	55-64	16,2	3,9	20,1	41,9	38,0	79,9	497
	65-74	11,8	1,8	13,6	36,6	49,8	86,4	404
	75+	7,3	1,2	8,4	39,8	51,8	91,6	233
Totaal		23,3	4,3	27,6	29,6	42,7	72,4	3315
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	21,3	2,2	23,5	32,9	43,6	76,5	66
	Lager onderwijs	18,8	1,9	20,6	32,7	46,7	79,4	436
	Lager secundair	25,4	2,7	28,1	31,3	40,5	71,9	632
	Hoger secundair	26,5	4,4	30,9	29,6	39,5	69,1	1077
	Hoger onderwijs	20,2	6,6	26,8	27,1	46,1	73,2	1059
Totaal		23,1	4,4	27,5	29,6	42,9	72,5	3270
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	24,9	3,7	28,6	30,4	41,0	71,4	770
	Semi-stedelijk gebied	21,8	4,4	26,1	30,6	43,3	73,9	1676
	Landelijk gebied	24,8	4,7	29,5	27,4	43,1	70,5	869
Totaal		23,3	4,3	27,6	29,6	42,7	72,4	3315
JAAR	1997	24,1	4,8	28,9	24,7	46,4	71,1	2916
	2001	23,3	4,3	27,6	29,6	42,7	72,4	3315
Totaal 1997 en 2001		23,7	4,5	28,2	27,4	44,4	71,8	6231

Indicator TA01_1 en TA01_2

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

* Totaal rokers= Dagelijkse roker + occasionele roker

* Totaal niet rokers = ex-rokers + zij die nog nooit gerookt hebben

* Totaal rokers + totaal niet rokers = 100% = totale populatie

VLAAMS GEWEST

AANTAL ROKERS (IN %) VOLGENS HET TYPE GEBRUIK VAN TABAK

Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		>= 20/d. sigaretten	< 20/d. sigaretten	Pijp of sigaren	Occas. roker	Totaal
		%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	35,6	42,0	5,5	16,9	533
	Vrouw	27,9	57,5	,2	14,4	383
Totaal		32,3	48,6	3,3	15,9	916
LEEFTIJDGROEP	15-24	14,1	65,9	,4	19,6	138
	25-34	34,5	47,6	,4	17,5	192
	35-44	38,6	45,1	2,4	13,9	224
	45-54	43,8	38,5	5,2	12,4	186
	55-64	31,9	40,8	7,4	19,9	99
	65-74	11,6	63,2	11,3	13,9	56
	75+	11,8	65,2	7,3	15,6	21
Totaal		32,3	48,6	3,3	15,9	916
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	39,1	50,6	,0	10,2	17
	Lager onderwijs	32,1	53,9	4,5	9,5	99
	Lager secundair	40,4	44,7	5,0	9,9	182
	Hoger secundair	35,0	48,3	2,3	14,4	329
	Hoger onderwijs	24,2	47,9	3,3	24,6	275
Totaal		32,5	48,1	3,3	16,1	902
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	36,6	48,5	1,8	13,1	221
	Semi-stedelijk gebied	31,8	47,5	3,7	17,1	443
	Landelijk gebied	29,7	50,3	3,8	16,2	252
Totaal		32,3	48,6	3,3	15,9	916
JAAR	1997	32,8	47,0	3,5	16,6	800
	2001	32,3	48,6	3,3	15,9	916
Totaal 1997 en 2001		32,5	47,8	3,4	16,2	1716

Indicator TA02_1

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

VLAAMS GEWEST

GEMIDDELDE LEEFTIJD (EN PERCENTIELEN) WAAROP MET ROKEN GESTART WERD BIJ DE HUIDIGE ROKERS
 Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Gemiddelde	p 25	p 50	p 75	p 90	Totaal rokers
GESLACHT	Man	17,6	15,0	16,0	19,0	21,0	527
	Vrouw	18,4	16,0	17,0	20,0	25,0	377
Totaal		18,0	15,0	17,0	19,0	22,0	904
LEEFTIJDGROEP	15-24	15,6	14,0	16,0	17,0	18,0	134
	25-34	16,8	15,0	16,0	18,0	22,0	189
	35-44	18,3	16,0	17,0	18,0	24,0	218
	45-54	18,4	16,0	18,0	20,0	24,0	186
	55-64	19,9	16,0	18,0	20,0	25,0	99
	65-74	20,9	18,0	18,0	22,0	30,0	55
	75+	21,3	17,0	20,0	22,0	30,0	23
Totaal		18,0	15,0	17,0	19,0	22,0	904
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	15,8	13,0	15,0	18,0	19,0	16
	Lager onderwijs	19,2	15,0	18,0	20,0	29,0	98
	Lager secundair	17,3	15,0	16,0	19,0	22,0	181
	Hoger secundair	17,7	15,0	16,0	18,0	21,0	322
	Hoger onderwijs	18,4	16,0	18,0	20,0	24,0	274
Totaal		18,0	15,0	17,0	19,0	22,0	891
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	17,8	15,0	16,0	19,0	23,0	217
	Semi-stedelijk gebied	18,5	16,0	17,0	19,0	24,0	441
	Landelijk gebied	17,3	15,0	16,0	18,0	21,0	246
Totaal		18,0	15,0	17,0	19,0	22,0	904

Indicator TA05_1

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

VLAAMS GEWEST

AANTAL (EX-)ROKERS (IN %) VOLGENS DE EVOLUTIE IN HET TABAKSGEBRUIK IN DE AFGELOPEN A JAAR
Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Is gestopt met roken	Rookt minder	Rookt evenveel	Rookt meer	Totaal
		%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	13,8	26,4	40,6	19,3	612
	Vrouw	12,8	27,4	39,0	20,8	438
Totaal		13,3	26,8	39,9	19,9	1050
LEEFTIJDGROEP	15-24	20,8	23,0	25,9	30,4	165
	25-34	14,7	29,8	36,2	19,3	228
	35-44	9,7	24,8	44,1	21,4	238
	45-54	9,1	20,9	52,5	17,6	204
	55-64	13,6	32,0	40,9	13,5	118
	65-74	16,1	45,2	32,9	5,8	69
	75+	14,7	30,2	38,0	17,1	28
Totaal		13,3	26,8	39,9	19,9	1050
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	21,3	8,3	25,2	45,1	20
	Lager onderwijs	7,9	25,1	44,3	22,7	111
	Lager secundair	14,3	26,4	38,6	20,7	209
	Hoger secundair	11,8	25,5	41,7	21,0	364
	Hoger onderwijs	15,6	28,8	38,6	17,0	330
Totaal		13,4	26,4	39,9	20,3	1034
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	16,9	26,8	32,9	23,4	257
	Semi-stedelijk gebied	10,8	26,6	42,4	20,3	499
	Landelijk gebied	14,3	27,2	41,8	16,7	294
Totaal		13,3	26,8	39,9	19,9	1050
JAAR	1997	11,8	28,1	42,0	18,1	887
	2001	13,3	26,8	39,9	19,9	1050
Totaal 1997 en 2001		12,6	27,4	40,9	19,1	1937

Indicator TA_1

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

VLAAMS GEWEST

ANTAL (EX-)ROKERS VOLGENS DE INHOUDINGTEN AANZIEN VAN HET STOPPEN MET ROKEN
 Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Geslaagd*	Gefaald*	Nooit*	Totaal
		%	%	%	N
GESLACHT	Man	48,8	33,4	17,8	1068
	Vrouw	45,5	35,1	19,4	699
Totaal		47,4	34,1	18,5	1767
LEEFTIJDGROEP	15-24	31,0	39,5	29,5	192
	25-34	31,5	41,1	27,4	283
	35-44	39,7	43,2	17,2	372
	45-54	50,1	34,9	15,0	362
	55-64	62,7	21,9	15,4	269
	65-74	68,9	20,2	10,9	190
	75+	77,0	15,2	7,8	99
Totaal		47,4	34,1	18,5	1767
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	45,9	20,9	33,1	31
	Lager onderwijs	55,3	26,5	18,2	217
	Lager secundair	47,2	34,6	18,1	341
	Hoger secundair	45,1	36,7	18,2	605
	Hoger onderwijs	48,2	34,4	17,5	550
Totaal		47,7	34,0	18,2	1744
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	47,6	35,8	16,6	433
	Semi-stedelijk gebied	49,1	32,4	18,5	869
	Landelijk gebied	44,5	35,6	19,9	465
Totaal		47,4	34,1	18,5	1767
JAAR	1997	45,0	36,8	18,2	1511
	2001	47,4	34,1	18,5	1767
Totaal 1997 en 2001		46,3	35,3	18,3	3278

Indicator TA_2

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

*Poging tot stoppen geslaagd, rookt niet meer (1)

*Poging tot stoppen gefaald, rookt opnieuw (2)

*Nooit gepoogd te stoppen (3)

VLAAMS GEWEST

AANTAL NIET ROKERS (IN %) VOLGENS HUN GEBRUIK VAN TABAK IN HET VERLEDEN

Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		*Nooit gerookt	ex-dagel. > 2 jaar	ex-occas. > 2 jaar	ex-dagel. < 2 jaar	ex-occas. < 2 jaar	Totaal niet rokers
		%	%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	52,4	27,5	12,1	6,2	1,8	1052
	Vrouw	73,3	11,2	10,8	3,3	1,4	1162
Totaal		63,6	18,7	11,4	4,7	1,6	2214
LEEFTIJDGROEP	15-24	79,9	,5	8,1	5,2	6,3	275
	25-34	76,6	6,7	7,6	6,1	3,0	348
	35-44	60,2	17,9	15,4	5,8	,7	387
	45-54	48,0	32,5	14,4	5,0	,1	342
	55-64	53,1	26,6	15,9	4,0	,4	357
	65-74	62,5	25,5	8,9	3,2	,0	320
	75+	65,8	24,0	8,3	1,8	,0	185
Totaal		63,6	18,7	11,4	4,7	1,6	2214
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	70,6	10,2	9,9	9,4	,0	43
	Lager onderwijs	65,2	25,0	7,4	1,7	,7	297
	Lager secundair	62,1	20,6	10,2	6,0	1,1	404
	Hoger secundair	61,4	18,2	14,0	4,6	1,7	690
	Hoger onderwijs	65,3	16,1	11,6	4,7	2,3	754
Totaal		63,6	18,7	11,5	4,6	1,6	2188
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	61,5	16,9	13,0	6,7	1,9	517
	Semi-stedelijk gebied	63,7	20,5	11,3	3,2	1,3	1128
	Landelijk gebied	65,3	16,9	10,4	5,5	1,8	569
Totaal		63,6	18,7	11,4	4,7	1,6	2214
JAAR	1997	66,6	18,6	9,4	3,7	1,7	2079
	2001	63,6	18,7	11,4	4,7	1,6	2214
Totaal 1997 en 2001		65,0	18,7	10,5	4,2	1,6	4293

Indicator TA_3

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

* Niet roker die nooit gerookt heeft

Ex-dagelijkse roker die meer dan 2 jaar geleden gestopt is

Ex-occasionele roker die meer dan 2 jaar geleden gestopt is

Ex-dagelijkse roker die minder dan 2 jaar geleden gestopt is

Ex-occasionele roker die minder dan 2 jaar geleden gestopt is

BRUSSELS GEWEST

AANTAL PERSONEN (IN %) VOLGENS HET GEBRUIK VAN TABAK
Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Dagel. roker	Occas. roker	Totaal rokers*	Ex roker	Nooit gerookt	Totaal niet rokers*	Totale popul.
		%	%	%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	29,3	5,6	34,9	35,8	29,3	65,1	1037
	Vrouw	18,7	4,0	22,7	32,6	44,8	77,3	1188
Totaal		23,8	4,7	28,5	34,1	37,4	71,5	2225
LEEFTIJDGROEP	15-24	25,0	3,7	28,7	22,1	49,2	71,3	237
	25-34	28,6	4,9	33,5	22,4	44,1	66,5	433
	35-44	32,9	4,3	37,2	28,8	34,0	62,8	465
	45-54	24,3	8,3	32,7	39,4	27,9	67,3	340
	55-64	24,3	4,3	28,5	39,7	31,8	71,5	269
	65-74	14,3	2,1	16,4	48,4	35,2	83,6	248
	75+	5,8	4,0	9,7	47,9	42,3	90,3	233
Totaal		23,8	4,7	28,5	34,1	37,4	71,5	2225
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	15,6	2,3	17,9	13,8	68,3	82,1	67
	Lager onderwijs	23,1	5,0	28,0	29,2	42,8	72,0	284
	Lager secundair	31,4	2,4	33,8	34,8	31,4	66,2	312
	Hoger secundair	28,2	2,4	30,7	34,2	35,2	69,3	515
	Hoger onderwijs	19,7	6,9	26,6	37,3	36,1	73,4	942
Totaal		23,9	4,7	28,6	34,2	37,2	71,4	2120
JAAR	1997	27,0	5,9	32,9	23,2	44,0	67,1	2400
	2001	23,8	4,7	28,5	34,1	37,4	71,5	2225
Totaal 1997 en 2001		25,4	5,3	30,7	28,7	40,6	69,3	4625

Indicator TA01_1 en TA01_2

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

* Totaal rokers= Dagelijkse roker + occasionele roker

* Totaal niet rokers = ex-rokers + zij die nog nooit gerookt hebben

* Totaal rokers + totaal niet rokers = 100% = totale populatie

BRUSSELS GEWEST

AANTAL ROKERS (IN %) VOLGENS HET TYPE GEBRUIK VAN TABAK

Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		>= 20/d. sigaretten	< 20/d. sigaretten	Pijp of sigaren	Occas. roker	Totaal
		%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	38,2	39,2	6,0	16,6	358
	Vrouw	32,7	48,1	1,1	18,0	281
Totaal		35,9	42,9	3,9	17,2	639
LEEFTIJDGROEP	15-24	18,8	67,8	,0	13,5	76
	25-34	34,7	50,6	,0	14,6	149
	35-44	45,4	39,0	3,8	11,8	171
	45-54	41,3	26,4	6,4	25,9	110
	55-64	41,2	33,4	9,0	16,4	75
	65-74	28,2	54,2	3,4	14,2	36
	75+	8,1	37,5	12,7	41,8	22
Totaal		35,9	42,9	3,9	17,2	639
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	20,8	66,2	,0	13,0	13
	Lager onderwijs	43,9	37,0	,8	18,2	85
	Lager secundair	47,7	41,2	3,6	7,5	105
	Hoger secundair	40,9	47,4	3,5	8,2	159
	Hoger onderwijs	26,1	41,1	6,1	26,8	245
Totaal		36,1	42,8	4,1	17,0	607
JAAR	1997	35,8	42,6	3,7	17,9	738
	2001	35,9	42,9	3,9	17,2	639
Totaal 1997 en 2001		35,8	42,7	3,8	17,6	1377

Indicator TA02_1

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

BRUSSELS GEWEST

GEMIDDELDE LEEFTIJD (EN PERCENTIELEN) WAAROP MET ROKEN GESTART WERD BIJ DE HUIDIGE ROKERS
 Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Gemiddelde	p 25	p 50	p 75	p 90	Totaal rokers
GESLACHT	Man	17,3	15,0	16,0	18,0	22,0	360
	Vrouw	19,2	15,0	18,0	20,0	26,0	278
Totaal		18,0	15,0	17,0	20,0	25,0	638
LEEFTIJDSGROEP	15-24	15,1	13,0	15,0	16,0	18,0	76
	25-34	17,2	15,0	16,0	18,0	21,0	145
	35-44	18,0	15,0	16,0	19,0	24,0	173
	45-54	19,1	15,0	18,0	20,0	26,0	107
	55-64	19,5	16,0	18,0	20,0	28,0	78
	65-74	18,0	15,0	17,0	20,0	25,0	38
	75+	24,8	18,0	20,0	30,0	40,0	21
Totaal		18,0	15,0	17,0	20,0	25,0	638
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	16,5	15,0	16,0	20,0	20,0	13
	Lager onderwijs	18,7	14,0	17,0	19,0	27,0	82
	Lager secundair	18,4	15,0	16,0	20,0	26,0	107
	Hoger secundair	17,9	15,0	17,0	19,0	24,0	160
	Hoger onderwijs	18,0	15,0	17,0	20,0	23,0	244
Totaal		18,1	15,0	17,0	20,0	25,0	606

Indicator TA05_1

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

BRUSSELS GEWEST

ANTAL (EX-)ROKERS (IN %) VOLGENS DE EVOLUTIE IN HET TABAKSGEBRUIK IN DE AFGELOPEN A JAAR
Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Is gestopt met roken	Rookt minder	Rookt evenveel	Rookt meer	Totaal
		%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	13,8	32,2	38,5	15,5	413
	Vrouw	16,4	34,5	29,4	19,7	322
Totaal		14,9	33,2	34,7	17,2	735
LEEFTIJDGROEP	15-24	24,0	21,8	21,8	32,4	90
	25-34	15,9	37,1	30,0	17,0	169
	35-44	11,9	26,2	41,4	20,5	194
	45-54	10,1	45,4	32,8	11,7	117
	55-64	11,2	33,2	47,3	8,4	88
	65-74	14,5	34,5	41,6	9,5	48
	75+	27,4	40,3	26,4	5,9	29
Totaal		14,9	33,2	34,7	17,2	735
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	13,1	57,1	29,7	,0	13
	Lager onderwijs	5,2	34,8	36,5	23,5	86
	Lager secundair	16,3	26,2	40,7	16,8	122
	Hoger secundair	12,6	29,0	41,4	16,9	181
	Hoger onderwijs	18,2	36,7	28,1	17,0	298
Totaal		14,7	33,0	34,9	17,4	700
JAAR	1997	11,7	30,9	37,5	19,9	823
	2001	14,9	33,2	34,7	17,2	735
Totaal 1997 en 2001		13,2	32,0	36,2	18,6	1558

Indicator TA_1

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

BRUSSELS GEWEST

 ANTAL (EX-)ROKERS VOLGENS DE INHOUDINGTEN AANZIEN VAN HET STOPPEN MET ROKE!
 Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Geslaagd*	Gefaald*	Nooit*	Totaal
		%	%	%	N
GESLACHT	Man	49,4	29,9	20,7	702
	Vrouw	55,1	31,7	13,2	588
Totaal		51,9	30,7	17,4	1290
LEEFTIJDGROEP	15-24	41,7	31,0	27,3	116
	25-34	38,6	37,8	23,5	232
	35-44	41,2	36,9	21,9	295
	45-54	53,0	36,1	10,8	221
	55-64	56,8	29,5	13,6	171
	65-74	70,8	17,1	12,2	139
	75+	81,0	8,2	10,8	116
Totaal		51,9	30,7	17,4	1290
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	41,2	47,4	11,4	22
	Lager onderwijs	48,8	29,1	22,1	150
	Lager secundair	49,4	33,2	17,4	199
	Hoger secundair	48,4	30,6	21,1	304
	Hoger onderwijs	56,5	29,4	14,1	556
Totaal		52,0	30,6	17,4	1231
JAAR	1997	39,2	34,1	26,7	1328
	2001	51,9	30,7	17,4	1290
Totaal 1997 en 2001		45,8	32,3	21,8	2618

Indicator TA_2

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

*Poging tot stoppen geslaagd, rookt niet meer (1)

*Poging tot stoppen gefaald, rookt opnieuw (2)

*Nooit gepoogd te stoppen (3)

BRUSSELS GEWEST

AANTAL NIET ROKERS (IN %) VOLGENS HUN GEBRUIK VAN TABAK IN HET VERLEDEN

Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		*Nooit gerookt	ex-dagel. > 2 jaar	ex-occas. > 2 jaar	ex-dagel. < 2 jaar	ex-occas. < 2 jaar	Totaal niet rokers
		%	%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	47,4	28,5	15,4	6,7	2,1	627
	Vrouw	64,4	11,7	17,8	3,6	2,4	815
Totaal		56,8	19,2	16,8	5,0	2,3	1442
LEEFTIJDGROEP	15-24	75,8	,6	10,8	5,2	7,7	145
	25-34	69,3	6,9	14,3	5,9	3,6	272
	35-44	57,7	15,1	18,8	6,7	1,7	270
	45-54	44,5	28,5	21,6	4,9	,6	212
	55-64	47,6	28,4	18,8	3,8	1,4	176
	65-74	48,5	29,7	17,9	3,4	,4	181
	75+	52,5	29,4	13,7	4,3	,0	186
Totaal		56,8	19,2	16,8	5,0	2,3	1442
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	85,6	7,8	3,6	3,0	,0	52
	Lager onderwijs	65,4	18,9	13,4	,8	1,5	180
	Lager secundair	51,1	23,1	15,7	8,1	1,9	189
	Hoger secundair	56,4	22,3	14,3	5,9	1,0	312
	Hoger onderwijs	52,6	18,6	20,6	4,6	3,7	644
Totaal		56,4	19,7	16,7	4,8	2,3	1377
JAAR	1997	68,5	14,8	10,0	4,8	1,9	1582
	2001	56,8	19,2	16,8	5,0	2,3	1442
Totaal 1997 en 2001		62,5	17,1	13,5	4,9	2,1	3024

Indicator TA_3

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

* Niet roker die nooit gerookt heeft

Ex-dagelijkse roker die meer dan 2 jaar geleden gestopt is

Ex-occasionele roker die meer dan 2 jaar geleden gestopt is

Ex-dagelijkse roker die minder dan 2 jaar geleden gestopt is

Ex-occasionele roker die minder dan 2 jaar geleden gestopt is

WAALS GEWEST

AANTAL PERSONEN (IN %) VOLGENS HET GEBRUIK VAN TABAK
Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Dagel. roker	Occas. roker	Totaal rokers*	Ex roker	Nooit gerookt	Totaal niet rokers*	Totale popul.
		%	%	%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	30,3	5,2	35,6	35,9	28,6	64,4	1818
	Vrouw	21,8	3,8	25,6	29,7	44,7	74,4	1969
Totaal		25,9	4,5	30,4	32,7	36,8	69,6	3787
LEEFTIJDSGROEP	15-24	30,7	9,0	39,7	20,7	39,6	60,3	483
	25-34	29,7	5,4	35,1	24,3	40,6	64,9	630
	35-44	33,6	4,3	37,9	26,5	35,6	62,1	720
	45-54	32,2	4,6	36,8	38,5	24,7	63,2	675
	55-64	20,3	2,5	22,8	43,3	33,9	77,2	501
	65-74	10,4	2,8	13,2	41,6	45,2	86,8	483
	75+	6,1	,6	6,7	44,2	49,1	93,3	295
Totaal		25,9	4,5	30,4	32,7	36,8	69,6	3787
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	21,5	3,4	24,9	36,6	38,5	75,1	48
	Lager onderwijs	24,4	2,4	26,8	34,1	39,1	73,2	550
	Lager secundair	30,3	4,0	34,3	30,8	34,9	65,7	793
	Hoger secundair	29,7	3,9	33,6	28,6	37,8	66,4	1113
	Hoger onderwijs	22,2	6,3	28,5	36,1	35,4	71,5	1140
Totaal		26,3	4,5	30,9	32,5	36,6	69,1	3644
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	23,3	4,3	27,7	29,2	43,1	72,3	741
	Semi-stedelijk gebied	24,5	4,3	28,8	34,0	37,2	71,2	1434
	Landelijk gebied	27,5	4,7	32,2	32,4	35,4	67,8	1612
Totaal		25,9	4,5	30,4	32,7	36,8	69,6	3787
JAAR	1997	27,5	4,6	32,1	23,2	44,8	67,9	2911
	2001	25,9	4,5	30,4	32,7	36,8	69,6	3787
Totaal 1997 en 2001		26,7	4,5	31,3	27,8	40,9	68,7	6698

Indicator TA01_1 en TA01_2

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

* Totaal rokers= Dagelijkse roker + occasionele roker

* Totaal niet rokers = ex-rokers + zij die nog nooit gerookt hebben

* Totaal rokers + totaal niet rokers = 100% = totale populatie

WAALS GEWEST

AANTAL ROKERS (IN %) VOLGENS HET TYPE GEBRUIK VAN TABAK

Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		>= 20/d. sigaretten	< 20/d. sigaretten	Pijp of sigaren	Occas. roker	Totaal
		%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	34,8	41,7	8,4	15,1	626
	Vrouw	38,4	46,4	,1	15,1	502
Totaal		36,4	43,7	4,8	15,1	1128
LEEFTIJDGROEP	15-24	19,4	57,4	,4	22,8	178
	25-34	43,9	38,9	1,4	15,7	215
	35-44	43,0	41,1	4,4	11,4	282
	45-54	44,7	35,8	6,7	12,8	249
	55-64	31,4	48,3	8,5	11,8	112
	65-74	18,0	41,7	18,6	21,6	68
	75+	6,9	74,7	9,1	9,4	24
Totaal		36,4	43,7	4,8	15,1	1128
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	31,3	54,4	,0	14,3	17
	Lager onderwijs	43,7	45,4	1,7	9,2	152
	Lager secundair	41,1	38,0	8,7	12,1	264
	Hoger secundair	34,0	48,3	5,8	11,8	353
	Hoger onderwijs	34,0	40,9	2,6	22,5	315
Totaal		36,6	43,6	4,8	15,0	1101
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	36,7	44,3	3,0	16,1	213
	Semi-stedelijk gebied	35,5	44,0	5,5	15,0	416
	Landelijk gebied	37,0	43,5	4,6	15,0	499
Totaal		36,4	43,7	4,8	15,1	1128
JAAR	1997	37,9	42,4	5,3	14,4	864
	2001	36,4	43,7	4,8	15,1	1128
Totaal 1997 en 2001		37,2	43,0	5,0	14,7	1992

Indicator TA02_1

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

WAALS GEWEST

GEMIDDELDE LEEFTIJD (EN PERCENTIELEN) WAAROP MET ROKEN GESTART WERD BIJ DE HUIDIGE ROKERS
Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Gemiddelde	p 25	p 50	p 75	p 90	Totaal rokers
GESLACHT	Man	17,0	15,0	16,0	18,0	20,0	620
	Vrouw	17,4	15,0	16,0	18,0	21,0	476
Totaal		17,2	15,0	16,0	18,0	20,0	1096
LEEFTIJDGROEP	15-24	15,1	14,0	15,0	16,0	18,0	166
	25-34	16,9	15,0	16,0	18,0	20,0	208
	35-44	16,5	15,0	16,0	18,0	20,0	270
	45-54	18,1	16,0	18,0	19,0	22,0	244
	55-64	19,1	15,0	17,0	20,0	24,0	116
	65-74	19,3	16,0	18,0	20,0	26,0	66
	75+	22,9	15,0	18,0	36,0	40,0	26
Totaal		17,2	15,0	16,0	18,0	20,0	1096
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	22,9	15,0	18,0	26,0	45,0	17
	Lager onderwijs	16,9	14,0	15,0	17,0	21,0	146
	Lager secundair	17,0	14,0	16,0	18,0	20,0	256
	Hoger secundair	17,0	15,0	16,0	18,0	20,0	345
	Hoger onderwijs	17,5	15,0	17,0	18,0	22,0	309
Totaal		17,2	15,0	16,0	18,0	20,0	1073
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	17,2	14,0	16,0	18,0	20,0	213
	Semi-stedelijk gebied	16,8	15,0	16,0	18,0	20,0	398
	Landelijk gebied	17,4	15,0	16,0	18,0	22,0	485
Totaal		17,2	15,0	16,0	18,0	20,0	1096

Indicator TA05_1

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

WAALS GEWEST

AANTAL (EX-)ROKERS (IN %) VOLGENS DE EVOLUTIE IN HET TABAKSGEBRUIK IN DE AFGELOPEN A JAAR
Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Is gestopt met roken	Rookt minder	Rookt evenveel	Rookt meer	Totaal
		%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	12,1	31,5	36,3	20,1	700
	Vrouw	13,4	24,0	39,5	23,2	560
Totaal		12,6	28,2	37,7	21,4	1260
LEEFTIJDGROEP	15-24	18,6	25,3	35,1	21,0	212
	25-34	12,2	19,9	44,3	23,6	234
	35-44	8,6	23,6	37,5	30,3	295
	45-54	9,7	34,9	37,0	18,4	273
	55-64	12,2	32,5	41,0	14,3	131
	65-74	17,5	44,5	30,0	8,1	81
	75+	29,7	54,0	16,3	,0	34
Totaal		12,6	28,2	37,7	21,4	1260
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	1,9	31,3	52,3	14,5	17
	Lager onderwijs	7,8	25,9	40,2	26,1	164
	Lager secundair	13,5	28,0	40,8	17,8	291
	Hoger secundair	15,1	30,7	33,3	20,9	391
	Hoger onderwijs	10,9	26,1	39,8	23,2	364
Totaal		12,5	28,1	37,9	21,6	1227
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	14,0	24,2	41,2	20,6	240
	Semi-stedelijk gebied	12,3	29,5	37,7	20,5	466
	Landelijk gebied	12,7	28,1	37,1	22,2	554
Totaal		12,6	28,2	37,7	21,4	1260
JAAR	1997	9,4	27,6	41,0	22,0	954
	2001	12,6	28,2	37,7	21,4	1260
Totaal 1997 en 2001		10,9	27,9	39,4	21,7	2214

Indicator TA_1

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

WAALS GEWEST

ANTAL (EX-)ROKERS VOLGENS DE INHOUDINGTEN AANZIEN VAN HET STOPPEN MET ROKEN
 Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		Geslaagd*	Gefaald*	Nooit*	Totaal
		%	%	%	N
GESLACHT	Man	48,0	33,8	18,2	1202
	Vrouw	47,9	32,9	19,2	929
Totaal		48,0	33,4	18,6	2131
LEEFTIJDGROEP	15-24	33,1	36,0	30,9	259
	25-34	36,2	38,0	25,7	334
	35-44	36,8	42,2	21,0	443
	45-54	48,7	37,9	13,5	454
	55-64	62,3	23,2	14,6	292
	65-74	73,0	18,3	8,7	231
	75+	83,3	10,6	6,0	118
Totaal		48,0	33,4	18,6	2131
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	55,4	31,4	13,2	25
	Lager onderwijs	49,7	28,1	22,2	285
	Lager secundair	41,6	41,8	16,6	462
	Hoger secundair	42,5	38,1	19,3	637
	Hoger onderwijs	53,9	28,2	17,9	649
Totaal		47,6	33,8	18,6	2058
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	49,9	29,4	20,8	403
	Semi-stedelijk gebied	50,0	31,8	18,2	797
	Landelijk gebied	46,1	35,3	18,6	931
Totaal		48,0	33,4	18,6	2131
JAAR	1997	40,8	36,2	23,1	1536
	2001	48,0	33,4	18,6	2131
Totaal 1997 en 2001		44,4	34,8	20,8	3667

Indicator TA_2

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

*Poging tot stoppen geslaagd, rookt niet meer (1)

*Poging tot stoppen gefaald, rookt opnieuw (2)

*Nooit gepoogd te stoppen (3)

WAALS GEWEST

AANTAL NIET ROKERS (IN %) VOLGENS HUN GEBRUIK VAN TABAK IN HET VERLEDEN

Gezondheidsenquête door middel van interview, België, 2001

		*Nooit gerookt	ex-dagel. > 2 jaar	ex-occas. > 2 jaar	ex-dagel. < 2 jaar	ex-occas. < 2 jaar	Totaal niet rokers
		%	%	%	%	%	N
GESLACHT	Man	48,2	30,2	13,6	5,4	2,5	1084
	Vrouw	68,2	12,5	13,5	3,8	2,0	1304
Totaal		59,0	20,7	13,6	4,5	2,3	2388
LEEFTIJDGROEP	15-24	72,5	1,6	10,3	7,1	8,6	279
	25-34	69,8	5,1	16,9	4,6	3,5	376
	35-44	62,7	16,0	15,2	4,2	1,8	406
	45-54	42,5	32,4	18,5	5,9	,9	384
	55-64	49,3	35,5	10,9	3,6	,7	342
	65-74	59,8	28,4	8,3	3,3	,2	364
	75+	60,0	24,3	12,2	2,6	,9	237
Totaal		59,0	20,7	13,6	4,5	2,3	2388
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma	67,9	30,4	1,0	,0	,7	24
	Lager onderwijs	60,2	25,8	10,6	2,8	,5	346
	Lager secundair	61,1	21,2	8,8	5,9	3,0	467
	Hoger secundair	61,9	16,8	11,9	6,9	2,5	685
	Hoger onderwijs	54,4	21,9	18,6	2,7	2,5	761
Totaal		58,8	20,9	13,5	4,5	2,3	2283
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	61,8	21,4	10,7	3,0	3,2	497
	Semi-stedelijk gebied	58,4	20,8	14,8	3,8	2,3	913
	Landelijk gebied	58,9	20,4	13,3	5,4	2,0	978
Totaal		59,0	20,7	13,6	4,5	2,3	2388
JAAR	1997	67,4	19,0	8,6	3,5	1,4	1990
	2001	59,0	20,7	13,6	4,5	2,3	2388
Totaal 1997 en 2001		63,4	19,8	11,0	4,0	1,8	4378

Indicator TA_3

Enkel voor personen van 15 jaar en ouder

* Niet roker die nooit gerookt heeft

Ex-dagelijkse roker die meer dan 2 jaar geleden gestopt is

Ex-occasionele roker die meer dan 2 jaar geleden gestopt is

Ex-dagelijkse roker die minder dan 2 jaar geleden gestopt is

Ex-occasionele roker die minder dan 2 jaar geleden gestopt is